LIET. BIBLIOT. TARNYBOS DOVANA

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 18 (538) TORONTO, Ontario 1960 m. gegužės (May) mėn. 5 d. Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS
Leidžia
Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada

Gyventi širdimi

Mūsų gyvenimas remiasi apskaičiavimu. Ir tai netik ūkinis gyvenimas. Beveik kiekvienas žingsnis yra apskaičiuojamas — ar jis apsimoka, ar ne? Jei naudingas — gerai, jei ne — nėra akstino pajudėti. **Kad apskaičiavimas yra būtinas ūkiniame bei apskritai praktiniame gyvenime, netenka abejoti — tai jo gyvybinė sąlyga, bet kai apskaičiavimo dvasia įsigauna visan gyvenimon ir tampa jo pagrindu, jį nudvasina bei nužmogina.** Tada įsigali principas do ut des — duodu, kad duotum, ir viskas matuojama tik naudos mastu. Teisingumo principas yra pertempiamas ir užgožiamas meilės principas, reikalaująs daugiau nei teisingumo. Užtat gyvenimas daugeliu atvejų ir darosi grasus, mechaniškas, sunkiai pakeliamas. Jame vyrauja apskaičiuojantis protas, telkiąs sau galimai daugiau naudos. Jo ratan įsuktas žmogus jaučiasi lyg mašinos tempiamas bei spaudžiamas ir dairosi gaivesnio oro pūstelėjimo. Apskaičiavimu paremtas gyvenimas jį įspraudžia tokion rikiuotėn, kuri neleidžia laisvai pajudėti ir verčia nuolat paklusti bevardei komandai.

Tokioj atmosferoj žmogus savaimingai pasiilgsta širdies — globojančios, suprantančios ir nesiremiančios apskaičiavimu. O tokios širdies žmonių yra. Tai visi tie asmenys, kurie gyvena ne savanaudišku apskaičiavimu, o pasiaukojimu bei kitų gerove. Būtų galima suminėti nevieną tokių asmenų grupę. Netenka betgi abejoti, kad bene ryškiausiai tarp jų išsiskiria motinos. Jos yra apdovanotos jautresne širdimi ir lengviau sugeba išsinerti iš apskaciavimo raizginio bei įlieti gyvenman meilės gaivumo. Jų dėka apskačiuojančio proto organizuojamas gyvenimas randa šilimos, dvelkiančios iš jaukaus šeiminio židinio. Viešajame gyvenime tiesiogiai jos nevisada pajėgia įnešti širdies, nes ir pačios dažnu atveju yra priverstos įsijungti bendron rikiuotėn ir paklusti bevardei kietai komandai, bet šeimos karalystėje jų įtaka yra nepavaduojama. Motinos per savo šeimas spinduliuoja visuomenėn, veikia ją savo pavyzdžiu, globa, žodžiu, rūpesčiu, malda. **Meilia savo asmenybe jos sukuria namus tikrąją žodžio prasme bei duoda jiems širdies turinį, ir kiekvienas grįžęs iš darbo, kelionės, mokyklos randa tikruosius namus — jaukią užuovėją, kur gali ištrūkti nuo sumechanintos gyvenimo įtampos.** Motinos, kaip namų sielos, pasigenda tie, kurie turi pastatus, butus, bet neturi motinos. Jų pastatai, butai, patalpos nėra "namai". Juose nėra tos šilimos, tos atmosferos, tos gyvybės, sklindančios iš motiniškos širdies. Juose žmogus negali nurimti, pastoviai jaustis ir yra verčiamas ieškoti pakaito — erzatzo kitur.

Vertinome namus gyvendami Tėvynėje, bet dar daugiau juos vertiname išeivijoje. Ten motina buvo namų širdis, bet dar daugiau čia, išeivijoje. Jos vaidmuo čia žymiai padidėjo, ir tai nevien dėlto, kad jos puoselėjama meilė padeda švelninti šaltai apskaičiuojamo gyvenimo įtampą, bet ir dėlto, kad svetimųjų jūroj ji sukuria užuovėją, kurią galime vadinti savo namais ir mažąja tėviške. **Motinos, gyvendamos širdimi bei pasiaukojimo dvasia, įkvėpia savo šeimas ir visą lietuviškąją išeiviją gyventi tuo pačiu idealu nepasiduoti žiugdančiai savinaudai.** Jos gyvena ne sau ir visus kitus ragina išeiti iš apskaičiavimo kiauto ir gyventi ištikimybe tų krikščioniškų idealų, dėl kurių mūsų tauta nuo amžių kovoja. Jos primena, kad tie idealai neapsimoka, kaip neapsimoka ir motinos pašaukimas, matuojamas savinaudos mastu, bet jie yra virš visokio apskaičiavimo, teikia gyvenimui turinį ir vertę.

Šiuo veidu motinos atsisuka į mus Motinos Dienos proga ir iškyla mūsų akyse ne kaip sfinksas, o kaip gyvas paveikslas, kalbąs širdimi.

Pr. G.

Dail. Vytautas Kasiulis — MOTINA

Pabaltiečiai demonstruos Otavoje

Dvidešimties metų Pabaltijo okupacijos ir 19 m. išvežimų sukakčių proga Pabaltiečių Federacija Kanadoje organizuoja demonstracijas Otavoje birželio 18 d., šeštadienį. Į jas organizuojama mašinų kelionės iš visų Kanados vietovių, kur gyvena pabaltiečių.

Kviečiami visi mašinų savininkai bei mašinų vairuotojai registruotis, kas galėtų važiuoti tą dieną. Latvių susiorganizavo gana daug.

Visi lietuviai važiuokime demonstracijoms, o kartu pamatyti Otavą. Juo daugiau važiuosime, juo didesnę pabaltiečių jėgą parodysime.

Lietuviai registruojasi pas T. Liet. Namų administratorių — tel. LE. 3-3027. Registracijos galutinė data gegužės 15 d.

Pabaltiečių Federacija.

Berlynas. — Daugelis V. Berlyno gyventojų dabar skundžiasi, kad jiems kažkas paskambina ir praneša apie tariamą auto nelaimę, išklausdami visas žinias apie tariamai nukentėjusį asmenį. Pasirodo, kad skambinama iš Rytų Berlyno tuo būdu renkant žinias apie rūpimus asmenis.

Haaga. — Olandai plečia naftos ieškojimus Vokiečių jūros dugne. Šiuo metu pačioje Olandijoje pagaminama apie 30% kraštui reikalingų naftos gaminių.

Savaitės įvykiai

Korėjos riaušės, trukusios šešias savaites, baigėsi prez. S. Rhee pasitraukimu. Per riaušes žuvo 180-250 asmenų, suzeista — apie 400. Tragiškiausias momentas buvo naujai išrinkto viceprezidento Lee Ki Poong šeimos nusižudymas. Pagal senovinį rytiečių papročių, retai bepasikartojantį, savizudybė buvo nutarta visos šeimos ir jo įvykdyti pavesta sūnui, karininkui, kuris tai ir atliko kariniu stiliumi. Nors Lee Ki Poong buvo atsistatydinęs, tačiau minia įsiveržė į jo namus, sunaikino įrengimus ir padegė. Tuo momentu jis su šeima buvo karinėje apsaugoje. Minios puolimai prieš jį paveikė netik jį, bet ir patį S. Rhee, kuris netrukus paskelbė pasitraukiąs. Krašto valdžią pereme Huh Chung, buvęs ministeriu 1948-1952 m. Jis sudarė laikinę vyriausybę, pažadėjo pertvarkyti krašto valdymą ir suorganizuoti naujus rinkimus už 6 mėn. Demonstracijos pasibaigė ir vėl grįžo ramybė. Jos grįžimu buvo susirūpinusios JAV ir kitos valstybės, kovojusios Korėjoj po JT vėliava, nes riaušių išsiplėtimas galėjo sukelti civilinį karą, kurin būtų įsikišusios S. Korėjos komunistų karinės pajėgos. Vašingtone įvyko specialus pasitarimas 16-kos valstybių atstovų ir jų nuomonė nedelsdamai prisidėjo prie S. Rhee pasitraukimo.

Iš Korėjos Turkijon

Besidžiaugiant Korėjos studentams pergale, pasklido žinia, kad demonstruoti pradėjo Turkijos studentai, reikalaudami atsistatydinti premjerą Menderes. Pradžioje pasirodė 800 studentų Ankaros gatvėse, bet policija juos greit išvaikė. Vėliau grįžo jie į gatves — jau 5000. Vyriausybė paskelbė karo stovį ir uždraudė bet kokią politinę veiklą bei demonstracijas Ankaroj ir Istanbule 3 mėn. Studentai gi, sekdami korėjiečius, nepaisė nė kariuomenės įsakymų. Per susirėmimus su policija žuvo keletas studentų, policininkų ir 50 asmenų sužeista. Nepaklausę studentai kariuomenės įsakymų buvo išgabenti į specialias stovyklas. Jų nepasitenkinimą sukėlė premjero Menderes diktatoriška politika, stipriai spaudžianti opozicinę respublikonų partiją. Pastarosios veiklai tirti buvo sudaryta speciali parlamento komisija, kuriai buvo duotos diktatoriškos teisės. Ji uždraudė politinę respublikonų partijos veiklą. Tai suerzino studentus kaip tik tuo momentu, kai Ankaroje turėjo prasidėti Atlanto S-gos užsienio r. ministerių konferencija. Atskridę ministeriai turėjo posėdžiauti kariuomenės apsaugoj.

Iširo dėl vieno

Ženevoj pasibaigė jūrų konferencija, nepajėgusi susitarti dėl teritorinių vandenų ribos ir tai dėl vieno balso. Konferencijoj dalyvavo 88 valstybės ir balsuojant 54 pasisakė už JAV - Kanados pasiūlymą, 28 prieš, 6 susilaikė. Iki dviejų trečdalių trūko tik 1 balso ir Kanados atstovas Drew pareiškė savo nusivylimą, kad po tiek pastangų ir laiko konferencija nepasiekė susitarimo. Po šios konferencijos tarptautinis teritorinių vandenų įstatymas praktiškai lieka miglotas. 1930 m. Tautų Sąjunga buvo nustačiusi 3 mylių minimumą, o maksimumas buvo paliktas paskiroms valstybėms nustatyti susitarus su kaimyniniais kraštais. Nuostatas nebuvo aiškus, bet praktikoje buvo laikomasi 3 mylių ribos. 1958 m. buvo vėl bandyta prieiti prie susitarimo, bet nesėkmingai. Sov. Sąjunga, P. Amerikos valstybės, Azijos ir Afrikos kraštai siūlo 12 mylių ribą, o JAV - Kanada — 6 mylių plius 6 mylių žvejybos juostą, rezervuojamą atitinkamai valstybei.

Togolandija — nepriklausoma

Praėjusią savaitę tapo nepriklausoma valstybe V. Afrikos buvusi prancūzų kolonija Togolandija, turinti 1. 200.000 gyv. 21. 600 kv. mylių plote. Po I D. karo Togolandija buvo atimta iš vokiečių ir padalintą tarp Britanijos ir Prancūzijos, kurios valdė ją Tautų Sąjungos globoje. 1956 m. plebiscitu britų valdomos dalies gyventojai pasisakė už prisijungimą prie Aukso Kranto kolonijos, dabartinės Ghanos. Prancūzų valdomoji dalis galėjo būti nepriklausoma, nežiūrint Ghanos noro prisijungti Togolandiją kaip septintąją provinciją. Ji netgi grasina jėga tai padaryti. Togolandijos premjeras E. Olympia pareiškė kreipsiąsis į JT, prašydamas laiduoti valstybės sienas.

Premjerų derybos

Indijos Nehru ir Kinijos Čuenlai ištisas 6 dienas tarėsi New Delhi mieste dėl sienų pertvarkymo. Kinija, užėmusi dalį Indijos teritorijos, reikalauja 36.000 kv. mylių šiaurės rytų Indijoj ir rytinėj Ladakh provincijoj, kur kiniečiai yra užėmę 15.000 kv. mylių ir pravedę kelią, jungiantį Tibetą su Sinkiangu. Čuenlai pasiūlė Nehru grąžinti dalį užimtų plotų šiaurės rytų Indijoj už Ladakh srities perleidimą Kinijai. Nehru betgi nesutiko, ir derybos baigėsi nesėkme. Kiniečiai ir toliau valdo užimtas Indijos sritis, nerodydami noro pasitraukti.

Gegužės pirmoji

Maskvoje buvo paminėta tradicinių paradu. Kalbą pasakė karo ministeris marš. Malinovsky, pabrėžęs, kad Sov. Sąjunga siekianti taikos, bet esanti pajėgi sutriuškinti betkokį puolimą. Demonstracija šiemet buvo mažesnė ir pagrindinė jos tema buvo taika, koegzistencija ir komunizmo pergalė. Rytų Berlyne demonstracijose dalyvavo 250.000, daugiausia karių, V. Berlyne — 800.000, kurie parodė savo nusistatymą prieš sovietus, grasinančius V. Berlyno laisvei.

KAS NAUJO KANADOJE?

Parlamente buvo diskutuota rasinė P. Afrikos politika ryšium su britų kraštų premjerų konferencija Londone. Visų partijų vadai pasisakė prieš tokią politiką, kaip kenkiančią Commonwealth kraštams. Buvo pasiūlyta rezoliucija, bet konservatorių partijos atstovai, turį daugumą, nesutiko, kad ji būtų balsuojama. Pasak premjero Diefenbakerio, šiuo atveju esąs reikalingas taktas. Griežtos priemonės, kaip P. Afrikos gaminių boikotas, Kanadai esą būtų nenaudingas, nes pvz. pernai Kanada eksportavo P. Afrikon gaminių už $51.337.000, o importavo tik už $6.631.000. Pašalinimas P. Afrikos iš Commonwealth esą reikštų bausmę tiems 10 milijonų negrų, kurie ir taip kenčia. Po šių diskusijų premjeras Diefenbakeris išskrido Londonan, kur P. Afrikos klausimas bus svarstomas.

•

$15.000.000 paskirta Pakistanui pagal Colombo planą. $3.730.000 kviečiams pirkti, $3.010.000 žemės ūkiui, $60.000 būsimiems ūkiniams ir technikiniams planams studijuoti ir $4.550.000 specialiems projektams, kurie tebėra svarstomi. Šiam vyriausybės planui pritarė visų partijų parlamento atstovai.

•

Rinkimai provincinių seimų paskelbti: N. Škotijoj birželio 7 d., Quebece — birželio 22. N. Škotijoj ikišiol valdė konservatoriai, Quebece — tautinės vienybės partija.

•

Naujos partijos steigimo planą balsų dauguma priėmė Darbo Kongresas savo suvažiavime Montrealyje. Jame dalyvavo 1.600 atstovų ir tik vos 50 buvo priešingi unijų ėjimui į politiką. Naujoji partija numatyta įsteigti 1961 m. reorganizuojant socialistinę CCF partiją bei įjungiant ūkininkus, darbininkus ir jiems artimas grupes. Darbo Kongreso atstovų suvažiavime taipgi nutarta pakelti atlyginimus valdybos nariams; pašalinti eismo tarnautojų uniją už kenkimą kitai unijai, jei nepriims pateiktų sąlygų; rekomenduoti P. Afrikos gaminių boikotą; nepriimti nariais komunistuojančių unijų.

•

Alkoholinių gėralų įstatymui N. Škotijos prov. peržiūrėti paskirta 5 asmenų komisija. Jai pavesta išstudijuoti naujas gyvenimo sąlygas ir pagal jas pateikti prov. vyriausybei atitinkamus pasiūlymus. Ikišiol alk. gėralai N. Škotijoj parduodami prov. parduotuvėse ir privat. restoranuose, jei tos vietovės gyventojų dauguma sutinka.

•

Imigracijos viceministeriu paskirtas dr. G. F. Davidson, buvęs sveikatos ir vieš. gerovės viceministeriu. L. Fortier, išbuvęs imigracijos viceministeriu nuo 1950 m., paskirtas nedarbo apdraudos komisijos pirmininku vieton J. G. Bison, kuris buvo paskirtas gen. konsulu New Orleans, JAV.

Vyks Sov. Sąjungon 11 pramoninkų ir inžinierių gegužės mėnesį. Tai grupei vadovaus Ontario hidroelektrinių jėgainių b-vės pirm. J. S. Duncans. Ji ten išbus 19 d. susipažindama su sovietų elektriniais įrengimais, augšto įtempimo laidų sistema. Aplankys: Maskvą, Stalingradą, Charkovą, Leningradą.

•

Margaret Ann Ireland, pianistė, sėkmingai koncertavusi Vilniuj, Rygoj ir Sov. Sąjungos didesniuose miestuose, grįžo Kanadon. Visur ji buvusi labai gražiai sutikta. Kitais metais vėl ketinanti ten koncertuoti. Pianistė yra ištekėjusi už Norwood Carter ir turi sūnų ir dukrą. Gyvena St. Johns, N.B.

Tautinių grupių spaudos atstovų suvažiavimas

DALYVAVO 50 ATSTOVŲ. KALBAS PASAKĖ IMIGRACIJOS MIN. FAIRCLOUGH IR KITOS ĮŽYMYBĖS. SPAUDOS BALIUS

Kiekviena didesnė tautinė grupė Kanadoj turi savo laikraščius, kurie, jausdami daugelio reikalų bendrumą, yra sudarę visus apjungiančią organizaciją Canadian Ethnic Press Federation. Jon įeina Toronto ir Winnipego taut. grupių spaudos klubai ir paskiri laikraščiai iš kitų vietovių. Balandžio 28-29 d.d. Toronto Royal York Hotel patalpose įvyko federacijos suvažiavimas, kuriame dalyvavo apie 50 spaudos darbuotojų. Jam pirmininkavo federacijos pirm. J. Lindel, Winnipego teisėjas ir tenykščio taut. grupių spaudos klubo įsteigėjas, kilme islandietis. Po atidaromųjų kalbų buvo sudarytos trys komisijos — įstatų, programos ir rinkimų. Po trumpos pertraukos buvo išklausytas imigracijos ministerijos informacijos reikalų vedėjo Benoit pranešimas apie jo skyriaus veiklą Kanadoj ir užsieniuose. Esą jo skyrius vertina tautinių grupių spaudą kaip būtiną veiksnį Kanados gyvenime, padedantį ateiviams įsijungti vietos gyveniman. Jis atsakė į eilę klausimų, liečiančių imigraciją Kanadon iš įvairių kraštų. Tik negalėjo pasakyti nieko konkretaus dėl giminių atsikvietimo iš už geležinės uždangos, nors pažymėjo, kad durys nesančios visai uždarytos ir kad jų pravėrimas priklausysiąs nuo politinės padėties. Į pageidavimą, kad imigracijos įstaigos informuotų ateivius apie atitinkamos kalbos laikraščius Kanadoj Benoit pažymėjo, kad būtų galima imigracijos įstaigų bei konsulatų laukiamuose kambariuose laikyti taut. grupių laikraščių, leidžiamų Kanadoj.

Užmiršti senas žaizdas

Per pietus, kurių išleidas padengė "Air France" firma, dėmesio vertą kalbą pasakė A. Grossman, St. Andrews atstovas Ontario parlamente. Jis iškėlė tautinių grupių spaudos vaidmenį Kanados gyvenime. Pasak jo, ji turinti prisidėti prie įvairių tautybių ir pažiūrų žmonių sugyvenimo, šalinti politines praeities aistras, neapykantą, skleisti sveikus principus ir tokiu būdu įsijungti bendran Kanados gyvenimon. Tautinės grupės turį turėti savo laikraščių, kurie supranta jų problemas. Jis pasisakė prieš kanadišką spaudą, radiją, televiziją, kurie piktnaudoja tautybių vardus. Esą, kai policija suimanti kuri nusikaltėlį ateivį, tuoj paskelbiama jo tautybė, bet kai kuris ateivis pasižymi tarptautinėj srity, tautybė nutylima, o tik pažymima, kad jis kanadietis.

Kaikurie laikraščiai esą rašo apie įtartinus asmenis kaip "foreign looking". Tai esą neteisinga, nes už vieną kurį nusikaltėlį tautinė grupė nėra atsakinga, o atrodančių kaip svetimšaliai esą ir čiagimių. A Grossman taipgi smerkė ateivių išnaudojimą. Esą jis kėlęs tą klausimą prov. parlamente. Nors nieko nebuvę pasiekta, bet buvusi suorganizuota provincinė Ontario imigracijos įstaiga įvairiai ateivių pagalbai. Jis kalbėjęs apie ateivių išnaudojimą, o vietinė spauda pradėjusi rašyti apie italus. Ir visai neteisingai, nes daugybė italų nebuvę paliesti, o paliestųjų tarpe buvę ir neitalų. Baigdamas A. Grossman perdavė Ontario premjero L. Frost ir visos vyriausybės linkėjimus taut. grupių spaudai sėkmingai tęsti savo darbą.

Atskirą priėmimą surengė Can. Scene spaudos įstaiga Intern. Institute patalpose.

400 spaudos baliuje

Popietiniame posėdyje buvo aptarti praktiniai laikraštinio darbo reikalai, išklausyti komisijų pranešimai. Vakare įvyko Royal York Hotel suvažiavimų salėj spaudos balius, kuriame dalyvavo apie 400 asmenų. Jų tarpe min. L. Cathcart, Toronto burmistras N. Phillips, feder. parlamento pirm. R. Michener ir daug kitų svečių. Taut. grupės turėjo nemažą skaičių mergaičių ir vyrų tautiniais drabužiais. Lietuvius baliuje atstovavo J. R. Simanavičius su ponia, stud. Meilutė ir Treigytė.

150 ateivių laikraščių

Šeštadienį priešpietiniame posėdyje buvo priimti federacijos įstatai ir išklausyta eilė svečių kalbų.

Per pietus, kuriuos apmokėjo Dempsters Bakeries, Ontario premjero vardu sveikino min. Dunlop ir kt., ilgesnę kalbą pasakė pilietybės ir imigracijos ministerė Fairclough. Pagyrusi tautinių grupių laikraščius už vertingą įnašą Kanados gyveniman, ji

(Nukelta į 6 psl.)

Džiovininkų imigracijos reikalu

Tremtinių Metų proga nemažas skačius lietuvių norėtų pagelbėti didesniam skaičiui mūsų tautiečių, sirgusių ar tebesergančių džiova ir šiuo metu gyvenančių Europoje. KLB Krašto Valdyba yra įgaliojusi Tarybos nari kun. Ažubalį ištirti galimybes ir daryti žygių tuo reikalu imigracijos įstaigose Otavoje. Apsilankymo imigracijos įstaigose metu patirta, kad jokios tautybės asmenys, sergą džiova, imigracijos atžvilgiu nėra proteguojami. Minėtos kategorijos imigrantai, norį įvažiuoti į Kanadą, jei turi šiame krašte giminių, tesudaro įvažiavimo dokumentus per juos arba per lietuvių organizacijas išpildydami visus formalumus. Imigracijos ministerija betgi mielai priims dėmesin rekomendacijas pavienių asmenų ir lietuviškų įstaigų bei organizacijų. Lietuviai, kurių giminės Europoje dėl plaučių iki šiol neturėjo galimybės imigruoti į Kanadą, gali kreiptis platesnių informacijų į kun. P. Ažubalį — 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Prancūzija globos pabėgėlius

Prancūzijos prez. De Gaulle sekretoriatas atsakė į ACEN pirmininko protesto telegramą dėl egzilų laisvės suvaržymo ryšium su Chruščiovo vizitu. Atsakyme apgailimas vyriausybės žingsnis ir užtikrinama, kad prieš 700 egzilų pavartoti suvaržymai jokiu būdu nereiškia Prancūzijos politikos egzilų atžvilgiu pasikeitimo.

Ryšium su ACEN pastangomis gauti audienciją pas prezidentą Eisenhowerį, prezidento "deputy assistant" D. G. Morgan savo laiške ACEN primena prezidento įvairiomis progomis padarytus pareiškimus, kad JAV vyriausybė suprantanti pasaulyje negalint būti tikros taikos, kol Rytų Europos tautos neturi galimybės laisvai sudaryti savo valstybines institucijas ir pasirinkti savo vyriausybes, ir kad ji darysianti visas takias pastangas, kad tas galimybes Rytų Europos tautos turėtų.

Ryšium su prezidento De Gaulle vizitais Londone, Otavoje, Vašingtone ACEN pirmininkas laišku prezidentui De Gaulle išdėstė ACEN problemas ir pageidavimus.

Gausūs protestai prieš Prancūzijos įsakytą veiklesnių tremtinių izoliaciją visdėlto buvo išgirsti. Jie parodė, kad pasaulio opinija yra jų pusėje.

Susirėmimas dėl kryžiaus Lenkijoje

Po II D. karo prie Krokuvos išaugo naujas miestas Nowa Huta su 100.000 gyv. Jame sutelkta plieno pramonė, ir todėl daugumą gyventojų — darbininkai. Planuojant miestą nebuvo numatyta bažnyčia ir komunistinė valdžia neleido ilgai ten jos planuoti. Tiktai gyventojams ėmus reikalauti pagaliau buvo leista ją statyti prieš 3 metus. Krokuvos arkivyskupas Baziak pašventino toje vietoje kryžių kaip būsimos šventovės ženklą. Netrukus buvo numatyta pradėti statybą, bet isikišo kompartija. Ji ėmė priekaištauti, kad numatyta vieta bažnyčiai netinkama, nes sklypas esąs ant Markso - Lenino gatvių kampo. Vietoj bažnyčios esą ten bus pastatyta mokykla. Viena popietę atėjo būrelis darbininkų iškasti kryžiaus. Pastebėjusios moterys subėgo ir ėmė giedoti giesmes. Prie jų prisidėjo vyrai, grįžta iš darbo įmonėse ir susitelkė 2000 minia žmonių. Atvyko būrys milicininkų su guminėm lazdom ir ašariniem bombom. Įpykusi minia ėmė gintis ir svaidyti akmenimis į milicininkus. Besigindama ji užsibarikadavo ties miesto rotuše ir ją padegė. Buvo sužeista apie 15 milicininku ir daugybė civilinių gyventojų; apie 50 suimta. Pagalbon buvo iškviesta Krokuvos policija ir gaisrininkų komandos. Susisiekimas su N. Huta nutrauktas ir užs. korespondentai, neiškiriant nė komunistinių laikraščių, kurį laiką negalėjo naudotis telefonu bei perduoti redakcijoms pranešimų. Lenkijos kompartijos gen. sekretorius Wł. Gomulka skubiai sukvietė augštuju partijos ir vyriausybės pareigūnų posėdį svarstyti susidariusiai padėčiai.

Demonstracijos įvyko ir Allenšteine - Olštyne. Garsusis Čenstakavos Marijos paveikslas, keliaujantis po Lenkijos vietoves, Olštyne buvo sutiktas iškilmingai. Gyventojai iškėlė tautines vėliavas. Kompartija tai palaikė demonstraciją prieš valdžią ir isakė milicijai jas nuimti. Dėl to kilo susirėmimų, nors sužeistų nebuvo.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Sapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius.
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija.
Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00.
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Canada. Tel. EM. 8-6813.

Maldos ir atgailos diena

Maldos ir atgailos dieną už Lietuvos laisvę ir teisingą pasaulio taiką kasmet gegužės 13 d. skelbia Mėlynosios Armijos Lietuvių Sąjūdis.

Ta proga atsišaukimą į pasaulio lietuvius paskelbė J.E. vysk. V. Brizgys. Jame tarp kitko sakoma:

"... Žmonės turėtų daug visokios naudos, jeigu dažniau skaitytų per Pranašus ir per Jėzų Kristų pasakytus įspėjimus ir pamokymus. Žmogus mokytojas nesekioja visą gyvenimą paskui buvusius savo mokinius ir nekartoja jiems mokykloje kalbėtų dalykų ... Taip ir Dievas kasdien nekartoja, ką yra kartą pasakęs ... Žmonių žinojimui ir teisingam gyvenimui pakanka to, kas Dievo yra jau seniai žmogui pasakyta.

"... Mūsų laikais šv. Marija kalbėjo Fatimoje. Jos žodžiai liečia visą žmoniją, bet mūsų ir kaimynų tautas ypatingai. Jos skelbtas tautų likimas yra sąlyginis, kaip ir visų laikų Dievo įspėjimai. Priklausys ateitis nuo to, kaip elgsis mūsų laikų žmonės ir jų vaikai. Atsiliepdami į tuos žodžius, Lietuvos vyskupai dar Lietuvoje buvo nutarę viešu aktu ir iškilmingai pavesti Lietuvą šv. Marijos Nekalčiausios Širdies globai, skatinti Lietuvos žmones į didesnę atgailą, į didesni pamaldumą. Karo įvykiai neleido visa tai padaryti Lietuvoje. Tas, kuris Bažnyčios paskirtas turėjo teisės kalbėti visų Lietuvos katalikų vardu dvasiniuose reikaluose — Lietuvos metropolitas, Kauno arkivyskupas a.a. Jonžinos atminties Juozapas Svirecka, tai padarė Romoje. Kiekvienais metais gegužės 13 d. minėdami tą įvyki vis nuoširdžiau ir jautriau prisiminkime šv. Marijos žodžius liečiančius mūsų laikus. Mes esame atsakingi už dabartį ir iš to sekančią ateitį ... ... Lengva yra nieko nesiekti neapsisunkinti jokiomis pastangomis ar aukomis, pasyviai laukti, kas pasaulyje susikurs be mūsų pastangu. Tokios nuotaikos tačiau yra tų žmonių, kurie nesirūpina savo pareigomis, žmonijos ir net savo vaikų ateitimi, o gyvena viendieniu gyvenimu. Kur tokia dvasia įsigali, ten visada laimi pikto viešpats. Ne tik veikliieji bedieviai, o ir nieko nepaisą krikščionys yra antikristo karalystės talkininkai.

... Daug reiškia nuolatine tikinčiojo malda (Jokūbo 5, 16). Dar daugiau reiškia malda sujungta su atgaila ir geromis pastangomis ... Gegužės 13-tos proga patikrinkime kiekvienas save laisvame pasaulyje gyveną lietuviai. Tik maldos, atgailos ir apaštališkos veiklos gyvenimas duos mums teisės save laikyti vertais kovojančios Bažnyčios ir mūsų kenčiančios ir kovojančios tautos nariais. Norėkime jais būti ir jais būkime. Žmonių sielų meilė, mūsų pačių tautos kraujas mus teskatina.

Dievo palaima ir šv. Marijos globa mus testiprina".

Mėlynosios Armijos Liet. Sąjūdžio dvasios vadas kun. Alb. Kontautas paskelbė taip pat atsišaukimą:

"Mielas Lietuvi,

Šiemet gegužės 13 d. yra švenčiama kaip viso pasaulio lietuvių Maldos ir Atgailos Dienas už Lietuvos laisvę ir teisingą pasaulio taiką.

Maloniai prašau visų lietuvių šiai intencijai skirti šventas Mišias, atsilyginimo šv. Komunijas ir pildyti Marijos prašytus pirmuosius mėnesių šeštadienius. Kartu kviečiu šeimas ir pavienius asmenis pasiaukoti šv. Jėzaus ir Nekalčiausiai Marijos Širdžiai, nes šv. Jėzaus Širdis nori būti garbinama kartu su Nekalčiausios Marijos Širdimi ...

... Duota mums laisvė uždeda pareigą nepamiršti pavergtųjų žmonių ir savųjų brolių, kartu ji įpareigoja mus daryti atgailą, melsti Dievą pagalbos ir Nekalčiausios Marijos Širdį užtarimo, kad užviešpatautų žemėje teisinga taika ir grįžtų Lietuvai laisvė".

ONTARIO LIGONINIŲ DRAUDIMAS

19-tas gimtadienis?

Jūsų TĖVŲ Ligoninių Draudimo Pažymėjimas jau nebegalioja. Sulaukus 19 metų reikalinga mokėti atskirą draudimo mokestį. Įstojimo blankai gaunami ligoninėse, daugumoje bankų arba betkurioje Komisijos įstaigoje.

PERSKAITYKITE ONTARIO LIGONINIŲ DRAUDIMO VADOVĄ

— jei jo dar neturite, paprašykite iš savo darbdavio arba parašykite:

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION
TORONTO 7, ONTARIO

Mizara pasakoja apie kolūkius

"Laisvės" red. R. Mizara savo laikraščio balandžio 19 d. laidoje išspausdino straipsnį "Atsakau į klausimus apie Lietuvos kolūkius". Pateikiame jį skaitytojams išleidę tik nereikšmingas vietas. Išvadas lengvai pasidarys patys skaitytojai.

"... Kiekvienas kolūkis — savotiška respublika. Jis tvarkosi taip, kaip jo nariai susitaria. Žinoma, yra tam tikri bendri nuostatai, tam tikros taisyklės, paeiktos visiems kolūkiams, pagal kurias jie tvarkosi. Bet vyriausiai viskas priklauso nuo pačių kolūkiečių.

Kurie kolūkiečiai gerai dirba, moka tvarkytis, tie turtingi. Kurie apsileidę, nenori dirbti, tie gyvena vargingiau. Daug viskas priklauso ir nuo kolūkio pirmininko ..."

Jie turi viską nusimanyti. Esą siekiama, kad pirmininkai būtų su augštuoju mokslu — agronomas arba zootechnikas.

... Turime atminti, kad Lietuvos kolūkiai turi daug žemės: po du, po tris, po keturis tūkstančius hektarų. Norint tą žemę gerai apdirbti, kad ji duotų gerų vaisių, reikia mokėti, reikia ją pažinti ir žinoti, kur ką sėti, sodinti, kaip ją itręšti ...

Netenka aiškinti, kad kolūkių suklestėjimas arba atsilikimas labai daug priklauso ir nuo žemės gerumo. Kur žemė derlinga, ten kolūkiai geriau klesti, kur žemė menka, ten prasčiau ir kolūkiams.

Mano gimtojoje Dzūkijoj, kaip žinia, žemė menka, daugiausia smiltynai. Ir štai, kas ten darosi: apie tris didžiulius kolūkius, — tarp Marcinkonių ir Merkinės, — žmonės pavertė miškų auginimo zona. Kitais žodžiais: kolūkiai ten tapo panaikinti, didžiuliai jų plotai apsodinami medžiais, miškais, daugiausia pušimis, kurios smiltynuose gerai auga. Nemažai kolūkiečių iš ten išsikelė, tarybinės vyriausybės padedami, į Klaipėdos kraštą arba į miestus. Klaipėdos mieste, pavyzdžiui, sutikau keletą dzūkų, atsikėlusių nuo Marcinkonių, nuo Merkinės, nuo Varėnos. Jie ten dirba fibrikuose arba tarnauja krautuvėse bei kitose visuomeninėse įstaigose. Sutikau nemaža dzūkų ir Vilniuje; jie paliko savo smiltingąsias žemes ir patapo darbininkais bei tarnautojais.

Bet yra dzūkų, kurie niekur nesikelia ir nemano keltis. Jie gyvena ten pat, nežiūrint to, kad nėra kolūkių. Ne vieno aš jų klausiau:

— Tai ką gi jūs žadate daryti ateityje? Kodėl jūs čia gyvenate?

Jie beveik visi atsakė panašiai:

— O ko mes turėtume iš čia bėgti? Matote, turime savo sklypus, laikome karves, laikome kiaules, pasisodiname užtenkamai bulvių ir daržovių, na, ir gyvename. Ir gyvensime! Vasarą mes daug pelnome iš grybų (daugiausia baravykų) ir uogų. Pasigaudome žuvų, pamedžiojame, — nusišauname kiškių ir paukščių ... Tai ko mums daugiau bereikia?! Atsiminkite, kad reikia sodinti mišką, reikia ji prižiūrėti, na, ir čia mes sau nemažai uždirbame. Gyvename sočiai, gerai.

Yra kolūkių, kurie, dėl prastos žemės arba dėl nesusitvarkymo, pereina į tarybinius ūkius.

Taip atsitiko, pvz., su kolūkiu Merkinėje. Buvęs kolūkis šiandien yra tarybinis ūkis. Čia jau kitokia tvarka: kiekvienas, dirbąs tarybiniame ūkyje, gauna algą. Tiesa, jis turi taip pat teisę ir turėti savo žemės sklypą, kaip ir kolūkiečiai.

Dzūkijoj mačiau kolūkiečių pastatų su kiaurais stogais. Mane tai sudomino: kodėl taip?

Štai, viename kolūkyje, tarp Alytaus ir Merkinės, užeinu pas vieną kolūkietį. Jo butas puikus, grindys medinės, visur pavyzdinga švara; didelė biblioteka. Jis prenumeruoja dienraštį "Tiesą" ir kaikuriuos žurnalus. Du vaikai baigę augštuosius mokslus.

Netoli jo gyvena kitas kolūkietis. Žiūriu, ten gyvenamasis pastatas su kiauru stogu. Užeinu. Stogas prakiuręs tiės viduriu. Pasirodo, viename pastato gale gyvena vienas kolūkietis, kitame — jo sesuo su vyru ir su šeima. Naktį pylė smarkus lietus, tai pro kiaurą stogą pripylė į priemenę nemaža vandens. Klausiu aš moteriškės:

— Kodėl gi jūs neužlopote stogo? Kaip galite pakęsti šį vandenį priemenėje? Kodėl gi jūs vandenyje braidžiojate be jokio reikalo?

Ji man atsako:

— Nenori stogo taisyti brolis, netaisome ir mes. Tuščia jo! Jeigu jam gerai, tai bus gerai ir mums. Plaukiosime kaip antelės ...

Jos broliui statau tokį pat klausimą. O jis man:

— Neužilgo kelsimės į gyvenvietę, tai kam dabar stogą remontuoti? ...

Buvo jau vėlyvas rytas. Vasara. Saulė, augštai pasikopėjusi, meiliai bučiavo Dzūkijos žemę. Aš klausiu:

— Kada gi jūs pradėsite šiandien dirbti?

— Devintą valandą, — atsako man.

Klausiu kolūkio pirmininko:

— Kodėl jūs taip vėlai, vasarą, pradedate darbą?

— Taip kolūkiečiai nusitarė, — jis atsako.

— Ar negalima kaip nors šį nutarimą pakeisti?

— Viskas priklauso nuo jų pačių. Prievartos gi mes nevartojame ir nevartosime.

Vasarą darbą farmose pradėti devintą valandą ryto, kiekvienam aišku, yra per vėlu ...

Šiuos dalykėlius pažymiu tam, kad skaitytojas suprastų, jog Lietuvoje, kur kolūkinis gyvenimas prasidėjo visai neseniai, dar yra ir atsilikimo. Yra kolūkiai ir kolūkiai. Yra kolūkiečiai ir kolūkiečiai. Tokioje pat žemėje (pvz. Suvalkijoje) vienas kolūkis klesti, kitas — atsilikęs. Tame pačiame kolūkyje vienas kolūkietis gyvena pasiturinčiai, kitas — prasčiau. Vienas darbštus, usmanus, apsišvietęs, kitas — dar atsilikęs, neskaito spaudos, nenori dirbti, o jei dirba — nesąžiningai.

Yra labai augštai pakilusių kolūkių. Pvz., Lenino vardo kolūkis Šakių rajone, arba tame pačiame rajone "Nemuno" kolūkis ...

... Žemaitijoje ir Augštaitijoje taipgi yra puikiai sukletėjusių kolūkių, kurie per metus pajamų už savo produktus gauna milionus rublių. Ten kolūkiečių gyvenimas tikrai visko pilnas.

Daugelyje Lietuvos vietų kolūkiečiai keliasi į gyvenvietes — sakytum, lyg į didžiulius kaimus arba nedidelius miestelius. Ten jau naujas gyvenimas prasideda. Ten jau ir gatvės asfaltuojamos; visas gyvenimas panašus į miestelėnų gyvenimą. Ten statomi puikūs kultūros namai, kino teatrai, parduotuvės, geros pirtys.

Man teko užeiti į kaikurių naujas gyvenvietes, persikėlusių kolūkiečių gyvenamuosius namus; jie švarūs, erdvūs, su medinėmis grindimis; turi elektrą, turi radijo priimtuvus; kaikurie jau turi ir savo televizorius. Randi ten ir laikraščių ant stalo, matai bibliotekėles. Tai jau pilnai kultūrinis gyvenimas!

Būtų, tačiau, klaida sakyti, kad jau visi Lietuvos kolūkiečiai taip gyvena. Ne, dar ne visi. Bet prie to einama. Partijos ir vyriausybės vadovai man sakė, kad prie to ir bus netrukus prieita, nors tai daug lėšuos.

Dabar rimtai galvojama, kad keliantis į naujas gyvenvietes, kolūkiečiai statytųsi ne medinius, o mūrinius gyvenamuosius namus. Kur nėra plytų, tai architektai ir inžinieriai bando pavartoti kitokias esamas medžiagas namams statyti.

Kai persikels į naujas gyvenvietes, tuomet lengva bus aprūpinti visus kolūkiečius ir elektra. O tai reikš milžinišką žingsnį pirmyn!

Kaikurie žmonės klausia:

— Ar, jūsų nuomone, visi valstiečiai pasitenkinę kolūkiniu gyvenimu?

Nelengva į tai atsakyti. Man rodosi, kad yra dar tokių, kurie nėra patenkinti, bet jų nedaug. Yra gi kolūkiuose ir buvusių buožių, yra ir tokių, kuriuos "šventas tikėjimas" (kunigai) moko, kad neapkęstų kolektyvinio darbo ...

... Dėl to, tūli suklaidinti, dar neišsilaisvinę iš religinių prietarų, na, ir nenori ščyrai dirbti. Jiems dar vis vaidenasi, būk Lietuvon sugriš ponų, kunigu ir kapitalistų viešpatavimas. Bet tokių žmonių yra labai maža.

KAIP IŠLAIKYTI
Dirbtinius dantis
TVIRČIAU SAVO VIETOJE?
Ar jūsų dirbtiniai dantys nepykina, ar nesudaro nemalonumų išslysdami, krisdami ar krypčiodami valgant, kalbant ar juokiantis? Tik uždulkinkite truputį FASTEETH ant dirbtinių dantų plokštelių. Šie šarminiai (berūgščiai) milteliai išlaikys jūsų dirbtinius dantis daug tvirčiau ir maloniau, nejausite kaučuko skonio bei sulipimo jausmo. Jie nerūgsta. Panaikina "plokštelių kvapą" (dantų kvapą). Reikalaukite dar šiandien kiekvienoje cheminių gaminių parduotuvėje.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS ŠULAITIS

Dažnai kalbėdami apie Čikagą, įskaitome ir Cicero lietuvių kolonijos veiklą į bendrąjį šio didmiesčio veikimą. Tačiau tai darydami gal būt pažeidžiame lokalinio 'patriotizmo" jausmus, nes Cicero yra visai savistovus miestas. Nors jis yra visiškai Čikagos pašonėje ir turi daug panašumo į savo didįjį kaimyną, tačiau didelė dalis jo gyventojų jokiu būdu nenorėtų būti įjungti į didmiesčio ribas.

Iš apie 70.000 gyventojų esančių Cicero miesto ribose, apie 5.000 yra lietuviai. Čia yra lietuviška parapija, kurios klebonas prel. Ignas Albavičius savo veikla yra žinomas ir už jos sienų. Malonu pažymėti, kad lietuvis John Kimbarkas yra ilgametis miesto vadovybės narys, balandžio mėn. pradžioje įvykusiuose rinkimuose vėl perinktas naujam terminui.

Ankstesnieji lietuviai ateiviai čia yra įsteigę nemaža organizacijų, kurių skaičių padidino prieš 10 metų čia nutūpę lietuviai. Nemaža veikia LB skyrius, leidžiantis vienintėlį vietinei informacijai skirtą laikraštėlį Amerikoje. Čia yra LB Kultūros Fondo centras (pirm. J. Švedas), LB Informacijos Tarnybos centras (pirm. G. Galva). Čia yra "Muzikos Žinių" redakcija ir administracija, "Gimtosios Kalbos" redakcija, buvo lietuvių bibliografijos biuletenio leidykla, "Sporto Žinių" redakcija ir t.t. Daugumą iš augščiau minėtų darbų atlikdavo ir atlieka Juozas Kreivėnas, taip pat buvęs ir esantis vienu iš centrinių asmenų Dainų ir Tautinių šokių švenčių organizavime. Daugumas iš minėtų įstaigų ar spaudos leidinių talkininkų irgi yra iš Cicero lietuvių tarpo.

Iš pavienių asmenų, kurie daugiau yra žinomi JAV ir Kanados lietuviams čia gyvena: Aloyzas Baronas, Benediktas Babrauskas, Gražina Tulevičiūtė-Babrauskienė, Česlovas Grincevičius, prel. Mykolas Krupavičius, kun. Petras Patlaba, dr. Kazys Sruoga, dr. Petras Kisielius, Kazys Kleiva, Petras Maldeikis.

Žinoma, yra sunku visus čia išvardinti, o iš kitos pusės — nelengva įvertinti ir jų "žinomumo" laipsnį. Taigi mes nenorime teigti, kad čia yra patys žymiausieji.

Šių minčių pradžioje buvome minėję, kad Cicero žmonės kovoja prieš įjungimą į Čikagos miesto ribas. O tam yra daug priežasčių. Dabar čia yra labai maži mokesčiai už automobilių leidimus, nuosavybes, vandenį. Taip pat čia neįsileidžiama gyventi juodosios rasės atstovų ir po vieno tokio mėginimo, kuris nuskambėjo po visą pasaulį, juodieji čia nebando kelti kojos. Čia yra vieni iš didžiausių Amerikoje fabrikai — "Western Electric" ir "Hotpoint" bei eilė mažesnių, kuriuose dirba 60.000 žmonių. Taigi nemaža dalis ciceriečių gali dirbti arti namų.

Cicero neveltui yra vadinamas "geriausiu miestu Amerikoje", ką galima rasti ir miesto ribas žyminčioje lentelėje. Lietuviškos veiklos plotmėje jis irgi įsirikiuoja į geriausiųjų tarpą. Neseniai čia gyventi persikėlęs, prel. M. Kruvačius, Cicero yra pavadinęs "lietuviškais Pilviškiais" ir dar pareiškęs, kad iš Čikagos bėgęs nenorėdamas būti amerikoniškomis dulkėmis apneštas.

Įvairūs siuntiniai

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir U.S.S.R.

Vaistai iš Europos valstybių atpiginti nuo 10% iki 40%.

Prašome reikalauti mūsų naujai atspausdinto vaistų katalogo Nr. 2. Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Iš Kanados:

Siunčiame paprastu ir ORO PAŠTU Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098

SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686. Ponia V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315. Ponia M. Venskevičienė.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

SAVININKAI S. ir A. KALOZA

PRAEITO KARO PRISIMINIMAI

VOKIEČIŲ AVIACIJOS KOVOS

(Tęsinys iš praeito nr.)

Vertė P. BRA-KAS

Dabar Spitfires užgulė man ant uodegos. Kulipkų pėdsakai zvimbė pro šalį. Bandžiau pabėgti. Staigiai žemyn, į šoną ir buvau laisvas. Bet dabar momentui lyg rūkas apsupo mane. Pakliuvau į ugnies pėdą. Dešinysis radiatorius tapo peršautas ir lėktuvas leido ilgą uodegą dūmų. Už poros minučių variklis sustojo. Laimei Calais-Marck aerodromas kaip tik buvo apačioje. Visai laimingai nusileidau. Už pusvalandžio ME-108 pargabeno mane namo.

Pavalgius pietus šokis tęsėsi toliau. Ketvirtą val. vėl aliarmas. Stiprios britų naikintuvų pajėgos artinosi nuo kanalo pusės. Visos skridimui tinakmos mašinos tuoj pakilo ir metėsi ant įsiveržėlių. Mano ištikimasis palydovas Hagenauer, kuris jau beveik visus metus mane lydėjo į kautynes, šiandien buvo numuštas beveik tuo pat metu kaip ir aš. Išskridau vienas. Greit pamačiau savo pirmąją eskadrilę į pietus nuo Boulogne. Žemiau ir į šoną skrido spiečius Spitfires. Prisiartinau ir greitai užpuoliau patį paskutinį. Nelaimei tai nebuvo paskutinis, bet tas, kurį nužiūrėjau, vistiek neišsisuko. Septyniasdešimtasis. Gražus lyginis numeris, galvojau sekdamas jį žemyn, kad galėčiau užregistruoti, nes neturėjau liudininkų.

Pasiutimas! Visas pragaras atsivėrė mano dėžėje. Šiuo kartu pakliuvau. Pakako tik nukreipti akis porai sekundžių nuo aplinkos ir štai kas atsitiko. Kažkas kirto į galvą ir ranką. Lėktuvas labai blogai atrodė. Sparnai buvo išakėti patrankėlės šūvių. Kabinos šonas nuplėštas ir švietė nemaža skylė. Radiatorius ir kuro tankas buvo sušaudyti. Instinktyviai atsiplėšiau šiaurėn. Kažkodėl Spitfires nesekė paskui. Su atodūsiu pastebėjau, kad mano lėktuvas, nors ir smarkiai nukentėjęs, kad ir be variklio, — dar klausė vairų. Patenkintas galvojau, kad laimė dar mano pusėje. Bandysiu parsklęsti namo. Buvau 18.000 pėdų augštyje.

Ranka ir galva smarkiai kraujavo, bet skausmo nejaučiau. Matomai nieko svarbaus nebuvo paliesta. Rūpintis tuo nebuvo ir kada. Sausas sprogimas nutraukė mano snūduriavimą — sprogo benzino tankas. Iki šiol jis tekėdamas gan ramiai gurguliavo. Momentas — ir visas liemuo buvo liepsnose.

Degantis kuras veržėsi vidun. Darėsi nepakenčiamai karšta. Paliko tik viena išeitis:

— Lauk, lauk, lauk! — griebiau už kabinos dangčio rankenos. Neveikia. Užspringo. — Ar reikės gyvam sudegti? — Atsipalaidavau nuo diržų ir bandžiau jėga atidaryti. Oro spaudimas buvo per stiprus. Liepsnos laižė aplink. — Turiu, turiu atidaryti! Nenoriu iškepti! — Baimė. Tai buvo baisiausios sekundės mano gyvenime. Iš visų paskutinių jėgų, visu kūnu įsirėmiau į dangtį. Susyk galva išlindo, o dangtis, pagriebtas vėjo, buvo nuplėštas. Bandymas su vairolazdės pagalba būti išmestam laukan iš degančio karsto, kuris prieš kelias minutes dar buvo mano ištikimas ir mielas ME-109, nepavyko. Parašiutas, ant kurio aš sėdėdavau, užsikabino už kabinos kampo. Degantis lėktuvas kaip fakelas krito žemyn nešdamas kartu ir mane. Nutvėręs rankomis už radijo stiebo su kojomis spyriaus už visko, ką tik pasiekiau. Veltui. — Ar mano likimas bus išspręstas paskutinį momentą, kai jau buvau beveik laisvas? — Nežinau kaip, bet pagaliau atsipalaidavau. Staiga aš skridau, skridau ir kritau laisvas ore. Jaučiau kaip kelis kartus persiverčiau. — Mano Dieve! — Vietoj parašiuto dirželio aš vos neatleidau greito atsipalaidavimo sagties. Tik paskutiniu momentu susigriebiau, kad atleidžiu sagties saugiklį. Išgąstis! Parašiutas ir aš būtumėm pasiekę žemę atskirai. Sukrėtimas! Ir kaip negyvas pakibau ore. Lėtai ir švelniai plaukiau artyn prie žemės.

Juodų dūmų kolona ženklino apačioje vietą, kur ištiško mano ME-109. Atrodė, kad aš nusileisiu į Boulogne mišką ir kaip bežiūrėdamas pasikabinsiu ant šakos, bet parašiutas tiktai brūkštelėjo per topolį. Laimingai pasisekė nukristi į samanotą mažą aikštelę. Kadangi iki tol mano jėgos ir nervai buvo įtempti iki galimumo, tai dabar, kaip sudaužytas šuo, pasijutęs saugiai, sukirtau bėgėgis. Sušaudytas, sužeista galva ir ranka, smarkiai kraujuodamas ir išnarinta koja, kuri smarkiai pradėjo tinti, negalėjau nei atsistoti, nei eiti.

Po kurio laiko pasirodė nedraugiškais veidais ir nepasitikį prancūzų kaimiečiai. Jie nugabeno mane į vieną ūkininko namą, kur po kiek laiko prisistatė Todt organizacijos žmonės. Greit tapau įkeltas į mašiną ir parvežtas į savo bazę prie Audemberg.

Buvau sutiktas su ovacijomis, nes dėl mano negrįžimo visi buvo jau gerokai susirūpinę. Pasijutau daug geriau, kai išgėriau gerą stiklą konjako ir surūkiau cigaretę. Tie dalykai būtini po kiekvienų kautynių. Mano geras draugas dr. Heim Hardingham laivyno ligoninėje sutvarkė mane. Kuriam laikui apie skridimą negalėjo būti kalbos.

Dienos žinios, kad Schlageter Wing tą dieną numušė 14 priešo lėktuvų, keliavo gan greitai. Mano gimimo diena ir septyniasdešimta pergalė tinkamai buvo atšvęsta. Ta proga net ir Osterkamp atvyko iš LeTouquet. Ką jis man sveikindamas pasakė, paveikė mane labiau negu viskas. Niekas to nesitikėjo, o maižausiai aš pats. Pakol kas ąžuolo lapai prie riterio kryžiaus buvo didžiausias pasižymėjimas šiame kare. Nieko daugiau nebuvo galima laimėti. Osterkampf buvo teisus. Tą pati vakarą atvyko patvirtinimas iš fiūrerio būstinės: "... Aš apdovanoju Jus kaip pirmąjį vokiečių karį kardais prie ąžuolo lapų ir riterio kryžiaus".

• • •

Mūsų aviacijos pranašumo prieš sovietus niekas negali nuneigti. Tačiau, kad galėtume sunaikinti priešo aviaciją galutinai, mums reikėjo vėl kaip ir Anglijoj didesnių strateginių oro pajėgų su didesniu skridimo nuotoliu. Dabar mes bandėme išnaikinti širšes, gaudydami jas vieną po kitos, bet negalėdami pasiekti paties lizdo. Ne priešas Rusijoje nugalėjo mus, bet ištęstas frontas ir tiekimo sunkumai.

• • •

Pagal bendrą tvarką man buvo uždrausta daugiau skraidyti. Iš pradžios tas man nesudarė sunkumų, nes, kad ir labai norėdamas, nebūčiau galėjęs. Tačiau, kai tik galėjau lazdos pagalba paeiti, tuoj pasirūpinau du naujus lėktuvus ir pradėjau šiek tiek skraidyti nors ginklų išbandyti. Laikiau, kad draudimas skristi lietė tik fronto skridimus.

Mano mechanikas Meyer man nežinant pritvirtino prie mano lėktuvo kabinos viršaus šarvo plokštę. Jis tai padarė man gera norėdamas. Tačiau užvoždamas dangtį aš smarkiai prisitrenkiau galvą. Netverdamas pykčiu, pradėjau keiktis. Už kelių minučių gi gailėjausi be reikalo pykęs, nes šis bandomasis skridimas vos netapo paskutiniu. Būnant ore buvo pranešta, kad vėl bombarduojamas Saint Omer. Tuojau pakilo visos eskadrilės ir su manim priešakyje patraukėm prieš juos. Neskubėdami užėmėme patogią vietą. Daviau ženklą pradėti ir pats pirmas pro lydinčius naikintuvus mečiausi ant bombonešių. Iš 200 jardų atstumo pradėjau šaudyti į vieną pirmos linijos Blenheimą. Šaudžiau tol, kol neatsimušiau. Nemaži gabalai lūžo iš dešinio šono ir iš dešinio variklio. Susyk liepsnos ir dūmai viską paslėpė. Bombonešio liekanas suradome vėliau. Negalėjau matyti, kur jis sudužo, nes įsivėliau į kautynes su Spitfires. Tuo momentu, kai vijausi vieną, kitas nučiupo mane. Viskas šokinėjo mano dėžėje. Kabina tapo sutaršyta, bet kas svarbiausia buvau vėl sužeistas į galvą. Šiltas kraujas bėgo per veidą. Bijojau netekti sąmonės. Išsilaikyti! Didelėmis pastangomis atsikračiau savo persekiotojo ir laimingai nusileidau savo aerodrome. Lėktuvas buvo gana smarkiai nukentėjęs. Dvidešimties milimetrų sviedinys buvo sprogęs ant mechaniko pritaisyto šarvo plokštės. Dr. Heim vėl turėjo susiuti galvą. Be plokštės nieko nebūtų likę iš šios nepamainomos kūno dalies. Mechanikas Meyer gavo 100 dolerių ir ekstra atostogų. Tiek aš vertinau savo galvą.

(Bus daugiau)

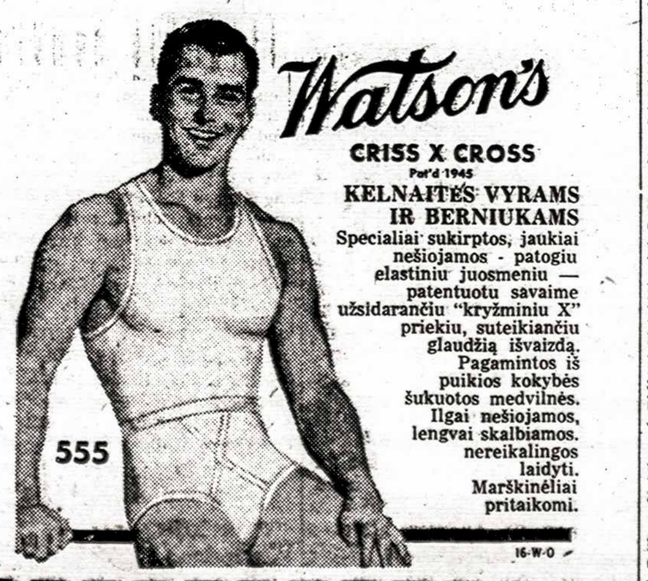

APSAUGA - GERBŪVIS DRAUDIME

VACLOVAS VERIKAITIS

RO. 7-0074
WA. 4-8314

SUN LIFE ASSURANCE COMPANY OF CANADA

VALAU FOTELIUS
IR IVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elektra valymas. Sutaisau išlrusius galus ir pradegintus kilimus. SKAMBINTI LE. 3-4912.
P. KARALIŪNAS

Užsienio lietuviams komitetas pakeitė savo firmą

Užsienio lietuviams į sovietinę tėvynę vilioti komitetas Vilniuje (su savo vykdomąja įstaiga Rytų Berlyne) neseniai pakeitė savo firmos iškabą ir dabar vadinasi "Grįžimo į tėvynę ir kultūrinių ryšių su tautiečiais užsienyje komiteto Lietuvos iniciatyvinė grupė". Taigi komitetas turįs rūpintis jau ne vien tik repatriacija (kuri visiškai nepavyko), bet ir kultūriniais ryšiais su užsienio lietuviais. Komiteto vilniškis adresas liko tas pats: Stalino prospektas 35/I, kamb. 25.

Komiteto organas "Tėvynės Balsas", masiniai siuntinėjamas laisvojo pasaulio lietuviams, po komiteto perkrikštijimo nė kiek nepakito. Kaip ir anksčiau, taip ir dabar laikraštėlis pripildomas iš vienos pusės "tarybinės tėvynės laimėjimų" aprašymais, iš kitos pusės įvairiais užsienio lietuvių žymesnių darbuotojų niekinimais, kartais persispausdinant "demaskavimus" ir iš Vilniaus "Tiesos". Tik vienu atžvilgiu pastarais laikais pakitėjo "TB" taktika: Dažniau atsiliepiama užsienio lietuvių kultūriniais klausimais, nušviečiant padėtį ir įvykius laisvajame pasaulyje taip, lyg "TB" būtų kuo gyviausiai su interesuotas puoselėti išeivijos kultūrinį gyvenimą. Nuolat siūloma tuo atžvilgiu "pagalba" iš tėvynės. (Bet kad būtų į Lietuvą įsileisti užsienyje išėję lietuvių kultūriniai leidiniai — nė žodžiu neužsiminta). "TB" pavergtoje Lietuvoje neplatinamas.

Ir latvių repatriacijos komitetas atitinkamai perkrikštytas.

Kaip maskvinė "TASS" agentūra balandžio 16 d. pranešė, Taline įsisteigęs "komitetas ryšiams su užsieniečiais palaikyti". Naujosios organizacijos tikslas esąs užsienio estams teikti "teisingas žinias" apie padėtį Estijoje, taip pat padėti jiems užmegzti ryšius su Estijoje likusiais giminėmis ir draugais ir sudaryti turistines sąlygas. Į komitetą įeina 35 asmenys (įvairių organizacijų atstovai).

E.

Lenkai Žalgirio kautynes minės dvi savaites

Lenkijoje pasiruošimai Žalgirio kautynių 550 m. sukakčiai paminėti vyksta labai plačiu mastu. Iškilmių centras bus Krokuva ir pats kautynių laukas, kuris dabar yra Lenkijos ribose. Krokuvoje iškilmės vyks liepos 14, o Žalgirio laukuose pačią sukaktuvių dieną — liepos 15. Dešimtį dienų prieš tai masinės iškilmės ruošiamos tose vietovėse per kurias tada žygiavo Jogailos lenkiškoji kariuomenė.

Krokuvoje liepos 14 d. prie Wawelio pilies įvyks masinė manifestacija miesto gyventojų. Šių manifestacijų centrą sudarys Jogaila bei jo kapas, nes mieste 1910 m. pastatytas Jogailai bei Žalgirio kautynėms paminėti paminklas buvo sunaikintas vokiečių pastarojo karo metu. Ten bus tik padėti vainikai. Wawelio koplyčioje prie Jogailos kapo bus taip pat padėti vainikai visos lenkų tautos vardu, o iš ten paimta ugnis motociklų estafetės bus nunešta prie Žalgirio laukuose pastatyto naujo pergalės paminklo. Sekančią dieną Krokuvoje Wawelio kieme įvyks geriausių Lenkijos simfoninių orkestrų ir kitų meninių pajėgų koncertas.

Svarbiausios betgi iškilmės įvyks Žalgirio laukuose liepos 15 d. Numatoma, kad iškilmėse dalyvaus apie 100.000 žmonių, o jų tarpe delegacijos tautų, kurių kariuomenės dalyvavo Žalgirio kautynėse. Aišku, bus delegacijos lietuvių, gudų, ukrainiečių ir, be abejonės, rusų, nors ištikrųjų maskviečių jokių dalinių tose kautynėse nebuvo.

Prieš pat iškilmes įvyks Lenkijos jaunimo kongresas, kuriame dalyvausią apie 30.000 jaunuolių. O to kongreso užbaigimas įvyks Žalgirio laukuose. Iškilmių diena bus pradėta patrankų šūvių salvėmis. Programoje numatyta pirmiausia atidengimas naujojo paminklo, prie kurio bus uždegtas žibintas nuo Jogailos karsto atnešta ugnimi. Po to po paminklu bus padėtos urnos su pelenais lenkų karių, žuvusių "dėl Lenkijos ir kitų tautų laisvės", padėti vainikai, o jaunimas duos įžadus likti ištikimais "atminimui tų geriausiųjų savo tautos sūnų", kurie savo jėgas pašventė Lenkijos gerovei. Oficialiąją dalį užbaigs jungtinis choras su jungtiniu orkestru — išpildys tautinį himną.

Toliau seks meninė dalis.

Ją pradės didžiulis aviacijos ir sportininkų paradas. Specialiai parengtose estradose pasirodys geriausi Lenkijos meniniai vienetai. Vakare visose jaunimo stovyklose bus pradėtas rodyti istorinis filmas, pastatytas pagal H. Sienkiewicziaus apysaką "Kryžiuočiai". Iškilmių diena bus užbaigta vidurnaktį nuleidimu vėliavos prie paminklo.

Bendri CNR ir CPR traukiniai

Abi didžiosios Kanados geležinkelių bendrovės jau eilę metų iš keleivinių traukinių teturi tik nuostolį, o visdėlto daugeliu krypčių kursuoja abiejų bendrovių traukiniai. Jų nuostoliai yra padengiami iš kitų pajamų. Keleivių skaičius geležinkeliais be to vis mažėja ir mažėja, nes artimas keliones kanadiečiai atlieka automobiliais, o tolimas lėktuvais, o be to, smarkiai konkuruoja autobusai. Dėl to abi bendrovės priėjo išvados, kad keleivinius traukinius reikia sujungti. Šiuo metu vyksta abiejų bendrovių derybos ir ieškoma geriausio kelio, kaip tą sujungimą įgyvendinti.

SOL. VACLAVA ŽIEMELYTĖ

Jos konservatorijos baigimo koncertas įvyks gegužės 9 d., pirmadienį, konservatorijos koncertų salėje, 135 College St. (kampas University Ave.). Lietuvių visuomenė yra kviečiama skaitlingai dalyvauti ir paremti solistę nors moraliai, nes tas įvykis yra svarbus ne tik jai, bet ir visai lietuvių visuomenei. Daug lietuvių yra studijuojančių, bet labai mažas procentas rimtai studijuojančių muziką. Programoje klasikų ir modernių kompozitorių kūriniai. Bus dainuojama ir lietuviškai. Įėjimas nemokamas.

Grąžinkime motinas šeimai

KAS SVARBIAU — VAIKAI AR PINIGAI?

AL. GIMANTAS

Gegužės mėnuo, kurio metu plačiai yra švenčiama Motinos diena, duodą mums progą dar kartą pakalbėti lietuviškosios šeimos išeivijoje reikalais. Priaugančiosios kartos auklėjimas (tokie atvejai vis gausėja), deja, nėra visiškai toks, koks privalėtų būti. Net ir pastangų bei noro keisti geresne prasme, dar vis nerodome pakankamai. Mes turime ir laiko ir noro rūpintis šeimos materialine padėtimi, stengiamės ją gerinti, šeimos biudžetą plėsti, bet vis mažiau terandame laiko galimai daugiau skirti laiko ir dėmesio savo priaugančiajai kartai.

"Naujieji auklėtojai"

Kaip gali būti kitaip? Tėvas dirba, motina dirba. Nesvarbu, ar jie grįžta namo apie tą patį laiką, ar darbuojasi skirtingomis pamainomis, padėtis nuo to negerėja. Vis vien abiems laisvo laiko tiek maža, reikalų begalės. Dažniausiai, visi kiti reikalai negali laukti, turi būti sprendžiami tuoj pat, gi vaikai, ne vieno supratimu, juk nepabėgs, jie tikrai gali palaukti ... Ir laukia, tupėdami priešais televizoriaus ekraną, gatvėje ar artimiausiame kino teatre. Esti ir tokių atsitikimų, kad vaikas nemato savo motinos ištisą savaitę. Mat, sūnus ar duktė jau eina mokyklon, jųjų motina dirba vakarinėje pamainoje. Ji grįžta namo gerokai po pusiaunakčio, vaikai, suprantama, miega. Rytmetį, tėvas ruošdamasis eiti darban, paruošia pusryčius ir vaikams. Motulė dar miega. Gi kai vaikai grįžta iš mokyklos, motina jau būna išvykus darban. Ir tas tęsiasi penkias dienas. Vaikai, turėdami motiną, auga tikrais našlaičiais. Tiesa, dažniausiai, abu dirbą vaikų tėvai, vaikų akyse labai geri. Jie nieko negaili savo prieaugliui, perka, ką tik vaikai įsigeidžia, leidžia juos, kur tik jie nori, paprašius, duoda užtenkamai smulkių (kartais ir stambių) tokių nepilnamečių asmeniškiems poreikiams. Naujieji auklėtojai, k.a. televizija, kinas, gatvė, tokioje šeimoje, visiškai perėmė gimdytojų pareigas. Deja, tie naujieji auklėtojai tėra tik materija, jie neturi sielos, bet jie turi auklėti vaikus, kurie turi netik kūną, bet ir nemirtingą sielą, lietuviškąjį kraują.

Ar būtinas motinos darbas?

Neskaitant pasitaikančių išimčių, galima drąsiai tarti: NE! Pinigų, nežiūrint kiek kas jų turėtų, niekam ir niekad neužteks. Kaldami tuos pinigus, dažniausiai kartu nukalame ir miglotą savo vaikų ateitį. Jie jau neišaugs nei gerais lietuviais, nei tauriomis asmenybėmis. Kaip galime reikalauti ar tikėtis ko geresnio iš mūsų prieauglio, jei šeimoje jie tiek mažai patiria šeimos lamės džiaugsmo, motiniškos širdies ar tėviško supratimo. Net gyvulėlių pasaulyje matome, kokią ten svarbią rolę vaidina motina. Neprotingai, negalvojantieji padarai, vien tik savo instinktu besivaduoją, supranta ir gyvena pagal normalius gamtos dėsnius, kiekvienas jų, tėvas ar motina, žino savo teisėtą vietą ir pareigas.

Mes, savo ruožtu, nukrypome nuo pagrindinio dėsnio ir jau nebeatliekame pilnai savo pareigų. Kiekvienas kūdikis, kiekvienas vaikas, turi neginčijamą teisę augti savo tėvų, pirmoje eilėje motinos, globoje ir rūpestyje. Ir jei šį dėsnį mes sauvaliai iškraipome ar prisitaikome savo sukurtoms aplinkybėms, tikrai papildome sunkų nusikaltimą. Vien mokyklos, kad ir katalikiškos, auklėjimo visvien neužtenka. Pirmoji vieta visvien turi būti skiriama šeimai. Jei vaikas savo šeimoje kasdien negaus pradinio auklėjimo, veltui bus geriausių mokyklų ir pedagogų pastangos. Šeimos ir mokyklinis auklėjimas turi būti darnus ir vienas kitą papildąs. Šeimose, kur abu tėvai dirba, dažniausiai, šeimos auklėjimas jau savaime atpuola.

Motinos pareigos ir uždaviniai

Ir kodėl mes stebimės, kad mūsų vaikai tarpusavy vis dažniau angliškai kalbasi? Girdi, mokyklos įtaka, mokykla čia kalta. Nevisai. Jei su mažaisiais namuose neturime laiko lietuviškai kalbėti, bent truputį juos prie lietuvių kalbos pažinimo ir meilės pratinti, kur jie išmoks tą kalbą? Juk didžioji dauguma šeštadieninių mokyklų visvien nelanko. Ir čia visu ryškumu iškyla dar viena motinos pareiga, kurios niekas neįstengs pakeisti — skiepyti meilę ir prisirišimą viskam, kas lietuviška, kas sudaro lietuviškos galvosenos ir gyvenimo būdo pagrindus. Tiesa, išeivijoje, tos normos turi būti bent kiek modifikuotos, pritaikytos aplinkai, bet esmė lieka visvien ta pati — mūsų pireauglis turi pajusti ir žinoti lietuviškojo kraujo vertę!

Visiems tiems uždaviniams atlikti, lietuvė motina turi būti grąžinta lietuviškai šeimai auklėt. Ta nėra kokios prabangos reikalavimas, bet tai reiškia tik žmogiškosios ir lietuviškosios pareigos pilną supratimą. Vaikai turi būti svarbesni už pinigus. Nebus gal jie lietuviškajame susipratime tiek stiprūs, kiek jųjų sesutės ir broliukai Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje, bet turėtume bandyti juos išauklėti tikrai vertais lietuvio vardo. Visos tos pastangos toli gražu, dar nėra pasmerktos nepasisekimui ir, šiuo atveju, vertos kiekvieno bandymo, kiekvieno savęs išsižadėjimo, kuris gal ir atneš tūloms šeimoms, motinos grąžinimas šeimai.

KĄ KITI RAŠO

KĄ JIE MATĖ VILNIUJE?

Prieš pat Velykas Lietuvą aplankė bent keturi JAV lietuviai: archit. A. Varnas, dėl kurio kelionės pastabos spaudoje dar vis nenurimsta, taip pat niujorkietis, lietuviškos radijo valandos vedėjas Stukas ir čikagietis Rask-Rasčiaukas, kelionių biuro vedėjas ir ekskursijų į Lietuvą organizatorius, vykęs su kažkuo antru, norėdamas išsiaiškinti ekskursijų galimybes. Visi jie jau grįžo ir Varnas su Rasčiausku spėjo papasakoti savo įspūdžius iš Vilniaus, kur jie išbuvo vos po porą dienų, niekur kitur nuvykti negalėdami. Varnas sakosi tik telefonu tepakalbėjęs su tėvais Palangoje. Apie p. Paprockienės kelionę į Vilnių tuo tarpu dar nieko negirdėti.

Grįžusieji pasakoja gana santūriai, ypač vengdami paminėti asmenis, su kuriais ten susitiko ir ką iš jų girdėjo. Pasakoja tik savo pačių pastebėjimus, kurių per porą dienų labai daug, žinoma, ir negalėjo patirti.

ARCH. A. VARNAS, paskelbęs įspūdžius "Vienybėje", skrido kartu su Rasčiausku iki Maskvos, o iš ten į Leningradą. Skrendant iš Leningrado į Vilnių lėktuvas trumpam buvęs nusileidęs Rygoje. Čia jis papasakoja savo patirtį, kaip ten žmonės vertinami. Kai užėjęs į restoraną paprašęs užkąsti, bufeto padavėjas užkalbintas rusiškai nei nesujudėjęs, toliau skaitęs savo laikraštį, kai kreipęsis į jį lietuviškai, jis tik pakėlęs galvą ir pasakęs, kad nesupranta, o kai pasakęs, kad esąs amerikietis, jis bėgte nubėgęs į virtuvę valgio atnešti. Kad rusai nemėgiami, esą juntama ir Rygoje ir Vilniuje.

Į Vilnių atskridęs Verbų sekmadienio pavakarėje. Jį pasitikęs Liet. Architektų Sąjungos atstovas, kuris nugabenęs į Vilniaus (buv. Jurgio) viešbutį. Kambarys neblogas, su TV ir radijo aparatais. Susitvarkęs nuėjęs į "Neringos" kavinę, dėl kurios puošnumo net Maskvos spauda kadaise reiškė nepasitenkinimo. Ji tikrai esanti graži. Publikos buvę daug. Daugiausia jaunų žmonių. Apsirengimas neblogas. Visi kalbėję lietuviškai, gėrę kavą su pyragaičiais arba vyną.

Kitą rytą vietos architektai aprodę Vilnių. Gatvių vardai, įstaigų pavadinimai ir krautuvių iškabos esą lietuviškai ir rusiškai. Krautuvių languose prekių daug, bet krautuvėse daugumos gauti negalima — "išparduota". Karo sunaikinto miesto didžioji dalis esanti atstatyta ir tuo pačiu stiliumi. Iš bažnyčių veikią 7, visos išlaikomos parapijų, bet šv. Petro ir Povilo, kaip architektūrinis paminklas, — remontuojama valdžios lėšomis.

Prie Aušros Vartų žmonės tebesimeldžią gatvėje, kaip prieš karą, ir, kaip jam pasakoję, Verbų sekmadienio rytą, žmonių buvę tiek, kad visas judėjimas buvęs sustabdytas. Buvęs Rasų kapuose. Netoli Basanavičiaus kapo palaidoti esą: B. Sruoga, Cvirka, Bukša, Tallat-Kelpša, Liudas Gira. Pilies kalne ir jo papėdėje vykstą kasinėjimai. Architektai bei archeologai turį naują teoriją, kad pilies bokštas esąs statytas Vytauto laikais. Vakare vėl buvęs "Neringos" kavinėje ir sutikęs ten apie 20 seniai matytų draugų "dar iš Kauno Konrado kavinės laikų". Naktį išėjęs pasivaikščioti po miestą. Gatvės tuščios. Kitą rytą su draugais architektais aplankę Verkius ir kitas Vilniaus apylinkes. Keliai esą geri, asfaltuoti. Vakare turėjęs išskristi į Maskvą, Vilniuje išbuvęs dvi naktis ir pusantros dienos. Bendrai pastebėjęs, kad lietuviai rusų nemėgstą, jų kalbos žodžių savo kalbon neįpiną. Maisto, esą, bet jis brangus — mėsos sv. 15 rb., šokolado plytelė, už kokią JAV mokama 60 c., — 20 rb., viena citrina 4 rb. Darbininko vidutiniška alga 600 - 1000 rb., bet vieno žmogaus pragyvenimas mėnesiui irgi 1000 rb. Tik butai pigūs — 60-70 rb., bet jų trūksta. Namai, kurie ten dabar statomi, "mūsų akimis žiūrint, yra blogi: kambariai maži, be garsinės izoliacijos ir t.t. Išorinė namų išveizda menka. Bloga statybinė medžiaga, dar blogesnis jų darbo išbaigimas".

RASČIAUSKAS, savo įspūdžius papasakojo "Naujienų" korespondentui. Jis praleidęs 3 dienas Maskvoje ir 2 dienas Vilniuje. Visur aiškinęsis ir derėjęsis dėl kelionių į Lietuvą. Dalį dalykų pavykę išaiškinti, dėl kitų dar teksią laukti. Iš Maskvos išskrendant lėktuve jiems vietas parūpinę "poros valdininkėlių sąskaiton". Kai lėktuve prakalbėjęs lietuviškai, "tuojau suklego visas lėktuvas". Kalbom nebuvę galo. Aerodrome juos angliškai pasveikinęs specialus turistų sutikimo valdininkas. Į miestą nuvažiavę taksi. Vilniaus viešbuty vietos nebegavę. Gavę tik jo skyriuje kambarėlį ir be patogumų.

Kitą dieną lankę įstaigas. Sniečkaus ir Paleckio nepriėję, nes jie buvę išvykę, tad aiškinęsi su užsienių r. ministeriu ir teisininku Sutkum, kuriam esą pavesta Vilniuje suorganizuoti Inturisto skyrių. Bet jis dar darbą tik pradedąs, instrukcijų dar negavęs, tad nedaug tegalėjęs pasakyti.

Sekančią dieną jie apžiūrėję miestą. Viskas ten esą atidaroma 9 val. rytą ir uždaroma 5 val. vak. Žmonės esą gerai apsirėdę. Krautuvių vitrinos esą puikios, matę net medžioklinių šautuvų ir laivelių motorų. Prekių esą daug, bet viskas labai brangu. "Krautuvėse matytas prekes gali pirkti tiktai stambias pinigų sumas uždirbantieji žmonės". Jis norėjęs nusipirkti atviručių su Vilniaus vaizdais, bet niekur negalėjęs rasti. Užkalbintas gatvėje žmogus pasisiūlęs nuvesti, kur jų yra. Pereinant skersai gatvę ne nuo kampo juos sulaikęs milicininkas ir tą jų vadovą nubaudęs 3 rubliais, o iš jų neėmęs. Rasčiauskas stebisi, kam toks griežtumas, kai mieste mašinų veik nesimatą. Milicininkui paėmus bauda, kažinkoks praeivis, esą, matyt, koks viršininkas, jį išbaręs, kad prie amerikiečių tai daraš. Tai sudarysią įspūdį, kad Vilniuje žmonės labai baudžiami.

Gatvėje užkalbintas žmogus pirmas pasirodęs lietuvis, antras ukrainietis, išgyvenęs Lietuvoje 8 m. ir jau pramokęs lietuviškai, trečias rusas. Vieną gatvėje sutiktą žmogų pasiprašęs leisti aplankyti jo butą, kad pamatytų, kaip gyvena eilinis žmogus. Pasirodę, kad 3 asmenų šeima gyvena viename kambaryje ir turi bendrą virtuvę su 2 asmenų šeima, gyvenančio kitame kambary. "Viduje yra elektra, radijas, kėdės, stalelis, lovos. Gana švaru". Pamatęs šaldytuvą, jį atidaręs. Pasirodę, kad jis neina. "Pas mus elektra labai brangi. Šaldytuvas pusėtinai daug jos suėda. Dabar dar vėsu, tai pieną išnešiau laukan, kad nesugestų, o šaldytuvą uždariau ..." — paaiškinęs šeimininkas. "Am. Balso" jis mažai klausąs, nes programos esą nejdomios. Trukdymai dabar, po Chruščiovo kelionės į JAV, sumažėję.

Prie Aušros Vartų ir dabar žmonės kaikurie atsiklaupią pasimelsti. Tai nesą draudžiama. Matę suklaupusių ir jaunuolių.

Darbininkai uždirbą vidutiniškai 300-500 rub. į mėnesį, pradžios mokyklos mokytojai 700-800 rb., mūrininkai ir kiti specialistai maždaug po 800 rb. Mokytojų pensija 500 rb. Kaip iš to galima pragyventi, galima esą suprasti iš to, kad paprasti batai kainuoją 300-400 rb.

Vilniaus miesto vaizdas esąs geras, švaru. Bet kaip gyvena žmonės kituose miestuose ir kaime, jie nemate, nes neturėję nei laiko, nei leidimo ten nuvykti. Esą, "prižadėjo vėliau leisti amerikiečiams pamatyti ir kitus lietuviškus kaimus ir miestelius".

PARUOŠTI LIETUVIŠKŲ FILMŲ — vaizduojančių Lietuvą, siūlė "Dirvos" Nr. 40 vedamajame B. G. Esą, senosios, dar prieš karą gamintos filmos yra susenę ir jaunimui jau nebeįdomios, dabar Lietuvoje pagaminamos ir čia atgabenamos bei rodomos yra perpildytos bolševikinės propagandos, turinčios parodyti tariamąjį tarybinės Lietuvos džiaugsmą, laimingą liaudies gyvenimą. Dėl to reikią ką nors patiems išrasti. O projektas yra toks:

'Atskirų, Lietuvą vaizduojančių nuotrupų, kad ir labai šeimyniniais motyvais filmuotų, daug pas ką namų kertėse mėtosi. Daug daugiau susisteminto yra pas brolius Motūzus, pas Lukšį, pas kitus anų laikų didžiuosius Lietuvos filmuotojus. Reikėtų, kad tik koks rimtas veiksnys ar rimta organizacija imtųsi iniciatyvos tai surinkti. O surinkta medžiaga ir į gabias rankas įduota, panaudojus visus dabartinės filmų technikos galimumus, padarytų tai, ko esam išsiilgę. Padarytų tai, kuo džiaugtumėmės mes patys ir labai mielai žiūrėtų mūsų vaikai.

Kas bus pirmieji, kurie imsis tokios gražios iniciatyvos?"

Kažin ar įvykdoma tai techniškai ir ar galima daugelio filmų nuotrupėles sujungti taip, kad atrodytų vienas ištisinis filmas? Sunku būtų pvz. sumontuoti kokią ekskursijos po Lietuvą filmą, kai tie "keliautojai - aktoriai" bus vis kiti? O mintis visdėlto svarstytina.

Bonna. — Vak. Vokietijoje dabar gyvena lygiai 9.5 milijono tremtinių ir 3.3 mil. pabėgėlių iš sovietų zonos. Tai sudaro 25% visų krašto gyventojų. 1.7 mil. tremtinių ir 350.000 pabėgėlių gyvena Bavarijoje.

Lietuviai Steigiamąjį Seimą, o lenkai Pilsudskį

Kaip žinom, šiemet sukanka 40 metų nuo Steigiamojo Seimo susirinkimo. Jo susirinkimo diena — gegužės 15 — demokratinių seimų laikais Lietuvoje būdavo švenčiama kaip Tautos šventė. Tautininkų valdymo laikais ją švęsti buvo liautasi, o nuo 1930 m., vadinamais Vytauto Didžiojo metais Tautos šventė buvo paskelbta rugsėjo 8 d. — Vytauto ruoštos, bet neįvykusios karūnacijos diena. Šiemet VLIKas yra paskelbęs atsišaukimą didiji lietuvių tautos gyvenimo įvykį — Steigiamojo Seimo susirinkimo dieną paminėti visose lietuvių kolonijose. Tai juo patogiau, nes šiemet gegužės 15 d. išpuola kaip tik sekmadienį.

Nuostabiu sutapimu tą pačią dieną Kanados lenkai ruošiasi paminėti didžiojo Lietuvos nepriklausomybės priešo, nors kilimu Lietuvos bajoro, Lenkijos valstybės kūrėjo ir ilgamečio vado maršalo Juozapo Pilsudskio mirties 25 metų sukakti. Toronte tam reikalui yra sudarytas specialus komitetas, vadovaujamas pulkin. Zdzislaw Szydlowski, apjungias eilę lenkų organizacijų. Kitose kolonijose tam reikalui organizuojami vietiniai komitetai. Kaip žinia, ne visi lenkai yra Pilsudskio gerbėjai. dėlto ir ne visos jų organizacijos į komitetą įeina, betgi komitetas paprašė iškilmes globoti K. Lenkų Kongresą ir visus kviečia dalyvauti jose, žadėdamas viską pravesti grynai tautine mintimi, be jokio partinio atspalvio — Pilsudskį paminėti, kaip 1919-1920 m. karo su bolševikais vadą ir kaip valstybininką.

Damaskas. — Sirijos aviacijos viršininko pavaduotojas pabėgo į Jordaną ir paprašė politinio pabėgėlio globos.

Bukarestas. — Per šių metų 6 mėnesius iš Rumunijos išvyks į Izraelį 10.000 žydų.

NAUDOKITE "SENUOSIUS" TTC BILIETĖLIUS...

"Senuosius 7½¢ bei 12½¢ bilietėlius galima pasilaikyti ir panaudoti pagal naujuosius tarifus 3-joje ir 6-joje zonose.

"Senuosius" 12½¢ bilietėlius bus galima naudoti 1-je ir 2-je zonose, primokant 3¢ grynais, nuo gegužės 1 ligi gegužės 15 d. PASTABA: Konduktoriai negalės turėti grąžos variokais. Todėl, neturint variokų, bus priimamos 5¢ monetos.

Arba duokite juos atpirkti ...

Nuo gegužės 2 dienos visus "senuosius" bilietėlius bus galima iškeisti į pinigus pas TTC vadoves bei sekančiose vietose: Nuo 9 val. ryto ligi 5 val. p.p. kasdien, išskyrus šeštadienius bei sekmadienius, 1900 Yonge Street.

Nuo 9 val. ryto ligi 6 val. vak. kasdien, išskyrus sekmadienius, Queen požeminėje stotyje, vakarinės pusės (pietų krypties) bilietų kasoje.

RAJONINĖSE TTC ĮSTAIGOSE

Kasdien, išskyrus sekmadienius

(nuo 10 val. ryto ligi 2 val. p.p. ir nuo 4 val. p.p. ligi 7 val. vak.)

1635 Danforth
1433 Queen East
2170 Yonge Street
76 Wychwood
586 Lansdowne
1754 Queen West

Jei jums patogiau, galite savo bilietus pasiųsti į "TTC Ticket Refund", 1900 Yonge Street, Toronto 7, ir pinigai bus jums grąžinti paštu.

TORONTO TRANSIT COMMISSION

Geriausi dulkių siurbliai

HOOVER

Pavasario valymui specialiai papiginta kaina.

Modelis 661 tik
(už priedus reikia primokėti)
CONVERTIBLE!
Nepakeičiamas, kai valo ar šluoja! Įsiurbimo galia 50% didesnė su priedais.
Faktiškai du siurbliai viename!

$99.95

PIRKITE HOOVER

CONSTELLATION MODELIS 851 su pilnais priedais
tik $69.95
Patogus siurblys, lyg oru plaukiąs! Prašykite nemokamai jūsų namuose pademonstruoti.

GRINDŲ BLIZGINTOJAI
MODELIS 5332 tik
tik $36.95
Nepirkite pigių—pirkite augštos kokybės žema kaina.

Mohawk Furniture
LTD.

2446-8 DANFORTH AVENUE. - TEL. OX. 9-4444, OX. 9-4224

Keičiame senus matracus naujais. • Remontuojame visų rūšių baldus.

Pavergtoje tėvynėje

Akių ligų gydytojų kongreso Atėnuose, Graikijoje, Sovietų Sąj. gydytojų delegacijoje buvo ir Panevėžio ligoninės vyriausias gydytojas K. Stungys.

Veršelius skersti dabar Lietuvoje draudžiama, bet valgyklose veršienos, pasirodo, pavalgyti galima. Tik ji ten vadinama ne veršiena, bet jauna jautiena...

Kaip trūksta butų Vilniuje, galima suprasti iš "Tiesos" Nr. 73 aprašytos tūlo vilniečio Michailovo Mazo bylos. Jis gyvenęs su žmona viename kambaryje ir dar priėmęs žmonos seserį su vyru ir uošvę. Be to, jie neturi net virtuvės atskiras — naudojasi bendra virtuve su kitomis šeimomis. Vadinasi, penki suaugę viename kambaryje ir dar vaikai. Kiek jų yra, iš bylos aprašymo nepaaiški, bet kad jų yra, paaiški iš posakio apie priėmimą svainio šeimos. Esą, "priregistravo, nors žinojo, jog penkiems žmonėms su vaikais vienam kambary ne rojus".

O visdėlto žmonės gyvena ir pešasi su kaimynais...

Utenos miestas, pasak "Tiesos" korespondento Sirgedo, per karą labai nukentėjęs, bet sparčiai atsistatęs. Po karo buvęs partizanas Šileikis suorganizavęs komunalinio ūkio skyrių ir ėmęs jam vadovauti. Greitu laiku buvę atstatyti bei suremontuoti malūnas, pieninė, elektrinė. "Po metų, kitų" mieste ėmę augti vis daugiau naujų namų". Esą vien tik Tarybų aikštėje (tai senoji turgavietė) pastatyti keturi mūriniai namai, Komjaunimo gatvėje (buvusi Bažnyčios gt.?) — du. Praeitą rudenį Utenos statybos remonto kontora atidavė eksploatacijon dvylikos butų pastatą, kuriame apsigyveno buvęs partizanas B. Surgailis, pensininkė Vyšniauskaitė, taupomosios kasos sargas Purvineckas". Vasarą būsią atiduoti naudojimui kavinė, du gyvenami namai po 10 butų ir "buitinio aptarnavimo pastatas". Norkūnų kaime esąs statomas plytų fabrikas, kuris pagaminsiąs per metu 7 milionus plytų. Miesto centro skvere būsiąs pastatytas paminklas "Tarybų Sąjungos didvyriui" Herbertui Borisui.

Partinio ir komjaunimo švietimo propagandininkų semestras Kaune truko dvi dienas. T.k. Minkevičius skaitė paskaitą apie "reakcinio klerikalizmo esmę". Rusai Kačenovas padarė tarptautinę apžvalgą, o Verichovas mokė dalyvius, kaip kovoti su "buržuazinių nacionalistų ideologiniais pasireiškimais ir imperialistinės propagandos įtaka". Vėlau pranešėjai kvotė dalyvius, kaip jie atlieka savo propagandinį darbą praktikoje. E.

Kiek Lietuvoje žvėrių ir kurapkų. Vasario 15 d. skaičiavimu Lietuvoje buvę 1.100 briežių (pereitais metais 916), elnių 380 (356), stirnų 26.540 (22.000), šernų 4.139 (3.150), pilkųjų kiškių 148.000 (121.000), baltųjų kiškių 3.650 (3.080), kiaunių 5.320 (4.790), vilkų 152 (104), lapių 16.000 (13.450), laukinių šunų 3.000 (1.885), ūdrų 2.280 (tiek pat ir pernai), voverių skaičius sumažėjo iš 22.000 iki 19.600. Kurapkų pernai buvo 46.000, dabar esą 74.000. E.

Kaip sovietiniai pareigūnai kartais neatsižvelgia į gyventojų interesus, rodo atviras laiškas, kuris tilpo Vilniaus "Tiesoje" antrašte "Ir juokinga ir skaudu". Skapiškio geležinkelio stoties tarnautojai ir darbininkai pasistatydino namus antrapus geležinkelio stoties, su kurla ilgą laiką susisiekdavo pervaža. Bet geležinkelių valdyba pervažą uždariusi. Nors stotis vos pora šimtų metrų nuo gyvenvietės, žmonės, norėdami pasiekti stotį, turi daryti apie 8 kilometrų vingį. Valdyba į skundus atsakiusi, kad pervaža nebūsianti atidaryta, gyventojai galį eiti palei geležinkelį iki sekančios pervažos, esančios už 1 ar 1½ klm. Bet tikrovėje kelio palei geležinkelį visai nėra. Nuskriaustieji gyventojai išliejo savo skundą spaudoje.

Prof. dr. Zigmas Januškevičius, padedamas kitų mokslininkų ir techninkų, sukonstruavo aparatą, kuriuo tiksliai tiriamos atskiros kraujo tekėjimo fazės. Aparatas jau naudojamas Kauno klinikinėje ligoninėje. E.

Lietuvos statybininkus veža į Kazachstaną. Sovietinės įstaigos Lietuvoje suregistravo apie 200 statybininkų, kurie "savanoriškai" vyksta į Kazachstaną, į plėšinines žemes. Lietuvos statybininkai vežami į Petropovlovsko sritį, kur statys grūdų elevatorius. (Pereitais metais Kazachstane sugedo dideli kiekiai grūdų dėl nebuvimo sandėlių jiems supilti). Kaip ir kitais panašiais atvejais, sovietinė propaganda statybininkų perkėlimą į Kazachstaną apsupa kokiu tai išvykstančiųjų "pasiryžimu" ir "entuziazmu", nors yra jau seniai žinoma, kad gabenami į Kazachstaną žmonės vyksta labai nenoriai dėl labai sunkių ten gyvenimo sąlygų. E.

Stasio Šimkaus memorialinis muzėjus veikia Augštojoje Fredoje jo namuose. Neseniai šitas pastatas perduotas Lietuvos kompozitorių sąjungai. Ministerių taryba nutarusi čia įrengti kompozitorių kūrybos namus. Tai būsią pirmieji tokie namai Pabaltijy. Pastatas esąs restauruojamas, išlaikant pirmykštį stilių. Greta Šimkaus namų būsią pastatytos 5 vasarviečių pobūdžio vilos.

Marijampolėje, 15 ha plote, prasidėjo miesto pramonės mašinų gamyklos statyba. Vilniaus radijas pranešė, kad tai būsianti didžiausia metolo apdirbimo įmonė Pabaltijy (? E.). 1961 metais įmonė duosianti pirmąją produkciją. Ji gaminsianti automatus ir kitus įrengimus pieno, mėsos ir žuvies pramonės įmonėms.

Didžiulis acetatinio šilko fabrikas, kurio vien pagrindinis korpusas užimsiąs 8 ha plotą, būsiąs jau kitais metais statomas Kaune prie VI forto. Septynmečio pabaigoje, esą, fabrikas jau galėsiąs "aprengti" 25 milijonus moterų.

Brokas ir brokas. Vaikų apdaro parduotuvė Maskvoje neseniai pranešė, kad iš 4.000 porų vaikiškų sandalių, pagamintų Šiaulių "Elnio" kombinate, 1.470 porų turį stambius defektus. Prekių kokybės viršininko pavaduotoja viename pramonės aktyvistų pasitarime pareiškė, jog "pernai teko išbrokuoti didelį kiekį batų, drabužių, indų bei ūkinių prekių. Ypač daug gamybos defektų turi lengvosios pramonės įmonių produkcija". Kaikuriose įmonėse brokas sudaro net pusę visos gamybos. Tai taip pat buvo pasakyta minėtame aktyvistų pasitarime. Patikrinus pernai kelin tūkstančių baldų kokybę, didesnė dalis buvo išbrokuota.

Inž. Dauguvietis "nacionalistas". Respublikinės projektinės kontoros viršininkas inž. Dauguvietis, nors ir partietis, komunitsinių kontroles organu buvo kaltinamas dėl "rimtų klaidų darbe su kadrais". Tos klaidos buvusios suprastos kaip "tyčinis nacionalizmas". Vilniaus miesto partinė organizacija ėmė reikalą tirti, "pataisė jauną vadovą, pasmerkė jo klaidas, bet taip pat išaiškino, kad čia nėra sąmoningo nacionalizmo", rašoma Vilniaus "Tiesoje". Laikraštis gėrisi tokia išeitim, nes "nacionalistai nepralaimėtų, jei jiems būtų priskirtas žmogus, kuris iš esmės nieko bendro su jais neturi".

Delhi, Ont.

KLB Delhi skyrius gegužės 14 d. ruošia iškilmingą Motinos Dienos minėjimą, kuris įvyks Delhi vokiečių salėje. Pradžia 7 val. vak. Bus įdomi programa: paskaita, meninė dalis, geras orkestras, bufetas su užkandžiais ir visokiais gėrimais, loterija, šokiai ir šiaip keletas naujenybių. Tai paskutinis parengimas pradedant naują tabako darbų sezoną.

Prašomi visi apylinkės lietuviai, o taip pat ir svečiai gausiai dalyvauti. Motinoms įėjimas nemokamas.

Skyriaus valdyba.

LONDON, Ont.

MOTINOS DIENĄ mūsų apylinkė minės gegužės 14 d., šeštadienį, Cath. Immigration Centre salėje, 150 Kent St. Vaikučiai, galintieji individualiai kuo nors pasirodyti — dalyvauti programoje, prašomi registruotis pas Daniliūną, tel. GE. 8-1694. Visi jaučiantieji pagarbą lietuvei motinai prašomi rezervuoti gegužės keturioliktąją jos pagerbimui. Plačiau — ateinančios savaitės "TŽ" numeryje. **D.E.**

DANUTĖ ŠVILPAITĖ, mūsų mėgiamoji dainininkė, šiomis dienomis grįžo iš Floridos ir sutiko padainuoti apyl. valdybos šokių vakare gegužės 7 d. keletą naujų dainų, palydint orkestrui. **D. E.**

Patvirtinta

Numegzta iš dviejų atskirų sluogsnių, kurių vidujinis yra taip išverstas, kad koja liestųsi su minkštąja medžiagos puse.

TIKRAS MALONUMAS!

Penmans

PATENTUOTOS

kojinės su dvigubais padais

S-13-0

Pigiausi SIUNTINIAI į Lietuvą

PRAMONĖS GAMINIAI — MAISTAS — VAISTAI

Siuntiniai pristatomi per 3-4 sav.

Janique Trading Co. Ltd.

835 QUEEN ST. W., TORONTO

TEL. EM. 4-4025

HAMILTON, Ont.

MOTINOS MINĖJIMAS Hamiltone įvyks šį sekmadienį, gegužės 8 d., 4 val. p.p. H. Liet. Namuose. Programą išpildys šeštadienio mokykla ir mažieji skautai. Rašytoja V. Kralikauskienė iš Toronto skaitys savo parengtą novelę, pritaikytą Motinos Dienai. Bus sudarytas garbės prezidiumas iš dauginavaikių motinų ir joms mus įteiktos dovanos.

Prasome kaip galima skaitlingiau dalyvauti ir su savim atsivesti mūsų gražųjį prieauglį, tegul jie pabūna gražioj lietuviškoj aplinkumoj.

H. LB valdyba.

MALONŪS HAMILTONO LIETUVIŲ NAMŲ NARIAI! Pranešame Jumstoms, kad 1960 m. gegužės 15 d., 2.30 val. p.p. Hamiltono Lietuvių Namuose, 1292 King St. E., šaukiamas visuotinis LN narių-akcininkų susirinkimas šia dienotvarke:

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Susirinkimo pirm. ir sekr. rink.,
3. Valdybos pirm. pranešimas,
4. LN sklypo pirkimo svarstymas ir LN valdybai veikimo krypčių nustatymas,
5. Klausimai ir sumanymai,
6. Susirinkimo uždarymas.

Labai prašome visus LN narius šiame susirinkime dalyvauti. Negalėdami asmeniškai atvykti, malonėkite įgalioti kitą asmenį. Nepilnamečius LN narius iki 18 m. amžiaus astovauja jų tėvai arba globėjai. Akcininkas ar kitas asmuo negali turėti daugiau įgaliojimų, kaip 4% parduotų b-vės akcijų (įstatų str. 28). Šiuo metu jų yra parduota 780, todėl narys negali imti daugiau įgaliojimų kaip 30-čiai akcijų.

Valdyba labai prašo į šį susirinkimą pasikviesti draugus, gimines ir pažįstamus, kurie šia proga įstotų nariais.

Tikėdamiesi Tamstų skaitlingo dalyvavimo, mes iš anksto nuoširdžiai dėkojame!

Hamiltono LN valdyba.

PAREMKIME PABĖGĖLIŲ ATGABENIMĄ Į KANADĄ. The Hamilton and District Committee for World Refugees Year prašo pranešti lietuviams, kad ji šiuo metu rūpinasi sukelti Hamiltone $55.000, kurie bus panaudoti atvežimui į Kanadą pabėgėlių. Šalia aukų ši o-ja lėšas stengiasi sukelti ir kitais būdais. Šį šeštadienį, geg. 7 d., nuo 10 val. ryto iki 9.30 val. vak. James g-vėje esančiose kareivinėse ji daro įvairių daiktų išpardavimą. Čia rasime naujų ir vartotų baldų, indų ir kitų gerų prekių, kurias galėsime įsigyti žymiai pigesne kaina. Tą pačią dieną nuo 2 iki 3 val. p.p. bus varžytynės (Auction Sale). Pabėgėliams Remti K-tas kviečia visus lietuvius atvykti į šį išpardavimą ir ta proga įsigyti reikalingų laiktų. O-jos adresas — 17 Main St. W.

NAUJAIS LN NARIAIS pp. Kamaičiai įrašė vienturtį Gintautą LN narių ir įnešė $100. Mieloji p. Kamaitienė pareiškė, kad laikui bėgant jų šeimos visi nariai įstosią į LN.

Tolvaiša Stasys, atvykęs į svečius pas J. Butkevičių iš Sudbury, LN pridėjo antrą šimtinę.

Mielajam K. Žukauskui, Welland, Ont., tarpininkaujant, antrąjį $100 įnešė S. K. iš Niagara Falls.

Visiems liet. centro Hamiltone statytojams didžiosios LN narių šeimos vardu tariame gražiausią ačiū!

PASIKEITĖ LN BOSAI. Nuo geg. 1 d. iš LN reikalų vedėjo - buhalterio pareigų pasitraukė J. G. Skaistys. Šioms pareigoms pasamdyta Monika Stukienė, 99 Balmoral Ave. So., su $250 atlyginimu ir $10 kelionpinigių mėnesiui. Jei kinas per metus padarys virš $12.000 pelno, jai bus išmokėti 25% bonų nuo sumos viršijančios $12.000. J. G. Skaisčiui buvo mokama $350 mėnesiui.

LN VALDYBA bal. 13 d. posėdyje paskyrė $20 b-vės aukų sp. klubui Kovas, kuris vykdo vajų sukėlimui pinigų kelionei žaidynėms į Niujorką, ir $10 dovanėlei skaitlingos liet. šeimos mamytei, kuri bus įteikta Motinos Dienos minėjime šį sekmadienį. Minėjimas, kaip žinome, įvyks LN.

Tame pačiame posėdyje v-ba iš LN Fondo paskyrė $10 Pabėgėlių Metų K-tui. Auka persiųsta per Bendr. valdybą, kuri šias aukas lietuvių tarpe renka.

LN DELTA KINE šią visą savaitę garsusis spalvotas filmas "Never so few" su mėgiamiausiais publikos artistais Frank Sinatra ir Gina Lollobrigida.

Lankykime savąjį kiną, įsigykime papigintų bilietėlių — 10 už $2.50.

LIET. NAMAMS yra pasiūlyti trys sklypai — jau spaudoje minėtas Barton ir Parkdale priešais dabartinius LN, kitoje King gatvės pusėje ir miesto centre — kampas Ferguson S. ir Hunter E., buvęs anglių sandėlys. Pastarasis yra iš visų pats didžiausias, turįs pagal Hunter g-vę 150 pėdų ir išilgai Ferguson 320 pėdų. LN nariai prašomi prie progos minėtus sklypus apžiūrėti ir pareikšti savo nuomones susirinkime, kuris įvyks geg. 15 d. 2.30 val. p.p. LN. **Sk. Št.**

LRD premijos įteikimo iškilmėse HLN apylinkės v-bos pirm. G. Skripkutė įteikia čekį jury komisijos nariui J. Kardeliui.

Hamiltono skautų rūpesčiai

("Nemuno" tuntininko Algio Pilypaičio kalba, pasakyta bal. 24 d. liet. jaunimui).

Brangūs tėvai, rėmėjai, svečiai, sesės ir broliai skautai!

Šiandien mes susirinkom atšvęsti šv. Jurgio ir skautų įsikūrimo Hamiltone dešimtmečio šventes. Kadangi ilgos kalbos visiems yra nuobodžios, aš norėčiau tik trumpai paminėti, kaikuriuos svarbesnius šio minėjimo punktus.

Pirma — vakar buvo mūsų patrono šv. Jurgio diena, kuri mums skautams yra minėtina. Nors šiandien riteriai ir jų kovos prieš blogį yra likę istorijoj ir mes į tai žiūrim kaip į tolimą praeitį, betgi tas riteriškumas šiais laikais yra daug daugiau reikalingas. Tas šlibinas, kurį šv. Jurgis stengėsi nugalėti, šiais laikais mums yra mūsų tautos jaunimo nutautėjimas. Taigi mūsų kova ir turėtų būti pirmiausia prieš tą nutautėjimą. Mūsų skautų organizacija negali vien tai atlikti, mes turim ir kitokių uždavinių. Mes tik galim padėti. Daugumas galvoja, kad jei jau jaunuolis priklauso skautams, tai jie turi jį ir lietuviškai išmokyti rašyti, skaityti bei kalbėti. Tai labai klaidinga. Lietuviškumas prasideda namuose, šeimoje. Toliau seka mūsų šeštadieninė mokykla, o tik tada eina betkokia organizacija. Mes neturim tik galimybių, kad visa tai galėtumėm atlikit. Todėl prašom tėvus leisti vaikus į lietuviškas pamokas, stengtis drausti namuose kalbėti angliškai, leisti į lietuviškas organizacijas. Tada mūsų jaunimas galės tvirtai stoti prieš tą nutautėjimo slibiną. Mums vadovams bus tada mažiau vargo. Daugiau nuveiksime skautiškame darbe, kai atpuls lietuvių kalbos dėstymas sueigose, iškylose ir stovyklose. O jūs, sesės ir broliai skautai, neužmirškit, kad tarnavimas Dievui, Tėvynei ir artimui yra augščiausia vertybė ir tą mes turime stengtis kiek galint daugiau įgyvendinti.

Taip, šiandien mes švenčiame ir skautų įsikūrimo Hamiltone 10-metį. Mūsų pirmieji broliai — Antanavičius ir Stukas — prieš 10 metų — 1950 m. — pradėjo šį darbą. Laikas bėgo, atsirado vyčių, sesių vienetai. Susidarė ir du tuntai. Tai nepraėjo be didesnių ar mažesnių sušlubavimų. Apie tai galėtų daugiau pasakyti buvę vadovai. Laikas bėgo, keitėsi vadovai, keitėsi ir skautai. Ir štai mes stovim ant 10-mečio slenksčio ir žiūrim į ateinančius 10 metų. Reiktų prisiminti, kad lietuviška skautija tėra tik 42 metų. Tad 10 metų jos gyvenime yra didelis laiko tarpas. Gaila, bet mūsų tuntuose yra tik keletas tų pirmųjų skautų. Daugumas vadovų yra jau Kanadoje augęs jaunimas. Visi skautai-ės yra tik čia įstoję į skautų organizaciją.

Mes negalim girtis perdaug savo darbais. Taip, išsiunčiam kasmet skautus į stovyklą, padarom sueigas, bet jų neužtenka. Daugelis mūsų vadovų turi savo kasdieninius darbus, savus reikalus, taip pat šeimos gyvenimą, todėl yra sunku rasti tiek laiko pašvęsti jaunimui, kiek jo reikėtų. Taip pat susiduriam ir su mūsų jaunimo sunkumais. Mažesniems sunku vakarais atvykti į sueigas, šeštadieninę mokyklą, sekmadienį vėl kas nors. Vyresniems pradeda rūpėti kiti dalykai. Vadovai kartais negali sutaikyti savo laisvo laiko su skautų laiku. Mums visą laiką trūksta vadovų. Iš jaunųjų dar yra sunku ko nors tikėtis. Todėl, kad mūsų veikimas nesusilpnėtų, bet sustiprėtų sekančių 10 metų bėgyje, mums reikia daug pagalbos. Mes turime rėmėjus, kurie daug mus remia, todėl materialiai neblogai stovim. Bet to negana, mums reikia moralinės pagalbos, o taip pat ir darbininkų.

Buvę anksčiau skautais, bet išėję į atsargą, grįžkit atgal į pagalbą, tėvai prižiūrėkit, kad vaikai lankytų sueigas, ne kaubojus televizijoj stebėtų.

Paskutinis Gražiojoj salėj!

ŠOKIŲ VAKARAS LONDONE

įvyks gegužės 7 d., šešt., puikiojoj OFT salėj, 555 Dundas St. (plento Nr. 2 tęs.), prie William St. ir benzino stoties "Rent-a-car". Pradžia 7.30 v.v. vasaros laiku (6.30 EST). Geras orkestras. Loterija ir bufetas su visų rūšių gėrimais!

Nepraleiskite progos, nes šis yra paskutinis apyl. valdybos rengiamas vakaras gražiojoj salėj: birželio mėnesį ji bus nugriauta!

Plačiau žiūr. "TŽ" praeitos savaitės numery.

LAUKSIME! **Londono apyl. valdyba.**

WINNIPEG, Man.

GEGUŽINĖS PAMALDOS darbo dienomis bus kas vakarą 8 val. Sekmadieniais bus tuoj po Sumos.

REKOLEKCIJOS. Verbų savaitėje 3 dienų rekolekcijas pravedė kun. dr. V. Rimšelis, marijonų vice-provincijolas. Rekolekcijos užbaigtos bendrais pusryčiais, kurių metu šeimininkavo: B. Bujokienė, S. Dielininkaitienė, G. Stankevičienė, P. Šidagytė ir V. Daubaraitė. Joms, namuose maistą paruošdamos, padėjo: A. Balčiūnienė, Stonkienė, A. Zulonienė, O. Jančiukienė, T. Timmermanienė, J. Ramanšauskienė.

Rekolekcijų metu misionierių vakarienės pakvietė kasdien vis kita šeima — dr. J. A. Zulonai, J. V. Šmaižiai, J. T. Timmermanai, V. B. Jančiukai ir J. M. Januškai.

PAVASARIO - ATSIGAVĖJIMO BANKETĄ suruošė kovo 23 d. liet. šv. Kazimiero parapija. Grojo Estrados orkestras. Šeimininkavo El. Kvietinskienė ir T. Timmermanienė. Bufetą tvarkė A. Kvietinskas. Prie įėjimo stovėjo A. Genys. Drabužinę tvarkė R. Dargužas.

AGR. J. MALINAUSKAS parapijai dovanojo 120 bosų "Hohner Verdi" akordeoną.

ALFONSAS JANČIUKAS, metęs miške darbą, pradėjo verstis namų statyba. Pernai pastatęs keletą, šiemet žada statyti didesnio masto namus.

KOVO 13 D. PAKRIKŠTYTAS Dovidas Viktoras Daubaras, Saulės ir Alfredo Daubarų sūnus. Krikšto tėvais buvo Irena Pranevičiūtė ir Henrikas Daubaras. Krikštynų balius įvyko pas Saulės tėvus Šmaižius.

PAGERBĖ KLEBONĄ. Kovo 21 d. Ona Demereckienė, padedant M. Bukauskui ir M. Šarauskui, gimtadienio proga, suruošė kun. J. Bertašiui pagerbimą, į kurį atsilankė daug svečių. Klebonui ta proga įteikta gražios dovanos: valgomojo kambario stalas su 6 kėdėmis, plieno peilių šakučių, šaukštų dėžė ir elektrinė "Remington" barzdai skusti mašinėlė. Mišių tarnautojai įteikė "Shaffers" plunksnakotį ir pieštuką. Sveikinimo žodį tarė M. Bukauskas. Gimtadienio pyragą iškepė S. Dielininkaitienė. Klebonas, atsilankiusiems ir tokias dideles ir gražias dovanas įteikusiems, pasakė nuoširdų padėkos žodį.

A. LIŪDŽIUS, B.L.

VIEŠASIS NOTARAS

(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Visi notariniai reikalai ir teisiniai patarnavimai, morgičiai.

20 KING ST. E., HAMILTON

Telefonai:

Įstaigos JA. 7-5575

Namų FU. 3-8928

Taupyk ir skolinkis bankelyje "Talka"

Išduodamos paskolos iki $3.000, morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės. Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.

DARBO DIENOS: antradieniais ir penktadieniais 6-8 val. vakaro, Minden Building, 20 King St. E., not. A. Liudžiaus įstaigoj II augšte, tel JA. 7-5575. Sekmadieniais 12-2 val. popiet, parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N.

Susirašinėjimo adresas: 15 Homewood Ave., Hamilton, Ont.

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

LIET. STEIGIAMOJO SEIMO 40 metų sukaktis išpuola š.m. gegužės 15 d. Ta proga tebesą gyvi ir gyveną laisvajame pasauly St. seimo nariai pasirašė į viso pasaulio lietuvius atsišaukimą, kuris mūsų spaudos ir per lietuviškas radijo valandėles, taip pat per lietuviškas programas siunčiamas į Lietuvą, bus paskelbtas tą pačią sukakties dieną. Atsišaukimą paruošė St. seimo daugumos buvęs lyderis prel. M. Krupavičius, jo išspausdinimu ir išsiuntinėjimu rūpinasi Clevelando demokratinių grupių sambūris.

CARE ORGANIZACIJOS posėdis įvyko balandžio 20 d. Direktorių nutarimu, CARE veikla Vakarų Vokietijoje š.m. birželio 30 d. bus užbaigta.

Ši organizacija po karo buvo pirmutinė ir didžiausia. Per paskutinius 15 metų ji yra suteikusi įvairių gėrybių pagalbos reikalingiems už $82.400.860. Nuo jos įsikūrimo dienos vienas iš jos direktorių yra kan. dr. J. B. Končius, kurio rūpesčiu iš CARE pagalbos Vasario 16 gimnazija gavo knygų, fizikos kabineto įrengimus, maisto, rūbų ir kt., paremtos atskiros lietuvių šeimos V. Vokietijoje, Austrijoje ir Italijoje, bei lietuviškos įstaigos. Proporcingai, lietuviai iš CARE yra gavę daugiausia pagalbos.

1946 m. balandžio mėn. kan. Končius pasirašė CARE vardu pagalbos sutartį su Italijos vyriausybe.

Po š.m. birželio 30 d. CARE turės dar savo misiją Vakarų Berlyne. Numato praplėsti veiklą Lenkijoje ir toliau tęsti pagalbą kituose kraštuose. V. Vokietijoje veiklą sustabdo todėl, kad ji jau ekonomiškai sustiprėjo ir patys vokiečiai jau yra iš CARE nupirkę siuntinių už $550.000.

J. Gugienė, sekretorė.

JUOZAS JANUŠKEVIČIUS, buvęs mokytojas, vienas iš seniausių lietuvių inteligentų (gimęs 1862 m. birežlio 14 d. Linkuvos valsč.), mirė balandžio 21 d. Riverside, N.Y. Gimnaziją jis baigė Petrapily, ten pradėjo ir mokytojauti ir publicistikoje dalyvauti (rusų, lenkų ir vokiečių laikraščiuose), yra išvertęs eilę knygų iš vokiečių ir kitų kalbų. Jo atsiminimų tęsinių kaip tik dabar spausdina "Vienybė".

PROF. STP. KAIRIUI, Vasario 16 d. akto signatarui, kuris jau ilgesnį laiką serga ir yra atsidūręs sunkioje padėtyje, paremti, Philadelphijoje sudarytas komitetas iš VLIKo vicepirm. J. Stiklioriaus, prof. A. Jurskio ir Vl. Norkaus. Aukos gali būti siunčiamos betkuriam iš jų. Prof. Kairys prieš porą metų atšventė 80 m. sukaktį.

ARCHITEKTĄ ANT. VARNĄ, kurio kelionę į Lietuvą mūsų spaudoje sukėlė vis dar nenutilstančių nepalankių pasisakymų, Niujorko Liet. Taryba taip pat pasmerkė. Jam dar esant kelionėje, balandžio 12 d. Taryba visais balsais, tik vienam susilaikius, nutarė jį iš pareigų suspenduoti, o balandžio 25 d. jis pats iš pareigų pasitraukė. Jo vieton iki metų galo išrinktas kitas tos pat grupės atstovas A. Ošlapas. Nutarimas padarytas vienbalsiai.

STANLEY YANKUS, kuris protestuodamas prieš jo ūkininkavimo varžymą iš JAV išvyko į Australiją, dabar gyvena Adelaidės priemiestyje Grange savo nuosavame name ir dirba fabriko raštinėje. Algos čia jis gaunąs vos 16 svarų savaitėje, bet esąs patenkintas.

LIETUVIŠKĄ KOLONIJĄ siūlo kurti New Hampshire valstybėje Zigmas Steponavičius, užpirkęs kelis tūkstančius akrų žemės, miškų ir ežerų. Vieta, esą, primenanti Alytaus ir Zarasų apskričių vaizdus. Ji iš Niujorko esanti pasiekiama per 3-4 val., o iš Bostono per pusantros val. Jis siūlo pirkti sklypus po ¼, ½, ¾ ir 1 akrą, ¼ akro mokant $100, o už 1 akrą $325. Pranešime betgi nesakoma, kad žemė bus parduodama tik lietuviams?

Vokietija

JONAS SKĖRYS, 75 m. amžiaus, kilimo iš Klaipėdos krašto, mirė bal. 4 d. Bad Blankenberge. Jo sūnus yra Vasario 16 gimnazijos mokytojas ir PLB Vok. Kr. Tarybos narys. E.

KARININKAS ROBERTAS BERENTAS, brolis jau seniau mirusio buv. Lietuvoje cenzoriaus Berento, mirė kovo 29 d., palaidotas Mainzo miesto kapinėse. E.

SUKLASTOTI KVIETIMAI. Balandžio mėn. viduryje eilė egzilinių organizacijų darbuotojų gavo tariamai "Bund der Freiheit" (Laisvės sąjunga) išsiuntinėtus kvietimus, bal. 26 d. atvykti į Miuncheną, Hotel Bayerischer Hof, pasitarimui. Referatus skaitysią keli žinomi politikai tema: "Vokiečių ir ukrainiečių tautų bendradarbiavimas išvaduojant Ukrainą iš bolševizmo". Be to, kalbą pasakysiąs ir prof. Th. Oberlaender. Kvietimas buvo pasirašytas eilės egzilinių darbuotojų. Kaip pranešama telefonu iš Miuncheno, kvietimas suklastotas, išsiuntinėtas be pasirašiusiųjų žinios.

ŠIURPIŲ ĮVYKIŲ LIETUVOJE BYLOS NEĮSISENĖS. Speciali prokuratūra stambioms byloms buvo įsteigta Ludwigsburge po to, kai Ulme baigėsi byla prieš Lietuvos gyventojų masinių žudymų kaltininkus ir kai paaiškėjo, kad dar yra nenuteistų kaltininkų. Visoje Vokietijoje buvo renkama medžiaga apie tokius asmenis. Daug duomenų gauta iš minėtos bylos Ulme ir iš kitų panašių bylų, ypač iš liudininkų parodymų. Specialioje prokuratūroje sutelkta daug medžiagos, iš kurios atskirais atvejais jau užvestos bylos teismuose. Kad surinktoji kaltinamoji medžiaga neįsisenėtų, speciali prokuratūra daro žygių, kad visa teismui pribrendusi medžiaga būtų iki gegužės 8 d. įteikta atitinkamiems teismų organams, kurių nutarimais įsisenėjimo bus galima išvengti. Patsai bylų svarstymas galės vykti ir vėliau.

Kaip ikšiolinėse bylose, taip ir būsimose vienoje kitoje liečiami ir šiurpūs įvykiai Lietuvoje 1941 m. ir vėlesniais metais. Kadangi dalyvavims Hitlerio laikų žmogžudystėse yra stambus kriminalinis nusikaltimas, kaltinamieji, jei jie yra tuo tarpu pasitraukę į kitus kraštus, gali būti išreikalauti iš atitinkamų valstybių ir perduoti vokiečių teismui. E.

KONVENCIJOJE NUSTATYTA, KAD NEREIKIA VIZŲ, O PRAKTIKOJE TEBEREIKIA. Jau pr. metais Europos valstybės buvo sudariusios tarptautinę konvenciją, kuri nustato, kad tarpvalstybiniame susisiekime Europoje vizos nebereikalingos tiems svetimšaliams, kurie turi vadinamus "Londono pasus". Bet tą konvenciją iki šiol teratifikavo dar tik 2 valstybės — Prancūzija ir Belgija. Konvencijai įsigalėti reikalinga bent trijų valstybių ratifikacija. Tad praktikoje minima svetimšalių kategorija, norėdama, pvz., vykti iš Vokietijos į kurį nors kaimyninį kraštą, vis dar turi gauti įvažiuojamąją vizą to krašto, į kurį norima vykti. Vis dėlto tikimasi, kad artimoje ateityje ir daugiau valstybių tą konvenciją ratifikuos.

D. Britanija

ALEKSAS MALINAUSKAS, 35 m., mirė Greenwich ligoninėje kovo 28 d. Palaidotas veitos kapinėse. Jis Anglijoje neturėjo jokių giminių.

KUN ANTANAS GALČIUS, Londono lietuvis salezietis, išventintas kunigu vasario 11 d. Torine, ruošiasi misijoms Afrikoje. Jo brolis Jonas, kunigu įšventintas prieš kelis metus, dirba Anglijoje, kaip pasaulietis kunigas. Jie yra lietuvių imigrantų vaikai, gimę Londone.

Urugvajus

JAV PREZIDENTUI EISENHOWERIUI LANKANTIS Pietų Amerikoje, Urugvajaus Lietuvių Bendruomenės vardu buvo įteiktas laiškas-memorandumas, kuriuo dėkota JAV vyriausybei už palankumą Lietuvos laisvės bylai ir reiškiama vilties, kad ir ateityje jokiomis aplinkybėmis nebus įteisinta sovietinė okupacija.

Į tą raštą vėliau buvo gautas gražus atsakymas iš Vašingtono. Valstybės departamento protokolo šefas Willey T. Buchanan Urugvajaus LB pirm. M. Svečiuliui adresuotame laiške prašė prezidento vardu padėkoti Urugvajaus lietuvių visuomenei už raštą su sveikinimais ir linkėjimais. Kartu užtikrinama, kad "mūsų šalis — JAV — visados turi mintyje lietuvių tautos teisingas aspiracijas ir viltis". O Urugvajaus lietuviams prezidentas siunčias sveikinimus ir laimės linkėjimus.

A. † A.

JONUI JOKUBAIČIUI mirus,

jo šeimą ir gimines nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

E. A. Dudai.

Tillsonburg, Ont.

KLK Moterų D-jos Delhi-Tillsonburg skyrius kviečia visuotinį narių susirinkimą gegužės 8 d. tuoj po pamaldų šv. Kazimiero parapijos salėje Delhi. Prašome nares ir prijaučiančias dalyvauti. Susirinkimas bus įdomus ir prieš didelius pavasario darbus paskutinis. Po susirinkimo bus kavutė papuošta lietuviškomis dainomis ir muzika.

Valdyba.

Jeigu toliau eiti, pasistenkit atvežti. O jūs, broliai-sesės, jauskit pareigą sau ir savo vadovui ir skautų organizacijai į sueigas atsilankyti, nes vadovai ne sau dirba, bet jums visiems ir mūsų tautai. Tada po sekančių 10 metų galėsim visiems pasakyti: štai mes išaugom dar į didesnį vienetą ir štai mes dar lietuviškai mokam ir lietuviais esame!

WINDSOR, Ont.

MINĖJIMAI. Windsoro LB susiorganizavimo bei dešimties metų sukakties bei Motinos Dienos šventės yra rengiamos gegužės 14 d., šeštadienį, ukrainiečių salėje — 2690 Seminole St. Minėjimo pradžia 7 val. vak. Oficialioje dalyje trumpomis kalbomis bus prisiminta Bendruomenės apylinkės dešimties metų veikla ir paminėta Motinos Dienas. Meninėje dalyje šeštadieninės mokyklos mokiniai išpildys Stp. Zobarsko lietuvių liaudies pasaką "Brolių ieškotoja", paruoštą E. Butavičienės, o Windsoro Lietuvių Choras, ved. J. Sodaičio, padainuos. Po programos vyks šokiai, veiks turtingas bufetas.

ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA lietuvių vaikams veikia. Joje mokoma lietuviškų dainų, vaidybos ir kitu lituanistinių dalykų. Mokytojauja E. Butavičienė. Mokyklos adresas: 1249 Elsmere

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

MOTINOS DIENA

Nėra pasauly tokio vaikučio, kurs nemylėtų savo mamytės. Visi mes savo mamytes labai labai mylim. Tik kartais pamirštam, nepagalvojam, kaip būtų liūdna, jei mamytė mūsų nebenupraustų, nepaguldytų į lovelę, jei rytą pavalgydinus ir pabučiavus neišleistų į mokyklėlę.

Kaip sunku kai susergam ir visur skauda! Bet jei mamytė prieina, paglosto, panešioja, paramina daug linksmiau ir lengviau pasidaro. Kam mes pasiskųstume, pasiguostume, jei neturėtume mamytės?

Gegužės mėnesį, pačiu gražiausiu pavasario laiku, kai sužydi gėlės, medeliai, visi vaikučiai švenčia Motinos Dieną. Visi prisimena, kaip yra gera turėti mamytę, kuri visuomet tave užstos, užjaus ir paguos.

Todėl visi vaikučiai pasveikinkit, išbučiuokit savo mamytę, palinkėkit jai sveikatos ir pasižadėkit būt geri, geri.

Tau, mamyte

Visos dienos tau, mamyte,
Tegu bus kaip ta diena
Su pavasario gėlytėm,
Su pavasario daina.
Te visus metus vaikučiai
Bus paklusnūs ir geri,
Ir kad aš paguoda būčiau,
Kad dukrelę tu turi.

Ar seniai mamytė mus taip kilnojo?

Mūsų tautosaka

Mūsų seneliai dar iš savo senelių girdėjo daug gražių dainelių, pasakų, mįslių ir mums papasakojo. Visa tai mes vadiname tautosaka.

Dabar jūs, vaikučiai, paklausykit, kokias daineles seneliai dainavo jūsų tėveliams, kai tie maži buvo:

Ar buvai miške,
Ar nematei kiškio?
Mačiau kiškį ant dirvono
Tupint be žipono.

Aplink dairinėjas,
Save kutinėja.
Ar iš balos tas gražumas
Mano prigimimo.

Apskrita burnytė,
Perskeltos lūpytės.
Ar iš balos tas gražumas
Mano prigimimo.

Ausytės stačios,
Akytės plačios.
Ar iš balos tas gražumas
Mano prigimimo.

Kailelis pilkas,
Žiba kaip šilkas.
Ar iš balos tas gražumas
Mano prigimimo.

Balta varna

(Pasakėlė)

Varna, matydama baltus karvelius skraidant po kiemą, labai jiems pavydėjo.

— Už ką jus žmonės taip myli, lesina, o mus varnas vaiko šalin. Ach, kad aš būčiau balta, o ne juoda. Turbūt, ir man būtų gera gyventi, kaip tiems karveliams.

Varna taip panorėjo būti balta, kad net apsiverkė.

Kitą dieną nuskridus į upelį atsigert pamatė vandeny savo atvaizdą ir net sukvarksėjo iš džiaugsmo — buvo ji visa balta, baltutėlė! Varna nepaprastai apsidžiaugė, tuoj nuskrido į kiemą pas karvelius ir išdidžiai kvarkdama įsimaišė į jų būrį. Bet karveliai, pamatę tokį keistą paukštį užpuolė ją ir išvijo iš savo tarpo. Varna bandė dėtis ir prie vienų ir prie kitų paukščių, bet niekas jos nepriėmė. Tada ji nutarė grįžt prie varnų ir būt patenkinta varnos gyvenimu. Bet juodos varnos, pamatę tokią keistuolę baltą varną, pradėjo iš jos tyčiotis, pešiot ir kapot ją. Vargšei varnai teko bėgt į mišką ir niekur daugiau nebesirodyt.

•

Patarlė:

Būk girtinas, bet nesigirk.

Piemenėlių daina

Lietuvoje ir kituose Europos kraštuose karvutes ganė ne cowboys ant arklių, bet maži vaikučiai — piemenėliai. Nors jie ant arklių ir nejodinėjo, iš pistolietų nešaudė, bet jiems buvo dar linksmiau, nes nereikėjo bijot, kad koks cowboy pasislėpęs už krūmo ką nors nušautų.

Piemenėliai prasimanydavo visokių dainelių, žaidimų, kad laikas greičiau prabėgtų. Čia jums viena piemenėlių sugalvota dainelė:

Ganau ganau aveles
Po žaliasias lankeles.
Tupi vilkas už tvoros,
Aš to vilko nebijau.

Turiu šunį pilką
Su uodega ilga.
Su tuo šuniu užpiudysiu,
Su kačerga nubaidysiu.

GEDIMINO STULPŲ KRYŽIAZODIS

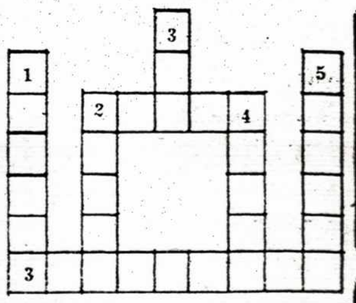

Išilgai

1. Reik gerai ———, kad nepabėgtų
2. ——— puolęs sausas nekelsi
3. Duok ———
4. Naminis gyvulėlis
5. Vaikų laikraštėlis

Skersai

1. Vilnis arba ———
2. Mergaitė, kuri nenori dirbti jokio darbo yra ———

Dažai ir sienoms popieris!
Vaškas, šepečiai, terpentinas.
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

KAM MOKĖTI DAUGIAU?
$2.50 už valandą!
Pradėkite vairavimo pamokas dabar. Mes parūpiname mašinas egzaminams ir paruošiame teoretiškai.
WALDI'S DRIVING SCHOOL
859 College St. Tel. LE. 2-5461

J. BARAKAUSKAS
Elektros kontraktorius
Visų rūšių elektros įrenginiai ir pataisymai.
Tel. RO. 7-9947
24 Humberview Rd., Toronto.

OLYMPIA

rašom. mašinėlės
naujos ir naudotos.
YORK BUSINESS MACHINES
605 Yonge St. WA. 5-2491

Žodelis tėveliams

Juk vaikučiai mūsų visiems mums rūpi. O taip sunku išlaikyti juos lietuviškoje dvasioje, kai aplinka juos nuo mūsų tolina. Ir to lietuviško spausdinto žodžio, vaikams taikyto, tiek nedaug teturime. Tą vieną "Eglutę"! Jai į pagalbą ir talkon tėveliams nusprendė ateiti ir "Tėviškės Žiburiai".

Šiame numeryje pradedame spausdinti skyrių vaikučiams — "Žiburėliai". Jį tuo tarpu esame pasiryžę spausdinti tik vieną kartą per mėnesį — vidury mėnesio, t.y. į tarpą tarp dviejų "Eglučių" pasirodymo. Vėliau gal pajėgsime sudažninti. Jį vesti apsiėmė p. Birutė Mažeikienė. Mes esame jai labai dėkingi ir kviečiame talkon visus, kas tik kuo gali. O tėvelius prašome įpratinti savo vaikučius nuadotis šiuo skyreliu, atkreipti jų dėmesį į jame telpančius paveiksliukus, duoti paskaityti. Tiems, kurie skaityti dar nemoka, tėveliai tepaskaito.

Prašome prisiųsti pastabų, patarimų bei pageidavimų, o kas gali, prašome paremti savo plunksna, paveiksliukais ir kitokia medžiaga. (Viską siųsti "TŽ" redakcijai).

Dirbkime bendromis jėgomis, kad vaisiais taip pat bendrai galėtume pasidžiaugti.

Janina Narūnė

Motinos rankos

Motinėle — sengalvėle,
Rankos — šimtadarbės
Dirba, skuba . . . nakti vėlei
Prie lopšio pavargus.

Rankos kieto grubumėlio,
Bet kai jos paglosto —
Taip ramu širdyj ir vėlei,
Lyg audroj priplaukus uostą.

Redakcijai prisiųsta

Lux Christi, 1960 m. kovas, Nr. 1-34, 96 psl.

Turinys: Kun. dr. K. Ruibys—Vysk. Pr. Ramanauskas; Vysk. V. Brizgys — Esame atsakingi už dabartį ir ateitį; Kun. A. Kontautas — D. G. kun. Klebone; St. Yla — Kunigas kontroversijoje; Kun. Vl. Budreckas — Bendros normos apie tikinčiųjų aktyvų dalyvavimą Mišiose; Kun. P. Bajerčius — Pamokslai; Kun. Pr. Manelis — Kokia pradine raide, didžiąja ar mažąja, reikia rašyti žodis Mišios?; Kun. Pr. Giedgaudas, OFM, — Malda JAV atstovų rūmuose; Karaliaus Kristaus litanija (sukurta vysk. K. Paltaroko 1946 m.); Knygos; Kronika.

Lietuvių Dienos, 1960 m. kovo mėn., Nr. 3 (102), XI m., 28 psl.

Turinys: J. Kojelis — Sukurkime lietuviškąjį NATO; Lietuviška veikla Romoje — pokalbis su kun. V. Mincevičium; C. Surdokas — J. Jonaitis — futbolo magikas; K. Grigaitytė — Motinos portretas; A. Gustaitis — satyros; Min. be portfelio ir be cilindrio. Iš dr. E. Draugelio atsiminimų; Atvykusios iš okupuotos Lietuvos pasakojimai; Dr. B. Kalvaitis — Liet. laisvės avilys; S. Goštautas — Lietuviai Bogotoje; J. Brz. — Exlibris; Knygos ir autoriai; Veidai ir vaizdai; Ką veikia skaitytojai; English Section.

Ateitis, 1960 metai, balandis, Nr. 4, 81-104 psl.

Turinys: S. Leimonas — Žvilgsnis ateitin; Šoliūnas, Dalia, B. Dabušytė, K. Karuža — eilėraščiai; S. Rauckinas — Jubiliejiniam kongresui artėjant; T. J. Kidykas, SJ, — Dabartinės veikios formos; S. Sužiedėlis — Laisvėj sušvitę aukso spinduliai; A. Sušinskas — Autoritetas, kuris save griauna; G. Paliukonytė — Pax Romana seminaras Marianopoly; Vytenis — Per prizmę; Sportas; Vardai, įvykiai, idėjos; Stud. At-kų Sąj.; Moksleivių At-kų Sąj.; Kreivos šypsenos.

Studentų gairės, 1960, Nr. 1 (2), 42 psl.

Ar lituanistikos katedra liks be studentų?

J. MEDAITIS

Miuncheno universitetas vienintelis Vokietijoje, o taip pat ir visoje vakarų Europoje turi lituanistikos katedrą. Tarp 15 gyvųjų Europos kalbų, dėstomų filosofijos fakulteto filologijos skyriuje, figuruoja ir lietuvių kalba. Iš Pabaltijo tautų iki šiol tik lietuviams ir teko ši privilegija, nors paskaitų sąraše ir kalbama apie "baltų filologiją".

Norint patekti į auditoriją, skirtą lituanistikos paskaitoms, tenka gerokai palipėti mūriniais pagrindinio universiteto pastato prie Liudviko gatvės laiptais. Pačioj pastogėj įsitaisęs slavų - baltų filologijos skyrius su savo biblioteka ir mažom, bet jaukiom paskaitų salėm. Ten, be rusų, dėstomos dar ukrainiečių, čekų, serbokroatų, bulgarų ir lietuvių kalbos. Šiam skyriui vadovauja prof. dr. Erwin Koschmieder.

Buvo dar žiemos semestras, kai vieną popietę nutaikiau į lituanistikos paskaitą. Nors salėje galėjo tilpti beht 50 klausytojų, užtikau tik vieną studentą. Užkalbinęs patyriau, kad jis lietuvis, iš JAV atvykęs į Liudviko - Maksimilijono universitetą—taip oficialiai vadinasi Miuncheno universitetas — pagilinti filosofijos studijų. Iš gretimo kambario atėjusi lektorė atsivertė savo užrašus ir ėmė potyliai skaityti apie Daukšos "Postilę". Buvau girdėjęs, kad profesoriai skaito paskaitas ir vienam studentui. Aną dieną galėjau tuo įsitikinti.

Po paskaitos prisistačiau pas lituanistikos lektorę ponią Liuciją Jurgutytę - Baldaufienę su savo užrašų knygute. Lektorė vilkėjo juodą kostiumą, gedėdama savo vyro dr. Edmund Baldauf, kurio širdis pernai vasarą staiga nustojo plakus.

— Kelintą semestrą ir kiek paskaitų skaitote?

— Šis semestras dešimtas. Pradėjau 4 valandom per savaitę, dabar jau 8 valandos: dvi valandos — lietuvių kalba pradedantiems, dvi — lietuvių gramatika, dvi — naujosios lietuvių literatūros skaitymas ir dvi — lietuvių kalbos istorijos pratybos; nagrinėjam Daukšos "Postilę".

— O kaip su klausytojais? Ar daug jų?

— Jūs pats matėte, kiek jų buvo paskutinėje paskaitoje, — prislėgtu balsu atsakė lektorė. — Šį semestrą turiu tik tris studentus. Visi jie atkeliavę iš užjūrio, nė vieno iš Vokietijos. Vieną Jūs jau matėte, kita — gryna amerikietė.

— Amerikietė? Neįtikėtina!

— Taip, amerikietė studentė. Ji, mano įspūdžiu, nori kam tai padaryti malonią staigmeną, — paaiškino lektorė, ir jos lūpomis nubėgo paslaptingai šilta šypsena. — Trečio studento tėvai lietuviai. Miunchenan atvažiavo pastudijuoti germanistikos kaip pagrindinio dalyko. Anksčiau kas semestrą mano paskaitas lankydavo 4-5 studentai. Dauguma jų buvo lietuviai, kurių tėvai gyvena Vokietijoje, arba užjūrio kraštuose. Klausytojų tarpe buvo ir vienas amerikietis jėzuitas, vienas slavistikos docentas, vienas vokiečių teologas, apaštalavimo tikslu norėjęs pramokti lietuvių kalbos. Šiaip gi mano studentai ateina iš slavistikos, germanistikos skyrių.

— Koks Jūsų, ponia lektore, didžiausias rūpestis?

— Ar nenujaučiate? O gi kad būtų daugiau pasiryžėlių studijuoti lituanistiką, kuri šiame universitete pilnai pripažįstama kaip šalutinis studijų dalykas. Reiškia, kas studijuoja vokiečių ar anglų kalbą, gali kaip šalutinį dalyką pasirinkti lietuvių kalbą. Liūdna, jei nebeatsirastų, kas studijuoja lietuvių kalbą ir literatūrą. Ne dėl savo vietos baiminuosi, tikrai ne. Juk iš lektorės algos nepragyvenu ir savo keturių vaikų, palikusių našlaičiais, neišmaitinčiau. Esu vienos privačios gimnazijos mokytoja, dėstau prancūzų ir lotynų kalbas. Bet liūdna būtų dėl pačios lituanistikos, dėl kartą įsteigtos katedros ir teisių lituanistikos studentams.

Rusų - baltų seminaro biblioteka, kurios apžiūrėti užkvietė p. Baldaufienė, prikimšta senų ir naujų knygų. Nepažistančiam tvarkos, pagal kurią knygos išdėstytos, nelengva čia surasti lietuviškus veikalus, nors jų kartotekos lapelius ir turėtum rankoj. Man į pagalbą atskubėjo lektorė ir, vedžiodama nuo vienos lentynos prie kitos, aprodė lituanistinę medžiagą: Nesselmano "Dainas", Berlyne išleistas 1853 m., Daukšos "Postilę" — 1926 m. Kauno universiteto leidinį, "Syrwids Puntay sakimų" (Goettingen 1929), J. Basanavičiaus "Lietuviškas pasakas įvairias", šio šimtmečio pradžioj Čikagoje pasirodžiusias ir kitas vertingas knygas.

— Ar gaunate naujų knygų? — pasiteiravau.

Ir lektorė sudėjo ant stalo krūvą pokarinių knygų: grožinės literatūros ir kalbos dalykų. Didesnė dalis iš Lietuvos, viena kita knyga išeivijos leidyklų. Pasirodo, universitetas perka pigesnes knygas. Todėl ir Vilniaus leidiniai greičiau patenka į seminaro biblioteką. Tas pats ir su kitų tautų bei kalbų knygomis. Man dingtelėjo į galvą: ar mūsų leidyklos išeivijoje negalėtų pasiūlyti savo leidinių, kurie tiktų Miuncheno universiteto slavų - baltų seminaro bibliotekai, papiginta kaina? Knygas reiktų siųsti tokiu adresu: (13b) Miunchen, Universitaet, Seminar fuer slavische u. baltische Philologie.

Miuncheno universiteto lituanistikos lektorė L. Baldaufienė yra studijavusi filologiją Goeteborgo, Miuncheno ir Kauno universitetuose. 1943 m. Kauno filosofijos fakultete įsigijo licenciato laipsnį. Dabar lektorė yra prof. dr. E. Koschmieder žinioje parašiusi disertaciją "Das litauische Adjektivum" (Lietuviškasis būdvardis), kuriai pasirinkti medžiagos Prancūzijos vyriausybės stipendijos dėka pernai vasarą buvo nuvykusi į Paryžiaus Sorbonos universitetą.

Palyginus šią vienintelę vak. Europoje lituanistikos katedrą su lituanistiniais kursais tokiam Fordhamo universitete, arba su Čikagos Pedagoginiu Lituanistikos Institutu, į akį krenta vienas didelis skirtumas: Miuncheno lituanistikos katedra nėra išlaikoma lietuvių lėšomis, aukų rinkti jai nereikia. Tuo pasirūpina pats universitetas, t.y. pati Bavarijos vyriausybė. Tik visa bėda, kad lietuvių studentų bei abiturientų dėmesys šiai lituanistikos katedrai yra toks menkas. Jo, tiesa, nieks ypatingai ir nekursto. Nežinau, ar Vasario 16 gimnazijoje kaikada pakalbama apie šią galimybę. Kiekvienu atveju, nuo to laiko, kai lektorė L. Baldaufienė pradėjo Miuncheno universitete skaityti lituanistikos kursą, dar nė vienas Vasario 16 gimnazijos abiturientas neapsisprendė atvažiuoti Miunchenan studijuoti lituanistikos filologinių studijų rėmuose. Vasaros semestras prasidės gegužės 6 d., ir lituanistikos lektorė vėl nekantriai lauks nors kelių klausytojų.

KULTŪROS IR KNYGŲ PASAULYJE

"LIETUVIŲ DIENŲ" DEŠIMTMEČIO SUKAKTIS gražiai atžymėta balandžio 24 d. viename iš geriausių Los Angeles viešbučių — Rosevelt Hotel — Bloosom salėje. Į iškilmes susirinko per 100 rinktinių svečių, tarp jų garbingasis lietuvių tautos veteranas prof. M. Biržiška, persikėlę jau nuolatos gyventi į Kaliforniją, dr. Mykolas ir Elena Deveniai, specialiai į minėjimą atvykę iš San Francisko, Liet. konsulas dr. J. Bielskis ir kt.

Minėjimą gražiai pravedė vienas iš redaktorių, J. Kojelis. Šiltą invokacijos žodį tarė kun. A. Valiuška. LD leidėjas A. Skirius nupasakojo, kaip iš "Kalifornijos Lietuvio" kilo "Lietuvių Dienos". Vyr. red. B. Brazdžionis nušvietė, kokį konkrečiai kas darbą dirba "LD" — nuliekamu nuo kitų pareigų laiku, skriausdamas save patį ir savo šeimas. Tačiau, nepaisant visų kliūčių, "LD" eina toliau — ir vis tobulėja. Šiandien jos jau turi sutelkusios šaunų talkininkų būrį ir dirba didelį kultūros darbą.

Daug gražių "LD" žodžių pasakė Liet. garbės konsulas dr. J. Bielskis, prof. M. Biržiška ir visa eilė kitų sveikintojų. Raštu sveikino Lietuvos atstovas Vašingtone J. Kajeckas, gen. konsulas J. Budrys, konsulas dr. P. Daužvardis, VLIKo pirm. dr. A. Trimakas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas, L. Krikšč. dem. ck pirm. dr. K. Šidlauskas, LRS Amerikos ck pirm. dr. P. Pamataitis, daugelio laikraščių red. ir t.t. Sveikinimuose buvo konstatuota, kad juo geriau kaikurie mūsų tautiečiai įsikuria, juo greičiau užmiršta spaudą ir liet. reikalus... Meninę programą paruošė komp. B. Budriūnas. Ją atliko solistai R. Dabšys ir L. Zaikienė, o fortepiono partiją — jauna pianistė B. Apeikytė.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS BRANDOS EGZAMINUS iš šešių laikiusiųjų išlaikė tik du: Gražina Girdvainytė ir Juozas Naujokas. E.

LIETUVOS BIBLIOGRAFIJOS LEIDINYS

(E) Knygų rūmai nuo pereitų metų pradėjo ruošti "lietuvių nacionalinę bibliografiją". Knygų rūmų direktorius Teodoras Čižas bal. 2 d. Vilniaus radijuje pareiškė, kad į ruošiamą bibliografiją turės įeiti "visa lietuviškoji spauda, nebojant kur ji išleista, visi leidiniai ir kitomis kalbomis, išėję Lietuvoje ir visa lituanistnė spauda arba leidiniai, kuriuose rašoma apie Lietuvą, taip pat nebojant, kur jie išleisti. Reikėsią suregistruoti 4 amžių leidinius. Apytikriais spėliojimais, per tą laikotarpį išleista daugiau kaip 40.000 knygų.

Lietuvos nacionalistinei bibliografijai ruošti Vilniuje sudaryta redakcinė kolegija, kuriai pirmininkauja A. Venclova. Pirmiausia rengiama lietuvių kalba leidinių bibliografija. Šiuo metu rengiamas 1-sis tomas, kuriame bibliografiškai bus aprašyti visi lietuviški tekstai iki 18-jo amžiaus. Tasai tomas spaudai būsiąs paruoštas 1961 m. Knygų lietuvių kalba bibliografijos būsią apie 6 tomai, periodinių leidinių bibliografijos 1 tomas, žurnalų ir laikraščių straipsnių bibliografijos 10 tomų, Lietuvoje išleistų knygų nelietuvių kalba bibliografijos 3 tomai, įvairios lituanikos nemažiau 5 tomų. Visa Lietuvos nacionalinė bibliografija apimsianti 20-25 tomus.

NEOKANADIETĖS MOTINOS titulas šiais metais pripažintas olandei Struivig de Groot, įvertinant jos darbą jos pačios įkurtoje protiniai atlikusių vaikų mokykloje Reginoje. Premijos įteikimo iškilmės - pietūs įvyko balandžio 25 d. Otavoje.

ATEITININKŲ IDEOLOGINIAI KURSAI. Šiais metais Ateitininkų Ideologiniai Kursai įvyko balandžio 14-16 d.d. Camp Ohiyesa, Mich., (apie 40 mylių nuo Detroito). Jau bal. 13 dieną daugumas kursantų suvažiavo į stovyklą ir laukė oficialaus kursų atidarymo ketvirtadienio rytą. Iš viso buvo nemažiau kaip 30 kurasntų neskaitant stovyklos vadovybės ir prelegentų.

Pirmosios dienos paskaitininkas buvo dr. A. Damušis, kalbėjęs apie ateitininkų kilmę ir istoriją, o dr. Pikūnas apie ateitininkų vadus, kaip: St. Šalkauskį, Pr. Dovydaitį, M. Krupavičių, kun. A. Lipniūną ir kit. Tuo ir baigėsi pirmosios dienos paskaitos ir pašnekesiai. Vakare visi vyko į artimo miestelio bažnyčią išklausyti šv. Mišių.

Didžiojo Penktadienio rytą, kaip ir kiekvieną rytą, kursantai dalyvavo rytmečio maldose ir susikaupimo valandėlėje, kurią pravedė kun. Vyt. Bagdanavičius. Po pusryčių prasidėjo ciklas pašnekesių, kuriuos pravedė tos dienos prelegentas Arūnas Liulevičius. Kalbėta apie at-kų ideologiją, jos principus ir pagrindus. Tą pačią dieną kalbėjo ir kun. Vyt. Bagdanavičius apie pasaulėžiūrą bendrai ir kuo ji skiriasi nuo ideologijos. Vakare buvo išpildytos 3 scenos iš milžiniško Paul Claudel vaidinimo "Silkinis batelis", kurį režisavo ir išvertė iš prancūzų kalbos kun. Vyt. Bagdanavičius; aktoriai buvo iš Čikagos draugovės. Po vaidinimo buvo rodomi paveikslai iš ateitininkų istorijos.

Did. Šeštadienį po pamaldų ir susikaupimo buvo Jono Šoliūno pašnekesys apie at-kų organizaciją, kaip organizuotą vienetą. Prelegentas pabrėžė, kad organizacija yra tik priemonė tikslui siekti. Taipgi buvo ir pašnekesys apie vadus ir jų tipus. Po J. Šoliūno pašnekesio kalbėjo St. Barzdukas apie Lietuvių Bendruomenę ir jos chartą. Po pietų buvo labai gerai paruošta paskaita R. Babickio apie "Jazz".

Oficialiai at-kų ideologiniai kursai pasibaigė Velykų dieną Detroite. Kursai praėjo darbingoje ir pakilioje nuotaikoje. **J. Račkauskas, jr.**

"TAUTYBIŲ IR KALBŲ KLAUSIMAMS TYRINĖTI ISTAIGA" (Forschungsstelle fuer Nationalitaeten— und Sprachenfragen) veikia kiele, Knooper Werg 92. Tai tyrinėjimo centras, kuris anksčiau buvo įsteigtas Lueneburge ir vadinosi "Forschungszentrum fuer Selbstbestimmungsrecht und Nationalitaeten politik". To centro steigėjas dr. Guenter Decker yra miręs. Tad įstaiga perkelta į Kielą ir veikia naują pavadinimu. E.

OLANDIJOS VYRIAUSYBĖ paskyrė dvi stipendijas kanadiečiams studijuoti Olandijoje ir 1960-1961 m.m. Jų gali prašyti studentai ir mokslą jau baigusieji tolimesnėms studijoms. Pageidaujama šiek tiek mokėti kalbos. Kreiptis tuo reikalu į Netherlands Embasy, 12 Marlboraugh Ave., Ottawa, Ont.

KOSČIUŠKOS PAMINKLĄ Krokuvoje, kurį pereito karo metu sunaikino vokiečiai, ruošiamasi atstatyti. Naują paminklą, nusižiūrėjęs į senojo fotografijas, sukūrė drezdenietis skulptorius Rudolf Lohner. Kosciuška yra vaizduojamas raitas. Iš bronzos nulietas šis 5 metrų augščio paminklas sveriąs 5 tonas.

(E) **FILMAS APIE "NEMUNO — NORMANDIJOS AVIACIJOS DALINĮ"** pradėtas rodyti kaikuriuose Maskvos ir Paryžiaus kinuose. "Nemuno-Normandijos" aviatoriai buvo prancūzų lakūnai, kurie 1942 m. iki karo pabaigos veikė Rytų fronte, sovietinės aviacijos sąstate. Prancūzų kolektyvui priklausė apie 700 lakūnų ir pagalbinio personalo asmenų. Tvirtinama, kad prancūzai nušovę 300 vokiečių lėktuvų. Į karo pabaigą dalinys veikė dalinai ir Lietuvoje, Rytprūsiuose, paskiau Vokietijoje. 1945 m. pradžioje prancūzų aviatorių štabas buvo Įsručio apylinkėje. Chruščiovui vykstant vizito į Prancūziją, Maskvoje buvo atidengta "Nemuno - Normandijos" aviatoriams garbės lenta. Likę gyvi prancūzų aviatoriai apdovanoti sovietiniais medaliais. Filmas pastaruoju metu rodomas ir Lietuvos kinuose.

DABAR PATS LAIKAS SUDERINTI JŪSŲ ALYVOS KROSNĮ...

Visą žiemą šildžiusi jūsų namus, alyvos krosnis reikalinga išvalyti ir pagrindinai patikrinti, taip, kad ji būtų paruošta veikti sekančią žiemą. Tebesant normalioms šildymo sąlygoms, — dabar yra pats tinkamiausias laikas tai atlikti. Atminkite, kad Lake Simcoe mechanikai išvalys ir sureguliuos jūsų krosnį tiktai per vieną valandą, todėl jums nebus nei jokių nepatogumų nei rūpesčių.

Toronte – Lake Simcoe jūsų pasirinkimui turi 3 augščiausios vertės patarnavimo planus:

"A" planas – jums duoda
Pagrindinį šildymo įrengimų patikrinimą, krosnies, dūmų vamzdžio bei kamino bazės išvalymą, motorų ištepimą, purkštuvo bei filtro vidurių pakeitimą ($3.25 vertės), viso veikimo patikrinimą ir pranešimą apie stovį.
"A" PLANAS — $12.00.

"B" planas – jums duoda
Visus patarnavimus, išvardintus "A" plane, PLIUS NEMOKAMAI VISUS PATARNAVIMO VIZITUS ŠILDYMO SEZONO METU (dalys pagal katalogo kainaraštį).
"B" PLANAS — $16.00.

"C" planas – jums duoda
Visus patarnavimus, išvardintus "A" ir "B" planuose — plius nemokamą pakeitimą sugedusių degiklio dalių, cirkuliarinio motoro ir kontrolės dalių, vieno oro filtro komplekto ir, jei reikalinga, rūsio alyvos tanko.
"C" PLANAS — $33.00.

Paskambinkite į Lake Simcoe dabar ir pasiteiraukite apie visas šio plano detales. Lietuvių kalba prašykite: Betty Vaitiekūnas, WA. 2-6181.

LAKE SIMCOE FUEL OIL
"Jau virš 50 metų apšildo Torontą"
110 Dupont Street, Toronto 5

MANN & MARTEL Ltd.

REALTORS

1199 BLOOR ST. WEST
Tel. LE. 4-8481

2336 BLOOR ST. WEST
Tel. RO. 2-8255

Perkant ar parduodant nekilnojamą turtą visada kreipkitės į šią didelę pardavimo įstaigą, kuri turi 10 atskirų biurų įvairiose miesto dalyse. Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Didelis pasirinkimas. Paskolų sudarymas ir finansinė parama trūkstant įmokėjimo. Čia rasite viską kas Jus interesuoja nekilnojamo turto reikaluose.

13 kambarių
College - Dovercourt Rd.
$18.900 pilna kaina, mūrinis namas su dviem garažais ir privačiu įvažiavimu. Didelis sklypas. vandeniu alyva apšildomas, 2 virtuvės, 2 vonios. Geras nuomavimo rajonas, mažas įmokėjimas. Geras morgičius.

Bloor - Margueretta
$1.500 įmokėti, 6 kambarių namas, mūrinis frontas, švarūs kambariai, alyva apšildomas. Arti krautuvių ir susisiekimo. Pilna kaina $10.800.

Bloor - Lansdowne
$2.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, naujas alyvos pečius, vieta garažui. Dideli ir gražūs nepereinami kambariai. Galimybė dar padaryti vieną kambarį pirmam augšte. Viena skola balansui. Tuojau galima užimti.

Roncesvalles - Wright
$3.500 įmokėti, 8 didelių kambarių, gero mūro atskiras namas su vieta garažui. Vandeniu alyva apšildomas, nepereinami kambariai. Arti susisiekimo ir krautuvių. 3 moderniškos virtuvės. Geras morgičius.

Krautuvė ir 5 kambariai
$3.500 įmokėti, graži krautuvė tinkanti betkokiai prekybai ir 5 kambariai, Dundas g-vėje netoli Brock Ave. Tuojau galima užimti. Geros pirkimo sąlygos.

Bloor - Jane
$3.500 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, alyva apšildomas, moderniška virtuvė. Tuojau galima užimti.

Eglinton - Bathurst
$5.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūro namas, vandeniu alyva apšildomas, garažas, 2 modernios virtuvės. Pilnai užbaigtas rūsys. Visai arti Eglinton g-vės. Tuojau galima užimti.

Oakwood - St. Clair
$5.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūro namas su garažu, vandeniu alyva apšildomas, 2 modernios virtuvės. Viena skola balansui 10 metų, lengvi mokėjimai.

Bloor - Jane
$10.000 įmokėti, 8 didelių kambarių per 2 augštus, mūrinis namas su privačiu įvažiavimu ir šildomu garažu, 2 vonios, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, didelis sklypas, arti visko. Geros sąlygos.

Benzino stotis, 3 krautuvės ir restoranas. 30 mylių nuo Toronto
$15.000 įmokėti, 5 kambarių butas, didelės apyvartos biznis, prie 12 kelio. Viena skola balansui labai lengvomis sąlygomis. Visai arti miesto ir didelio judėjimo. 1 akras žemės.

Bungallow - Jane - Dundas
1 atvira skola 10 metų
$3.00 įmokėti, atsikras, mūrinis, 5 kamb. ant vieno augšto, mod. virtuvė, 2 miegamieji, vand. alyva šildomas, geras garažas, įvažiavimas iš kiemo. Labai geram stovy. Kaina $13.900.

Annette - Runnymede
$3.000 įmokėti — $14.500
Mūrinis, atskiras, 6 švarūs kambariai, mod. virtuvė, alyva šildomas, garažas, geras įvažiavimas. Tuoj galima užimti.

Jane - Annette
1 atvira skola 10 metų
$2.800 įmokėti, šiurkščių raudonų plytų, 6 kamb., mod. virtuvė, gražus kiemas. Švarus viduje tik ateit ir gyvent! Soninis įvažiavimas, naujas stogas. Namas 20 metų. Prašo $15.300.

Roncesvalles - Garden Ave.
1 skola balansui 10-čiai metų
$3.000 įmokėti, mūrinis, 6 kamb. per 2 augštus, 2 mod. virtuvės, garažas, įvažiavimas iš kiemo. Prašo $15.900.

Bloor - Clendenan
8 kamb. — 2 augštai — 2 virt.
$5.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, garažas, platus įvažiavimas, vand. alyva šildomas, geras namas.

Jane - Bloor
1 atvira skola 10 metų
$5.00 įmokėti, kaina $18.000
Mūrinis, atskiras, 7 kamb. per du augštus, kvadratinis planas, platus įvažiavimas, ½ minutės iki Bloor, kiemas 25'9 iš 180. Tuojau galima užimti. Labai geras pirkinys. Skambinkite kol nevėlu.

Jane - Bloor
8 kamb. — 2 augštai
2 vonios — 2 virtuvės
$5.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, šoninis įvažiavimas, alyva šildomas, did. kiemas, ½ minutės iki Bloor. Kaina $21.900. Idealus nuomavimui ir sau.

Bloor - Indian Rd.
8 kamb. — 2 augštai — 2 vonios
1 atvira skola — 10 metų
$4.000 įmokėti, mūrinis, atskiras. Privatus įvažiavimas, geras kiemas. Arti prie visko. Kaina $20.000.

Originalus dupleksas
Roncesvalles - Howard Park Ave. Prašo $26.500 už šį 30 metų atskirą, šiurkščių plytų 10 kamb. namą ant 2-jų augštų. Puikiame stovyje, tiek viduje, tiek iš lauko, 2 vonios, 2 virtuvės, 2 garažai, geras įvažiavimas.

Bloor - Runnymede
2-jų butų — 10 kambarių
$7.500 įmokėti, atskiras, šiurkščių plytų, 2 garažai, privatus įvažiavimas. Kaina $28.900. Arti Bloor.

Automobilių taisymo dirbtuvė
Naujas moderniškas mūrinis vieno augšto pastatas, 84 pėdų ilgumo ir 34 pėdų pločio, netoli Bathurst ir King gatvių. Tinkamas visokiems automobilių remonto darbams arba kitokio pobūdžio dirbtuvėms. Labai vertinga vieta miesto centre netoli Bathurst gatvės. Galite nuomoti 10-čiai metų su teise pirkti vėliau. Pilna kaina tik $36.000. Suinteresuotieji prašau paskubėti.

Baby Point Rd.
Atskiras — 6 kambariai
$3.000 įmokėti, mūrinis labai gerame stovyje namas su dviem virtuvėm, alyva šildomas. Privatus įvažiavimas. Pilna kaina $16.500.

High Park Ave. - Bloor
7 kambariai — vienas morgičius
$3.000 įmokėti, mūrinis naujai išremontuotas namas, netoli Bloor gatvės. Labai didelė virtuvė, vandeniu alyva šildomas. Pilna kaina $16.500.

Quebec Ave.
7 kambariai — vienas morgičius
$4.000 įmokėti, atskiras, rupių plytų namas su 4 kambariais pirmame augšte. 2 virtuvės, naujas vandeniu alyva šildymas, labai platus įvažiavimas, 160 pėdų sklypas.

Jane - Bloor
$5.000 įmokėti, atskiras mūrinis, kvadartinio plano, 7 didelių kambarių namas. 2 moderniškos virtuvės, vandeniu šildomas. Neaugšta kaina, vienas atskiras morgičius 10 metų.

The Kingsway
$5.000 įmokėti, vienas morgičius 10 metų, atskiras mūrinis 6 kambarių namas, 10 metų senumo, su privačiu įvažiavimu ir mūriniu garažu. Puikus medeliais apsodintas kiemas, labai gražiame vakarų Toronto rajone.

High Park - Roncesvalles
9 kambariai — 3 virtuvės
$7.000 įmokėti, atskiras mūrinis, šviesių plytų namas, nepereinami kambariai, visur dažyta ir labai erdvus. Vandeniu šildomas su alyva, netoli parko, augštos pajamos.

Bungalow — Swansea rajone
$15.500 pilna kaina, 5 kambariai su pilnai įrengtu kambariu rūsyje. Mūrinis su privačiu įvažiavimu ir garažu. Netoli susisiekimo South Kingsway gatvėje.

B. SAKALAS
- SAKALAUSKAS
Darbo telef. LE. 4-8481
Namų tel. LE. 6-1410

T. STANULIS
Ist. tel. RO. 2-8255 iki 10 val. vak.
Namų RO. 6-0105
2336 BLOOR ST. W.

S. KĖKŠTAS
2336 BLOOR ST. W.
Įstaigos tel. RO. 2-8255
Namų tel. BE. 3-1372

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

X-jų Š. AMERIKOS LIET. SPORTO ŽAIDYNIŲ REZULTATAI
(Neoficialūs)

Krepšinis: a) vyrų gr. I — Waterburio Gintaras 103, II — Brooklyno LASK 96; b) jaunių gr. I — Worcesterio Vytis 51, II — Toronto Aušra 42; c) jaunučių gr. I — Clevelando Žaibas 41, II — Toronto Aušra 38; d) moterų gr. I — Toronto Vytis 31, II — Toronto Aušra 28; e) mergaičių gr. I — Toronto Aušra, II — Clevelando Žaibas.

Tinklinis: a) vyrų gr. I — Clevelando Žaibas; b) moterų gr. I ir II — Clevelando Žaibas; c) mergaičių gr. I — Clevelando Žaibas, II — Čikagos Neris.

Stalo tenisas: a) vyrų kom. I — Toronto Vytis, II — Hamiltono Kovas; b) moterų kom. I — Toronto Vytis, II — Toronto Aušra; c) vyrų dvejetas I — Toronto Vytis, II — Rochesterio Sakalas; d) moterų dvejetas I — Toronto Vytis, II — Clevelando Žaibas; e) mišrus dvejetas I — Toronto Vytis, II — Clevelando Žaibas; f) vyrų vienetas I — P. Gvildys, Tor. Vytis, II — Meilus — Niujorkas; g) moterų vienetas I — Kasperavičiūtė Tor. Vytis, II — Augaitytė — Tor. Aušra; h) jaunių vienetas I — Vainius, Niujorkas, II — Rastas; i) mergaičių vienetas I — Sabaliauskaitė, Tor. Vytis, II — Augaitytė, T. Aušra.

Krepšinio klasėse daugiausia taškų surinko: I — Toronto Aušra — 84, II — Clevelando Žaibas — 57.

Toronto Aušra gavo Nepriklausomybės Fondo 4 pėdų augščio pereinamąją taurę. **T. P.**

Vyčio futbolo komanda jau eilę metų gina lietuvių spalvas įvairiose Toronto aikštėse. Ši komanda šiais metais yra įkopusi į augščiausią Toronto and District Soccer League 1st Division. Šią lygą sudaro National Leagues rezervas ir kitos stiprios komandos — Italia, Hungaria, White Eagle, Sparta, Malta, Lions, Oakville, Danforth, Croatia, Belfast United ir Avro. Sekcijos vadovu yra išrinktas Jonas Sulcas, tel. LE. 6-8255, o komandos kapitonu Vytautas Baliūnas, tel. LE. 6-8634.

Klubui išlaikyti stiprią komandą yra reikalinga didelė parama, kurią tikimės gauti iš tų, kurie supranta ir įvertina lietuvių reprezentaciją šiame krašte, tad padėkime išlaikyti vienintelę lietuvių futbolo komandą Kanadoje.

Pirmos rungtynės įvyks šį sekmadienį St. Clair stadione. (Laikas bus praneštas Globe and Mail).

Treniruotės vyksta High Parke kiekvieną antradienį ir ketvirtadienį nuo 7 val. vak.

Jei kas norėtų žaisti šioje komandoje, prašome kreiptis į sekcijos vadovą ar kapitoną augščiau duotais telefonais.

Komandai aukojo: Leonas Kirkilis $100, Algirdas Banelis $20, Julius Juškelis $10. Komanda ir klubas jiems nuoširdžiai dėkoja. **P. B.**

Šachmatai. Pereitą penktadienį pasibaigė Toronto miesto atviras šachmatų turnyras. Pirmą vietą laimėjo naujas Vyčio klubo narys S. Kircas. Turnyre dalyvavo 29 pajėgiausi Toronto žaidėjai ir pagal šveicarų sistemą Kircas iš 8 galimų taškų surinko 6.

Kircas, kaip lietuviškos šeimos narys, šių metų pradžioje įstojo į Vyčio klubą, tuo labai sustiprindamas vytiečių šachmatininkų eiles. Nors pastarasis Kirco laimėjimas didžiai pradžiugino vytiečius, bet jis niekam nebuvo staigmena. Kircas savo augšta žaidimo klase jau seniai stebina Toronto šachmatininkus. Visuose didesniuose Toronto turnyruose jis ir anksčiau stovėjo pirmaujančiųjų tarpe ir šį kartą jis tik įrodė, kad gali būti pirmas.

Turnyre dalyvavo dar ir kitas kietas vytiečių kovotojas A. Tarvydas, užėmęs aštuntą vietą su 5 taškais, toli užpakaly palikdamas visą eilę žymių Toronto ažidėjų, įskaitant net ir Fusterį, buvusį Kanados vicemeisterį. Tarvydas jau rimtai žengia į meisterių eiles! Ypatingai graži buvo jo paskutinė partija, kur jis savo žymiausią konkurentą sutvarkė per 18 ėjimų, su figūrų ir pėstininkų aukomis jo karalių nusivesdamas į savo armijos stovyklą.

Vyčio šachmatininkai sveikina šiuos du puikius kovotojus ir džiaugiasi jų laimėjimais. Rudenį Vaitonis, Kircas, Tarvydas ir kiti vytiečiai vėl galės dalyvauti kaip pajėgus vienetas Toronto tarpkomandinėse varžybose.

a. š.

Suvažiavimas

(Atkelta iš 1 pusl.)

pažymėjo, kad 25% Kanados gyventojų yra ne anglo-saksų ir ne prancūzų kilmės. Jie turi 150 laikraščių savo kalbomis. Nežiūrint to, kanadiečiai žiūri į ateivius su tam tikru įtarimu. Santykiai su senaisiais kanadiečiais priklausą ir nuo naujųjų ateivių. Kanadoje visi turį užmiršti praeities neapykantas ir puoselėti darnų sugyvenimą. Geriausias būdas įsijungti Kanados gyveniman — dalyvauti jame. Ministerė taipgi paminėjo, kad ruošiamasi keisti imigracijos įstatymą ir studijuojami pasiūlymai.

Baigiamasis posėdis

Popietiniame posėdyje buvo išrinkta speciali komisija pateikti vyriausybei ir Kanados organizacijoms tautinių grupių spaudos paegidavimus bei nusistatymą ateivius liečiančiais klausimais. Pvz. dėl naujųjų ateivių išnaudojimo darbuose, dėl darbo ir imigracijos įstatymų ir pan.

Pagaliau suvažiavimas išrinko federacijos valdybą: pirm. W. J. Lindel, I vicepirm. B. Tenhunen, II vicep. Ch. Dojack, ižd. Janossi, sekr. Syrenak. Be to, išrinkta visa eilė valdybos narių — direktorių ir komisijų.

Suvažiavimo proga sekmadienį CFRB radijas davė atitinkamą programą. Stoties komentatorius Collingwood Read padarė pasikalbėjimą su suvažiavimo organizatoriais K. Baier, B. Tenhunen ir Fr. Glogawski. Trys solistai, kurių tarpe buvo ir V. Verikaitis, padainavo tautinių dainų.

R. CHOLKAN REAL ESTATE LIMITED

REALTORS

527 Bloor St. W. Tel. LE. 2-4404

Quebec Ave. - Bloor
$2.000 įmokėti, tiktai už tą 6 kamb. atk. mūrinį namą. Vand. alyvos šildymas, didžiulis kiemas, garažas. 10 metų skola.

Baby Point rajone
$2.000 - 3.000 įmokėti, visai naujas puikus modernus 6 kamb. mūrinis namas, kvadratinis planas, pusiau baigtas kambarys rūsyje, įvažiavimas, 25 metų NHA skola, šeimininkas iškeliamas į Montrealį.

Parkdale rajone
$3.000 įmokėti, 9 kamb. atsk., mūr. namas, vand. alyvos šildymas, 2 vonios, 1 morgičius balansui, pilna kaina tiktai $16.500.

Kenedy Ave. - Bloor
$3.500 įmokėti, už 9 kamb. per du augštus atsk. mūr. namą, 2 vonios, vand. alyvos šildymas, labai arti Bloor, ilgos ir lengvos išsimokėjimo sąlygos, pilna kaina $17.900, skubus pardavimas.

Indian Rd. - Bloor
$4.000 įmokėti, šiurkščių plytų, 6 kamb. atsk. namas, vand. alyvos šildymas, mod. virtuvė, garažas, recreation kamb. rūsyje, arti Bloor.

Windermere Ave. - Swansea
$4.500 įmokėti, 5 kamb., šiurkščių plytų bangalovas, vand. alyvos šildymas, garažas, gražus didelis kiemas. Prašoma kaina $16.900.

Baby Point - Jane
$5.000 įmokėti, 8 kamb. per 2 augštus, puikus atskiras mūr. namas, vand. alyvos šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu, 10 metų atviras morgičius.

Beresford Ave. - Bloor
$5.500 įmokėti, 7 kamb. atsk. mūr. namas, 2 virt., alyvos šildymas. Garažas su plačiu įvažiavimu. Prašoma kaina $18.900.

Havelock - Bloor
$6.000 įmokėti, atsk. mūr. 10 kamb. namas, vand. alyvos šildymas, 2 vonios, 2 virtuvės, 5 kamb. I-me augšte, gražus didžiulis kiemas, recreation kamb. rūsyje, namas be skolų.

Quebec - Bloor
$6.000 įmokėti, 6 kamb. atsk. šiurkščių plytų namas, kvadratinis planas, vandens šildymas, modernus viduje, išklotas kilimais, garažas. Kaina tik $17.900, 1 morgičius balansui.

Rusholme Rd.
$6.000 įmokėti, atsk., 12 kamb. mūr. namas, vand. šild., 2 vonios, garažas su privačiu įvažiavimu, puikus nuomavimui. Šeimininkas išvyksta.

Westminster - Roncesvalles
$6.000 įmokėti, 9 kamb., atsk. mūr. namas, kvadratinis planas, vand. alyvos šildymas, 3 virtuvės, garažas su plačiu įvažiavimu. Žema kaina, turi būti parduotas.

High Park - Bloor
$7.000 įmokėti, 6 kamb. puikus atskiras mūr. namas, modernus viduje, vand. alyvos šildymas, garažas, arti Bloor.

Runnymede - Bloor
$7.200 įmokėti, šiurkščių plytų 7 k., atskiras mūrinis namas, vand. alyvos šildymas, graži didžiulė mod. virtuvė, didžiulis kiemas su dvigubu garažu, labai platus įvažiavimas.

Jane - Bloor
$8.000 įmokėti, 7 kamb., šiurkščių plytų, atsk. namas, kvadratinis planas, vand. alyvos šildymas, 2 mod. virtuvės, garažas. Arti visko. Seimininkas išvyksta į JAV.

Sunnyside - Roncesvalles
$8.500 įmokėti, 11 kamb. atsk., mūr. namas-dupleksas, vand. alyvos šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu, namas be skolų. Puikus nuomavimui.

Jane - Annette
$10.000 įmokėti, 14 kamb., 3 metų senumo, atsk. mūr. tripleksas. Puiki vieta, viskas išnuomota, turi būti parduotas. Arti visko.

Bloor - High Park
$8.000 įmokėti, 1 metų senumo, 14 kamb. atsk. mūr. tripleksas, vand. alyvos šildymas, modernus, 3 garažai, gauna $365 mėn. nuomos.

Gladstone - Bloor
$8.000 įmokėti, 11 kamb., puikus atskiras mūr. namas, 2 vonios, 3 mod. virtuvės, vand. alyvos šildymas, gražus didelis kiemas, 4 kamb. pirmame augšte.

Indian Rd. - Bloor
$12.000 įmokėti, 11 kamb., atsk., namas, 3 vonios, 3 mod. virtuvės, vand. alyvos šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu, puiki vieta nuomavimui.

Wilcox Lake
$10.000 įmokėti, 24 mylios nuo Toronto, 15 katidžių, kurie pastatyti žiemai gyventi ir maisto produktų krautuvė, viskas išnuomota per visus metus, gauna nuomos $752.00 mėnesiui. Geras biznis be didesnio vargo.

P. KERBERIS
TEL. DARBO LE. 2-4404 - - - NAMŲ LE. 5-1584

Joseph A. PETERS Ltd.

REALTORS
Narys Toronto Real Estate Board.

1162 ST. CLAIR AVE. WEST — TELEFONAS LE. 2-3321

Bloor - Jane
$5.000 įmokėti, atskiras 7 didelių kamb. namas. Mod. virtuvė, vand. alyvos šildymas. Garažas. Vienas morgičius 10-čiai metų. Labai arti Bloor.

Bloor - Gladstone
$5.000 įmokėti, 7 didelių kambarių, atskiras namas. 2 modernios virtuvės. Naujas mod. pečius. 3 garažai. 2 minutės iki Bloor.

St. Clair - Oakwood
$2.500 įmokėti, 7 labai didelių kambarių, atskiras namas. Didelė moderni virtuvė, alyva šildomas, vieta garažui.

Christie - St. Clair
$2.000 įmokėti, gero mūro, 8 kambarių namas. Virtuvė kiekviename augšte. Alyva šildomas, garažas.

Bloor - High Park
$5.000 įmokėti, atskiras gerų plytų 10-ties kambarių namas su atskirais įėjimais 2 virtuvės, 2 vonios, garažas. Vand. ir alyvos šildymas.

St. Clair - Oakwood
Dupleksas
12 didelių ir gražių kambarių, 3 vonios, garažai. Labai geras pirkinys.

Pirkdami ar parduodami kreipkitės:

B. MARIJOŠIUS

Įstaigos tel. LE. 2-3321
Namų tel. RO. 2-5543

Ken WILES

REALTOR LTD.
1190 Bloor St. W. (prie Brock Ave.)
Telefonas LE. 7-3173

Didžiausias pasirinkimas namų - biznių visame Toronte.
Nuoširdus ir sąžiningas patarnavimas.
Rūpestingas morgičių sutvarkymas.

College - Dufferin
$1.000 įmok., tiktai ir jūs galite pirkti 7 kamb. per 2 augšt. namą, 2 virt., dvigubas garažas, did. kiemas. Sav. išvyksta į Suomiją ir palieka visus baldus, indus, įrankius ir t.t., be to, balansui tik vienas atviras morgičius 10-čiai metų. Retai pasitaikanti proga.

Symington - Davenport
$3.000 įmok., 7 kamb. mūr., 2 mod. virt., naujas alyvos šild., du nauji garažai. Įrengtas kambarys rūsyje, namas labai gerame stovyje ir gražiai išdekoruotas. Vienas morgič.

Queen - Lansdowne
$4.00 įmok., 10 kamb. mūr., origin. dupleksas, did. kamb., mod. virt., 2 garažai, vand. alyva šild., arti krautuvių ir susisiek. Pajamos $217 mėn. Vienas morgičius.

Mimico
$4.000 įmok., 5 kamb., rupių plytų, gražus bungalovas, mod virt., privatus įvaž., arti susisiek. Prašoma kaina žema.

High Park Ave.
$5.000 įmok., 9 kamb. mūr., atsk., 2 virt., vand. alyva šild. Reikia remonto ir dekoravimo. Parduos už $16.700. Vertas dėmesio.

Windermere - Bloor - Durie
$6.000 įmok., 7 kamb. per du augštus, mūr., atsk., geras išplanavimas, nepereinami kamb., 2 mod. virt., šoninis įvaž., garažas. Savininkas pirko kitą namą, skubus pard. Jums tikrai patiks.

Vakarų Toronte
$2.500 - 6.000 įmok., 6 kamb., nauji namai jūsų pasirinkimui. Gražus statybos stiliūs ir puikus išplanavimas. Graži vieta, arti parkas, upė ir kraut. Dar liko apie 10 namų. 15 metų morgičiai.

Bloor - Jane
$6.000 įmok., 7 kamb. per du augštus, rupių pl., naujos, mod. statybos, priv. įvaž. garažas, did. sklypas, namas arti Bloor. Visais atžvilgiais švarus ir puikus.

High Park
$6.000 įmok., 12 kamb., atsk. mūr., 3 virt., 2 vonios, vand. alyva šild., dvig. garažas, priv. įvaž., arti Bloor ir kraut., vienas morgičius.

Howard Prk. - Indian Rd.
$10.00 įmok., 10 kamb., rupių plytų, mod. statybos, originalus dupleksas. Sklypas 41 iš 164. Did. kamb., mod. įrengtas iš vidaus ir gražus iš lauko. Du garažai.

S. JOKUBAITIS
PARŪPINU MORGIČIUS
Telef. LE. 7-3173. Namų RO. 6-0417

Lietuviai agentai vieninkimės!

Extra Realty Ltd.
Realtors
Tel. LE. 4-9211

B. SERGAUTIS, F.R.I.
prezidentas

Real Estate patarnavimas: namai, žemė, biznis, morgičiai, draudimas, investacijos.

EXTRA REALTORS LTD.

Jei Tamsta norite parduoti - pirkti koki nors nekilnojamą turtą — paskolų sutvarkymą, prašau neatidėliojant kreiptis, nes čia Tamsta gausite tą, ką Tamsta norite. Skubus ir sąžiningas patarnavimas.

Swansea
$3.000 įmokėti, 7 kamb., atskiras, alyva vandeniu apšildomas, garažas. Kaina $18.000.

Bathurst - St. Clair
$5.000 įmokėti, 8 kambarių, 2 augštų, atskiras, mūro, vand. alyva apšildomas. Garažas.

Bloor - Jane
$15.000 įmokėti, 9 kamb., liuksusinis, 2 augštų namas gydytojams. Namas be skolų.

Bloor - Kennedy
$4.000 įmokėti, 7 kamb., 2 augštų, mūro atskiras, alyva vand. apšildomas, kambariai dideli, naujai atremontuotas, garažas, 10 pėdų šoninis įvažiavimas.

Avenue - Laurence
$3.000 įmokėti, 5 kambarių, mūroč 9 metų senumo bangaliukas, prie labai gero susisiekimo. Labai geros pirkimo sąlygos. Kaina $14.000. Prašau paskubėti.

J. KUDABA
989 Bloor St. W. Įst. tel. LE. 4-9211. Namų tel. RU. 3-2105.

MORKIS A. J.

Real Estate Broker
NARYS TORONTO REAL ESTATE BOARD
1077 Bloor St. W. (prie Dufferin St.)
Telefonai: LE. 4-8459, LE. 4-8450. Namų tel. BE. 3-5996

Gazo stotis su restoranais
$20.000 įmok. Prie plento tarp Newmarket ir Keswicko. Gazo parduoda virš 120.000 gal., garažas su visais moderniais įrankiais; 2 kavos barai (savaitinės pajamos virš $1.100), moderniai įrengta. 4 kamb. butas; rauplėtų plytų namas, 4 sklypai. $35.000 morgičių iš 6¼% ir 15 m.

Hotelis
$12.000 įmokėti, parduoda apie 14 - 17.000 galionų alaus, 17 nakvynėms kambarių, 2 butai, restoranas, po 90 vietų vyrų ir moterų salės, mūrinis namas, viskas gerai įrengta, prie 11 plento, mažam miestely, kurortinė apylinkė. Sklypas 200 iš 400 pėdų. Kaina $65.000.

Farmos prie Wasagos
$3.000 įmokėti, 100 akrų, gera žemė ir geros trobos, prie 26 plento.

Kirpykla
Prie Bloor ir Dufferin vyrų - moterų kirpykla su visais įrengimais. Kaina $1.450, nuoma $55 į mėn.

Pelningas motelis Toronte
Nepaprastai liuksusinis 30 vienetų motelis: restoranas, biuras ir gyv. apartamentas atskirai; gryno pelno į metus virš $25.000, nežiūrint kad samdyti administratoriai. Kaina apie $220.000; įmokėti apie $75.000. Morgičių nėra.

Jane - Annette
$2.700 įmokėti, dviejų augštų, 6 kamb., atskiras, gerų plytų namas, didelė moderni virtuvė, vandeniu alyva apšildymas, garažas. Kaina $17.000.

Sklypai vasarvietei
Prie Simcoe ežero, 40 mylių nuo Toronto; 100 pėdų fronto prie pat ežero sklypai; lietuviams praktiškiausia vasarvietė. Lengvos išsimokėjimo sąlygos. Kainos pradedant $800.

Bloor - Jane
$3.000 įmokėti, 6 kamb., 2 augštai, atskiras mūrinis namas, vand. alyva šildomas, garažas. Kaina $17.200.

Krautuvės, farmos, vasarvietės, moteliai įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis, mielai suteiksime visas informacijas. Taip pat parūpiname gerom sąlygom paskolų įsigijimui nuosavybės.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius

Collingwood, Wasagos ir Stayner

apylinkėse ūkių-farmų, vasarnamių, garažų, gazolino stočių ir kito nekiln. turto pirkimo - pardavimo reikaluose tarpininkauja lietuvis pardavimo agentas

V. (Vic) BUTRIMAS

Dėl informacijų rašykite: V. Butrimas, Box 83, Collingwood.
Skambinkite: 62 W 2 Collingwood.

GEO. HUNT REAL ESTATE
128 Hurontario Str.
Collingwood, Ont.

Vaistai Lietuvon!

IŠGELBĖKITE GYVYBES, PASIUSKITE SAVO GIMINĖMS IR DRAUGAMS VAISTŲ
Rašykite, telefonuokite ar atvykite pas mus. Viršs informacijos veltui.

WALTMAN'S Patikima Vaistinė
1147 DUNDAS ST. W., Ossington kampas (prieš Lietuvių Namus)
TELEFONAS LE. 6-2139

Plaukite ir džiovinkite savo skalbinius

automatu – be vargo...

V. VASIS
REAL ESTATE
872 Bloor St. W. Telef. LE. 1-4605
Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statyboms.
JŪSŲ PATARNAVIMUI SKAMBINTI:
J. GUDAS – namų tel. RO. 6-8096

AUTO LIFE FIRE
PRANO BARAUSKO
Draudimų agentūra
Visų rūšių draudimai.
TELEFONAS
RO. 6-0811
arba RO. 6-0832
49 Cameo Cres., Toronto 9, Ont.

Nauja Lietuviška Valykla
Lenard's Cleaners
985 College St. Tel. LE. 1-5166
Darbas atliekamas vietoje su moderniškomis mašinomis.
PRIIMAME IR PRISTATOME Į NAMUS.
Darbo valandos: 8 val. ryto — 7 val. vak.
šeštadieniais — 8 val. ryto — 6 val. vak.
Savininkas L. LEVECKIS

TAUPYK ir SKOLINKIS
Kredito Kooperatyve "PARAMA"
Paskola 1 asm. iki $3.000. Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.
DARBO VALANDOS:
Pirmadieniais ir Penktadieniais nuo 10-12 v. ryto ir 5.30-9 val. vak.
Antradieniais — nuo 10-12 val. ryto ir 7 - 9 val. vak.
Trečiadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10-12 val. ryto uždaryta.
Buveinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-8723

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
VISŲ RŪŠIŲ ŠILDYMAS IR ĮVAIRIOS POMPOS.
507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

ED. KONDRATAS
1113 Dundas St. W., Toronto. LE. 3-5454
MOTERIŠKŲ ir VYRIŠKŲ RŪBŲ
siuvėjas
Didelis pasirinkimas angliškų medžiagų kostiumams bei paltams.

NAUJAME MODERNIŠKAI ĮRENGTAME
MOUNT ROYAL MOTORS
garaže jūs galite savo automobilio pataisymo reikalus išsiaiškinti lietuviškai. Daugiau kaip 20 m. patyrimo praktika mes garantuojame darbo sąžiningumą.
Darome visų rūšių automobilių ir sunkvežimių mechaniškus pataisymus, sulankstymų ištaisymus, dažymą, priekinių ratų sureguliavimą ir balansavimą su geriausiomis BEAR mašinomis, automatiškas ir standartines greičių dėžes, stabdžių juostų pakeitimus — nuo $18.00.
Taip pat turime padangų, baterijų ir kitų auto reikmenų.
Vilkiko patarnavimas veikia 24 valandas. Lietuviams duodama nuolaida.
3 Aukland Rd. – Tel. BE. 2-2131
Nakties metu tel. RO. 7-0086
(Aukland gatvė prasideda prie 5249 Dundas St. W., į vakarus nuo Six Point).

CONSUMERS' GAS CO.
Autorizuotas Dyleris
KROSNYS-GAZAI-ALYVA-ANGLYS
CONVERSION BURNERS — gazo ir alyvos. VANDENS TANKAI — gazo ir alyvos. VĖSINTUVAI (air conditioners) vasarai ir žiemai. KROSNYS "GURNEY" — gazo ir elektros. ŠALDYTUVAI — gazo ir elektros.
Duodama iki 5 metų išsimokėjimui. - - Visų rūšių remonto darbai.
Rose Heating – Tinsmith Co.
KRAUTUVĖ: 723 GERRARD ST. E. - TEL. HO. 6-1623
Lietuviai savininkai ZALECKIAI
Pas mus pigesnės kainos ir didelis pasirinkimas.

Visi mašinų remonto darbai lietuviams atliekami pigiau, lietuviškame
WALLY'S GARAGE
Sav. VL. TARVYDAS
5 Robert St., Toronto (prie Spadina-College)
Automatiškos transmisijos ir visi kiti taisymų darbai atliekami sąžiningai ir visas darbas garantuotas.
TEL. NAMUOSE: RO. 3-2445. TEL. DARBE: WA. 1-9541.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ **siuvėjas**
A. Beresnevičius
Visiems sezonams didžiausias pasirinkimas angliškų medžiagų. Augščiausios klasės darbas. Žemos kainos.
1299 DUNDAS ST. WEST, Telefonas LE. 1-1432
TORONTO buto tel. LE. 1-4704

FELIX ELECTRONICS SERVICE
Taisoma visų rūšių televizijos, radijai, patefonai, teiprekorderiai
F. NORVYDAS
Skambinti bet kada **LE. 5-6007**

Lenkija nukentės dėl Maskvos

Laisvoji lenkų spauda nurodo, kaip Maskvos politikai betarnaujanti satelitinė Lenkija nukenčia ūkiniuose reikaluose.

Neseniai Kūboje viešėjo Sovietų Sąj. vicepremjeras Mikojanas. Buvo spėliojama, kad jis pasiūlys Kūbą aprūpinti visomis tomis prekėmis, kurių neduoda dėl de Castro antiamerikinės politikos JAV. Bet Maskva, pasirodo, pati nesirįžo išeiti prieš JAV. Tai būtų jau perdaug nesuderinama su Camp David dvasia — Chruščiovo ir Eisenhowerio susitarimais ir galėtų negerai paveikti artėjančios didžiųjų konferencijos nuotaikas. Dėl to Maskva Kūbai remti prieš Ameriką iškišo Lenkiją.

Lenkijos prekybos ministeris Modrzejewskis, apsilankęs Kūboje, pasirašė prekybos sutartį, kuria Lenkija pasižadėjo parduoti Kūbai cheminius gaminius, audyklų įrengimus, cukraus gamyklų įrengimus, kelių statybos mašinas, diselinius ir elektrinius lokomotyvus, net laivus, lėktuvus ir helikopterius. Ji pasižadėjo pirkti cukrų, kavą, konservus, tabaką, vaisius, mangano, nikelio ir geležies rūdos.

Visa tai gražu, bet Lenkija jau kelinti metai siekia gauti JAV paskolos bei paramos. Aiškus dalykas, kad jos šansai čia ką laimėti labai pašlijo. JAV dėl sutarties su Kūba labai nepatenkintos. Valstybės Departamentas buvo atissakęs Kūbai lėktuvus ir helikopterius parduoti dėl to, kad tai gali būti panaudota kariniams reikalams. Toks Lenkijos akiblokštas jai simpatijų Vašingtone tikrai nepadidins.

Turtingiausia Amerikos unija

Iš paskelbtų pranešimų matyti, kad United Mine Workers of America yra turtingiausia unija Amerikos žemyne. Jos turtas siekia $110 mil. Be to, ji turi 40% kapitalo vieno Vašingtono banko; 50.000 akcijų vienoj didžiųjų anglių pramonės b-vėj; 33.590 akcijų anglių transporto b-vėj; $3 mil. Vašingtono nejudomos nuosavybės pardavimo įstaigoj. Kasmet ji gauna $1.7 mil. pajamų vien iš investuotų lėšų. Angliakasių uniją pastatė ant tvirtų kojų buvęs jos pirm. John L. Lewis, dabar gaunąs metinę pensiją $50.000; tiek jis gaudavo ir algos būdamas pirmininku. Prieš 40 metų angliakasių unija turėjo 700.000 narių, dabar 220.000, kurių 22.000 Kanadoj. Tai buvo pasiekta ilga ir sunkia kova, ypač panaudojant streikus. Kai unija ėmė investuoti savo lėšas į anglių pramonę ir gauti pajamas, tapo labiau suinteresuota tos pramonės gerove, ir streikai beveik išnyko. Unija tapo skolintoja, o anglių pramonės b-vės — skolininkėmis. John L. Lewis buvo netik apsukrus derybininkas, bet ir sumanus verslininkas. Jis iškovojo angliakasiams geresnes sąlygas ir kartų pagerino santykius su darbdaviais. Kai ėmė įsigalėti vis didesnė mechanizacija, jis nesipriešino, bet kovojo už didesnes pensijas ir geresnę socialinę globą darbininkams.

Ir kitų unijų vadovai yra daug padarę darbininkų gerovei, nors bekovodami už jų teises pasiekė tiek daug galios, kad ją ėmė piktnaudoti. JAV vyriausybė buvo priversta įsikišti ir apsaugoti pačius darbininkus nuo išnaudojimo.

Karaliai tremtiniai

Jau daug jų po pasaulį klajoja. Stai neseniai paskelbta, kad Egipto ekskaralius Farukas tapo Monako kunigaikštijos piliečiu. Pilietybė nebloga, nes Monako pasas galioja visame pasaulyje ir nereikia mokėti jokių mokesčių. Kai Farukui, tai visdėlto bus vienas nepatogumas, nes Monako piliečiams draudžiama užeiti į lošimų įstaigas. Jam teks palošti progų paieškoti kur nors kitur. Su tuo ,tiesa, nebus didelio vargo, nes lošimo vietų Rivieroje pilna.

Monako kunigaikštijoje yra apsigyvenę dar kiti trys ekskaraliai. Bet jie nuo Faruko labai skiriasi — naktiniuose lokaluose jie niekur nesirodo. Tai Jugoslavijos Petras II, kuris gyvena labai kukliai ir karaleine Aleksandra gali būti laikomi pavyzdingiausia šeima. Laiką jie praleidžia daugiausia savo namuose.

Albanijos ekskaralius Zogu I gal būtų linkęs paužti, bet turi nesveiką širdį, tad yra priverstas prisilaikyti. Kadaise Faruko lėbavimų varžovas, Indokinijos ekskaralius Bao Dai, taip pat nepaprastai turtingas, viešumoje nebesirodo bijodamas atentato.

Betgi ne visi ekskaraliai yra įsikūrę Rivieroje.

Taip Bulgarijos Simonas II, baigęs karo mokyklą Pensylvanijoje, ruošiasi studijuoti teisę Prancūzijoje. Rumunijos Mykolas I gyvena Ženevoje. Italijos sosto pretendentas Humberto įsikūrė Rivieroje.

Kitaip, negu visiems suminėtiems, išėjo Kinijos imperatoriui Pu Yi. Jis tapo "geru sovietiniu piliečiu".

Pu Yi 1908 m. paveldėjo Kinijos sostą teturėdamas vos 3 metus. Po trejeto metų kilusi revoliucija jį pašalino nuo sosti ir paskelbė respubliką. Jam laimė nusišypsojo, kai japonai sukūrė "Mandžiūrijos imperiją" — jis tapo tos naujos imperijos imperatoriu, nors, žinoma, japonų marionete. Po II Pasaulinio karo rusai užėmė Mandžiūriją, Pu Yi suėmė ir paskelbė karo nusikaltėliu. Kas su juo buvo padaryta ir kaip jis praleido tą kelioliką metų, nieko nėra žinoma. Tik neseniai komunistinės Kinijos augščiausio teismo pirmininkas paskelbė, kad Pu Yi esąs pasidaręs "naujas žmogus" ir esąs malonės aktu paleistas. Iš pradžių jis manęs, kad pasikeisti nesugebėsiąs, bet jį paveikęs ilgas kalinimas ir pagaliau perauklėjimas — aplankymas įvairių Kinijos kraštų. Jis tuo būdu įvertinęs partiją ir Maotsetungą, išpažinęs savo kaltes ir tapęs geru žmogumi. Dabar Pu Yi esąs kažkur sodininku. Matyt, Mao mano, kad imperatoriaus autoritetas jam kada nors dar gali būti reikalingas.

Elektros - Electronic
Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Visi elektros įrengimai ir pataisymai atliekami greitai ir garantuotai
Tel. LE. 3-1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

VEDYBOS
Jei norite vesti, rašykite /vokiečių ar lenkų k./, telefonuokite ar atvykite asmeniškai į
VEDYBŲ BIURĄ "WALDI"
859 COLLEGE ST., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-5461.
Informacijos kasdien nuo 6-9 val. v. Atsakymams raštu pridėti $1. Moterims iki 35 m. amž., tarpininkavimas VELTUI.

Visi eiektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.
VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.
V. JUSKEVIČIUS,
Licenced master electrician.
Telef. HI. 7-1601
Toronto

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

A. P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W.
(prie Dufferin)
Visų rūšių mechaninis automobilių remontas. Spec. Fordomatic - Hydromatic transmisijos.
Sav. ANTANAS PAŠKEVIČIUS
Telefonas LE. 5-9130

Padaromi minkšti baldai
pagal užsakymus ir aptraukiami seni labai pigia kaina.
Darbas garantuotas.
Telefonas WA. 2-7981
Namų tel. AM. 1-0537

DĖMESIO! DĖMESIO!
Taisau visų rūšių
Televizijas, namų ir auto radijas
Darbas sąžiningas ir garantuotas. AL. ČIŽIKAS
18 SKYLARK RD., Toronto. Telefonas RO. 6-4063

Kvalifikuotas technikas taiso
televizijos ir radio aparatus
TAPE REKORDERIUS, Hi-Fi, PATEFONUS.
J. STANIONIS
19 GLEN BELLE CRESC. Telefonas RU. 1-7861

Lietuvių moterų KIRPYKLA
Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)
Telefonas LE. 3-2904
Sav. D. KAUNAITĖ

LIQUIFLAME
OILS LTD.
Atstovas
H. ROŽAITIS
Greitas kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.
Telefonas LE. 3-4908.

Taisomi TELEVIZIJOS aparatai
Skambinti iki 11 val. vak.
RO. 6-9367 V. Semaška

. . ŠYPSENOS . .

Mandagumas ir taktas

Vieno viešbučio direktorius Rivieroje moko savo vyriškąjį personalą:

— Privalote būti ne tik mandagūs, bet ir taktiški. Skirtumas tarp mandagumo ir takto yra milžiniškas. Pvz., įeini į vonią ir matai joje viešnią, kuri pamiršo užsirakinti duris. Jei pasakysi: "Ach, labai atsiprašau ponią" ir išeisi, — bus mandagu. Bet jei pasakysi: "Labai atsiprašau poną" — bus taktiška . . .

Tarpe draugų

— Jei tau kada reikės pinigų, ateik pas mane.

— O, ačiū. Aš labai tau dėkingas . . .

— Eisim kartu paieškoti, kas galėtų paskolinti . . .

Gaila

— Savo žmoną kadaise taip mylėjau, kad, rodos, būčiau visą suvalgęs iš meilės.

— Na, o dabar?

— Gailiuosi, kad to nepadariau . . .

Bučkis kenkia sveikatai

— Bučkis kenkia sveikatai, — sako studentas draugui.

— Iš kur žinai?

— Aš pabučiavau boksininko šešiolikametę dukrą.

— Na, ir . . .

— Išgulėjau dvi savaites ligoninėje . . .

Geriau gražiuoju

Vaikutis nenori migti. Motina jį klausia:

— Gal nori, kad aš tau ką padainuočiau?

Tėvas atsiliepia:

— Dar pamėgink įtikinti gražiuoju.

Pasiteisinimas

— Tamsta prisipažįsti metęs pomidorą šiam ponui į veidą? — klausia teisėjas.

— Taip, bet, pone teisėjau, turėtumėt atminti, kad pomidorai turi labai daug vitaminų, — atsako kaltinamasis.

Bučkis

Geležinkelio vagone vienoje kupė važiuoja jaunas vyras ir dvi pagyvenusios panelės. Prieš pastinę stotį ilgas tunelis. Važiuojant tuneliu jaunuolis garsiai pabučiuoja savo ranką. Išeidamas iš vagono jis dailiai nusilenkia merginoms ir sako:

— Nežinau, kuriai esu skolingas už nepamirštamą nuotykį, bet esu labai dėkingas. Ačiū!

Merginos pasikeitė aštriais žvilgsniais, bet nieko nepasakė...

Reikalus sutvarkė

— Sakyk, ar dar vis esi Juzės sužieduotinis?

— Ne.

— Įdomu, kaip galėjai jos atsikratyti?

— Visai paprastai — ją vedžiau . . .

Pamokoje

Mokytoja aiškina vaikučiams, kad kambarius reikia vėsinti atidarius langus. Maža mergytė ėmė šaipytis. Mokytoja klausia:

— O kaip daro tavo mamytė?

— Kai jai karšta, ji vėsinasi alum, — atsakė.

WELLAND, Ont.

TRADICINĖ NIAGAROS PUSIASALIO PARAPIJOS ŠVENTĖ jau čia pat. Liko vos trys savaitės. Ji ruošiama, kaip jau žinome, gegužės 21 d. Pradžia 4 val. p.p. Todėl ruoškimės atvažiuoti visi ir pasikvieskime savo draugus. Ruoštis yra į ką. Šventės rengimo komitetas dirba iš peties, kad būtų visi patogumai svečiams. O Toronto Prisikėlimo parapijos choras, nors ir turėdamas jau ir taip platų repertuarą, vadovaujamas Vaclovo Verikaičio, smarkiai ruošiasi minimai šventei. Solistas V. Verikaitis savo koncertinei daliai taip pat turi pasirinkęs labai gražių dainų.

Taigi matosi, kad parengimas savo menine dalimi ir pravedimu turėtų būti įdomus ir malonus kiekveinam atsilankiusiam. Žmonių, reikia tikėtis bus daug ir iš įvairių vietų. Todėl atsilankęs, kaip tas lietuvių priežodis sako, nušausi du zuikius — čia sutiksi daug pažįstamų, su kuriais pokalbyje nusikelsi į mylimą tėvynę Lietuvą, pasiklausysi puikaus koncerto bei muzikos, jei kojos dar gerai tarnauja ir polkutę sušoksi. Antra, savo atsilankymu paremsi parapiją.

Tad visi į Wellandą, į gražiąją St. Stephens Hall, East Main St. prie Port Robinson Rd.

Šventei ruošti komitetas.

St. Catharines, Ont.

GRAŽIAI PRAĖJĘS TALENTŲ VAKARAS. Meno mėgėjų grupės vakaras, balandžio 23 d., praėjo šauniai. Tik gaila, kad pagal salę buvo permažai žmonių. Pirmoje programos dalyje pasirodė jaunieji talentai su rinktinės muzikos, šokių ir dainų koncertu. Publika buvo labai patenkinta ir uoliai balsavo už geriausiai pasirodžiusius. Iš 19 dalyvių pirmąsias tris vietas laimėjo: Audronė pavilčiūtė — $100, J. Ruseckas ir Vaidilutė Šetikaitė antrąją premiją — $25, Violeta Grigaitė trečią premiją — $10.

Antrą programos dalį išpildė Jonė Kvietytė, duodama puikų išraiškos šokio spektaklį. Daug kartų buvo palydėta galingu rankų plojimu.

Meno mėgėjų grupė nuoširdžiai dėkoja už paaukotas premijas: kun. B. Mikalasukui už $25 ir SLA St. Catharines 278 kuopai už $10. Niagaros pusiasalio lietuviškasis atžalynas dėkoja savo tėveliams ir mamytėms už šio vakaro surengimą ir pravedimą. Šiltas ačiū visiems, kurie davė fantų ar aukų loterijaia. Mažasis jaunimas.

Skaitytojų laiškai

GERBIAMAS REDAKTORIAU,

Aš labai atsiprašau už sutrukdymą. O reikalas yra toksai. Aš gyvenu Toronte jau apie 8 metus ir niekuomet redaktoriui nesu davęs jokio klausimo ar sumanymo, tai kaip tik dabar turiu tokį projektą, kuris gal tiktų mums lietuviams, gyvenantiems Kanadoje tarp sevtimųjų sumaišytiems ir išsimėčiusiems po visą Torontą. Toks gyvenimas tarp svetimtaučių mums jau labai nusibodo. Aš noriu priminti vieną tokį pavyzdį iš savo gyvenimo. Aš anksčiau gyvenau su lietuviais viename name. Kaip man buvo linksma gyventi. Savo kraujas, savi papročiai. O kai palikau vienas tarp ukrainiečių arba rusų, jau visai kitaip pradėjau jaustis. Visai man pasidarė nejauku. Dėl to aš jau seniai pradėjau galvoti, kaip būtų galima atskiratyti nuo tų visokių tautybių žmonių, kad mums nereikėtų su jais perdaug maišytis.

Aš turiu tokį pasiūlymą. Būtent šitaip mums reikia pradėti organizuotis. Reikia nupirkti kokį žemės sklypą, žinoma, tik nemažą ir pradėti statyti namelius vadinamus "bungalow", kur tada vienas po kito pradėtumėm rinktis į vieną vietą ir pradėtumėm kurti naują lietuvių koloniją. Prie to dar pradėtume statyti savo bažnyčią, savo mokyklą, banką, karčiamą ir t.t. Aš siūlau tą pradėti tarpe Toronto ir Hamiltono, kur yra mūsų kapinės, kad nereikėtų toli važiuoti į tą amžiną gyvenimą.

Ir kaip mums būtų malonu sau vieniems gyventi, visuomet susitinki savo lietuvį eidamas kur į kooperatyvą ar į bažnyčią. Ir klimatas mums būtų kitoks ir visa kita. Tai nereiškia, kad mes dabar gyvename lietuvių kolonijoje. Vienas turi namą vienam gale Toronto, kitas kitam gale. Taip mūsų žmonės išsimėtę po visą Torontą, kad negalima apsakyti. Jeigu Jums patiks mano sumanymas, aš parašysiu daugiau. Prašau įdėti į "Tėviškės Žiburius". J. Bevardis.

Atlieku visokius elektros darbus
prie senų ir naujų statybų. Patarimai ir apkainavimas veltui.
Licenzijuotas elektromonteris
J. Nacevičius
Tel. LE. 4-6075

Dr. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
TELEFONAS LE. 2-4108
Priėmimo valandos:
9 val. ryto iki 7.30 val. v.

Dr. V. Sadauskienė
DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER RD.
(2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3 - 8 val. vak. (pagal susitarimą).

W. A. LENCKI,
B.A., L.L.B.
TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Kabinetas: LE. 4-4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR W., Toronto 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

Lietuvio advokato įstaiga
Victor D. ALKSNIS
ADVOKATAS - NOTARAS
62 RICHMOND ST. WEST
/kampas Bay & Richmond/
Room 901
Telefonas EM. 2-2585

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

Akių specialistas
L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Išgydo akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

Įstaiga veikia
168 val. savaitėje
DRAUDIMAS
RO. 9-4612
GENERAL INSURANCE
Turto draudimas (namai, auto ir pan.) visoj Ontario provincijoj.
AL DUDA

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Vaikučių pasiruošimas Pirmajai išpažinčiai ir šv. Komunijai vyksta tris kartus savaitėje — sekmadieniais po 11 val. pamaldų, pirmadieniais ir trečiadieniais 6.30 val. vak. mažojoje salėje. Jei rastųsi dar neužregistruotų, prašoma tai padaryti dar šią savaitę. Pirmosios Komunijos iškilmės įvyks gegužės 29 d. laike 9.30 val. pamaldų.

— Atsižvelgiant į gyvenamąsias aplinkybes, kadangi kaikurie vaikai turi didelių sunkumų su lietuvių kalba, yra sudaryta antroji grupė, kurioje tikybos pamokos bus dėstomos abiem kalbom. Šios antrosios vaikučių grupės pamokos prasidės sekančia savaite.

— Pirmos Komunijos iškilmių reikalu tėvų pasitarimas įvyks gegužės 9 d., pirmadienį, 6.30 val. vak. parapijos salėje.

— Visą gegužės mėnesį 7.30 v. vak. parapijos bažnyčioje laikomos Dievo Motinos garbei vad. gegužinės pamaldos — prie išstatyto Švenčiausiojo giedama Marijos litanija. Palaikykime gražiąją iš tėvynės atsivežtąją tradiciją, gausiai lankydami gegužės Karal eingrasė —n-

Karalienės garbei skirtas pamaldas.

— Šią savaitę lietuviškoje sodyboje kapų rengimo darbuose pažymėtina: žvyravimas pravestų kelių, žolės sėjimas ir medeliu sodinimas. Medeliai gauti veltui iš miškininkystės ministerijos, daugumoje pušaitės ir eglaitės. Sodinimo darbams vadovauja agr. V. Dailydė. Šį šeštadienį kapinėse organizuojama talka užbaigti mažus darbelius. Kviečiame visus, turinčius truputį laiko, keletai valandų įsijungti į talką. Medinis kryžius, kuris bus pastatytas kapinių centre dar prieš kapinių pašventinimą, yra užsakytas pas Br. Šimkevičių. Nuoširdi padėka kontraktoriui Algiui Ropei, kuris talkos būdu uoliai vadovavo buldozerio darbams.

— Springhurste Gerojo Ganytojo lietuvių stovykloje šią vasarą organizuojama jaunimo stovykla ilgesniam laikui. Atsižvelgiant į patalpas, stovyklavimas organizuojamas atskirai berniukams ir mergaitėms.

— Šį sekmadienį maldose prisimename mūsų uoliąsias mamytes. Gausiai dalyvaukime bažnyčioje ir pagal galimybes paaukokime šv. Komuniją jųjų intencija. Mirusiųjų motinų nepamirškime prisiminti šventose Mišiose.

— Pakrikštyta: Sylvija Anita Ąžuolaitė.

"TŽ" PARĖMĖ

auka $25 KLB Delhi apylinkės valdyba, $10 KLK Moterų D-jos Delhi-Tillsonburg skyrius ir Vincas Treigys, Simcoe, Ont., apmokėjęs $10 "TŽ" garbės prenumeratą.

Mieliems aukotojams nuoširžiai dėkojame. **"TŽ" leidėjai.**

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šį sekmadienį per specialias 9.30 val. Mišias vaikučių Pirmoji Komunija. Po iškilmių bažnyčioje, parapijos salėje bus bendra iškilminga agapė, kurioje dalyvauja Pirmą Komuniją priėmę vaikučiai su savo artimaisiais ir katechetines pamokas lankę vaikučiai.

Prašome tėvelius atkreipti dėmesį, kad šią savaitę, be įprastų pamokų antradienį ir ketvirtadienį 7 val. vak., dar bus viena pamoka — generalinė repeticija šeštadienį, gegužės 7 d., 5 val. p.p. Visi vaikučiai be išimties turi dalyvauti. Tuoj po generalinės repeticijos bus vaikučių pirma išpažintis. Kviečiame ir mieluosius tėvelius ta proga arba bent sekmadienio rytą atlikti išpažintį ir kartu su vaikučiais eiti šv. Komunijos.

— Dėl Pirmos Komunijos iškilmių šį sekmadienį Mišios laikomos šiomis valandomis: 8, 9, 9.30, 11 ir 12.15 val. Specialios 9.30 val. Mišios skiriamos Pirmos Komunijos iškilmėms. Vietos suoluose rezervuotos. Šiose Mišiose maloniai prašome dalyvauti tik tuos artimuosius, kurių vaikučiai eina Pirmos Komunijos ar lankė katechetines pamokas.

— Šį sekmadienį švenčiama Motinos Diena. Suaugę ir jaunimas kviečiami šią dieną gražiausiai atšvęsti ir paminėti motinas. Didžiausia dovana motinoms būtų šv. Komunija. Ją priimti visus labai raginame. Be to, visi gausiai dalyvaukime viešame kolonijos Motinos Dienos minėjime, kuris bus mūsų salėje 4.30 val. p.p.

— Motinos Dienos Novenos Mišios už gyvas ir mirusias motinas laikomos kiekvieną dieną 8 val. ryto. Be to, jos bendroje maldoje prisimenamos per Gegužines pamaldas, kurios sekmadieniais laikomos po 11 val. Mišių, o šiokiadieniais — 7.30 val. vak. Visus tikinčiuosius nuoširdžiai raginame gegužinėse pamaldose gausiai dalyvauti. Pripildykime bažnyčias ir kraštai melskimės.

— Šios savaitės penktadienis yra pirmas šį mėnesį. Vakare 7.30 val. bus Mišios, o po jų — pamaldos.

— Su Pirmos Komunijos iškilmėmis visos religijos pamokos vaikučiams ir gimnazistams baigiamos. Pamokos vėl prasidės rudenį. Tėveliams už pasiaukojimą vaikučius atgabenant, o vaikučiams ir jaunimui už pavyzdingą lankymą pamokų nuoširdžiai dėkojame.

— Mokslas šeštadieninėje mokykloje vėl prasideda šį šeštadienį įprastu laiku.

— Prisikėlimo parapijos Toronto Vaikų Namų statybai pervestas bazaras bus šį šeštadienį. Veikiant pilnam ir turtingam bufetui, bazaras prasideda 1 val.p.p. Vakare, 7.30 val. bus šokiai, kurių pelnas taip pat skiriamas minėtai statybai paremti. Kviečiame visus.

Paremkime visi M.N.P. seselių Vaikų Namų statybą.

ATVYKIME Į

BAZARĄ - BALIŲ

1960 m. gegužės mėn. 7 d. Prisikėlimo parapijos salėje.

Šimtai įvairių ir vertingų dovanų! Bazaro pradžia 1 val. p.p. Baliaus pradžia 7.30 v. vak. Įėjimas į bazarą iki 7 val. vak. laisvas, į balių — $1.50. Bufetas gausus valgiais ir visų rūšių gėrimais veiks nuo 1 val. p.p. Tarpe kitų staigmenų bus lietuviškas kugelis, karštos dešros su kopūstais ir lietuviški žirniai prie alaus. Šokiams gros geras orkestras. **Rengėjai.**

Bazarui dar reikėtų fantų. Prašome juos nešti pas seseles arba į kleboniją. Prisidėkime visi. Pagelbėkime seselėms dideliame užsimojime.

— Kitą savaitę lankysime parapijiečius sekančiose gatvėse: Bedford Rd., Carlton St., Huron St., Isabella St., Ontario St., Parliament St., Prospect St., Roxborough St. ir Sherbourne St. Be to, lankysime parapijiečius, gyvenančius tose gatvėse, kurios yra 7-je ir 12-je pašto zonoje.

— Šiomis dienomis "Aušra" ir jos globėjai-rėmėjai pradėjo platinti loteriją, kurioje bus išlošta $5.000. Iš jos platintojai gauna 50% pelno, kuris bus skiriamas vasaros stovyklos pagerinimui ir neturtingųjų vaikučių stovyklavimo išlaidoms padengti. Kviečiame, kurie gali, tą loteriją paremti. Pranciškonų vienuolynas, iš kalėdojant ir Motinos Dienos novenos proga gautų aukų, stovyklos gerinimo reikalams paskyrė $1.000. Stovyklavietės platinimo ir tobulinimo darbai tuoj pradedami. Prašysime ir savanorių pagalbos, kurios, tikime, kolonijos lietuviai ir parapijiečiai neatsakys.

— Nuoširdžiai sveikiname šeimos židinį sukūrusius Valentiną ir Ireną Liškauskus ir linkime gražaus ir laimingo gyvenimo.

Toronto lietuvių evangelikų liut. Motinos Dienos pamaldos

įvyks gegužės 8 d., 1 val. p.p. Liuter. Išganytojo bažnyčioje Bloor St. W. ir Indian Rd. kampas. Pamaldų metu giedos parap. choras ir gros parap. triūbininkai. Po pamaldų parap Moterų Draugija rengia motinoms pagerbti kavutę Alhambros United Church salėje Bloor St. W.

Maloniai kviečiame Toronte ir apylinkėje gyvenančius kuo skaitlingiausiai pamaldose ir kavutėje dalyvauti.

Tor. L.Ev.Liut. parap. taryba.

Colour and Form Society metinė paroda atidaryta pereitą sekmadienį Hart House ir tęsis iki gegužės 15 d. Lankymo val. nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro. Parodoje išstatyta 14 menininkų 43 darbai. Iš lietuvių dalyvauja dail. Dagys, išstatęs 5 medžio drožinius.

Atidarymo iškilmių koncerte dalyvavo sol. V. Žiemelytė, pianistė Salmė Lohuaru ir baritonas dr. Loo. Parodą atidarė, draugijos pirm. A. Lee pristatydintas, John Collingwood Reade.

KLK Moterų D-jos Prisikėlimo parap. skyriaus

susirinkime pereitą sekmadienį valdyba padarė skyriaus veikios apžvalgą ir perskaitė įdomų rašinį apie seksualinį vaikų auklėjimą.

Šiais metais skyrius neruošė, kaip anksčiau, jokių kursų, o ypatingo dėmesio kreipia į socialinius bei karitatyvinius reikalus ir į šeimų bei jaunimo auklėjimo problemas. Be to, kaip ir visada uoliai reiškiasi savo parapijos judriame gyvenime.

Valdybos pirm. A. Kuolienė pranešė, kad į Suvalkų trikampį šiais metais jau išsiųsta 95 siuntiniai, o 10 siuntinių paruošta išsiuntimui Vokietijoje esantems ligoniams ir kt. lietuviams.

Pasibaigus vyrų rekolekcijoms, moterys suruošė jiems šaunius pusryčius - agapę, į kurią atėjo virš 600 vyrų ir visi buvo skaniai pavaišinti ir pradžiuginti įdomia menine programėle.

Dabar skyrius padeda ruošti metinį bazarą, kurio pelnas eis Vaikų Namų statybai.

Socialinių reikalų vadovė Barcevičienė padarė pranešimą apie velykinį ligonių ir vargan patekusių šeimų lankymą bei šelpimą.

Skyriaus moterys dažnai savo susirinkimuose svarstydamos įvairius šeimų klausimus, jau seniai pasigenda lietuviškos literatūros vaikų auklėjimo, o ypač jautriu vaikų seksualinio auklėjimo klausimu. Skyriaus valdyba, matydama reikalo svarbumą, nutarė ateiti tėvams pagalbon ir paruošti bent trumpą rašinėlį, kuriame būtų paaiškinta kaip, kada, ir kokiu būdu seksualinį klausimą vaikui išaiškinti. Rašinėlis buvo priimtas su dideliu entuziazmu. Skyriaus v-ba mano šį rašinį multiplikuoti ir išdalinti visoms narėms, o ateityje, jį daugiau išplėtus išspausdinti ir paskleisti plačiau.

Gegužės 7 d., šeštadienį,

ŠV. JONO PARAPIJOS SALĖJE BUS

ŠAUNUS ŠOKIŲ VAKARAS

Gros puikus šešių asmenų italų orkestras "ARMONIA".

BUFETAS. STAIGMENOS.

Visi kviečiami atsilankyti į šį paskutinį šio šokių sezono pasilinksminimą.

SK "Vytis" ir Vilniaus Krašto Liet. S-ga.

MOTINOS DIENA

Toronte minima šį sekmadienį, gegužės 8 d.

Lietuvių bažnyčiose motinų intencija pamaldos ir atitinkami pamokslai. "Tėvynės prisiminimų" radijo val. — banga 1270 — specialią programą išpildys jaunimas — šv. Jono Kr. parapijos altoriaus berniukų choras, dekiamuos šeštad. mokyklos mokinė A. Bušinskaitė ir kalbelę pasakys Kęst. Jasiūnas. 4.30 val. p.p. Prisikėlimo par. salėje iškilmingas minėjimo aktas.

Norima atkreipti malonų visų mamyčių ir visuomenės dėmesį, kad šiam iškilmingam minėjimui yra paruošta turininga ir įdomi programa, kurią išpildys mūsų atžalynas — jaunimas.

Paskaita — Rūtos Bleizgytės. Meninėj daly visa eilė jaunų talentų.

Vyresnio amžiaus ir gausesnių šeimų motinos prašomos į pirmas eiles, kur specialiai norima jas pagerbti.

Tad visa kolonija į bendrą, didingą, kiekvienam brangios motinos pagerbimo akademiją!

Toronto apylinkės valdyba.

Šeštadieninėje mokykloje pamokos,

kurių pereitą šeštadienį nebuvo dėl mokytojų studijų dienų, šį šeštadienį bus vėl normaliai nuo 9 val.

Brangūs Toronto lietuviai!

Vasario 16 minėjimo proga pravestas vajus Toutos Fondui Toronte nesutelkė tikėtosios sumos. Todėl mes pakartotinai kreipiamės į Jus prašydami aukos. Tautos Fondo aukų rinkėjai aplankys Jus Jūsų namuose. Būkime dosnūs, paaukokime kiek kas galime, gi Tautos Fondas ir aukų rinkėjai iš anksto nuoširdžiai dėkoja Jums už Jūsų aukas.

TF Atstovybė Toronte.

SLA 236 kuopos susirinkimas, paskutinis prieš atostogas, įvyks gegužės 8 d., 2 val. p.p. Lietuvių Namuose. Čia bus renkami atstovai į SLA seimą, skirtą organizacijos 75 metų sukakčiai atžymėti. Seimas įvyks liepos 11 d. Pittsburghe, Pa. Susirinkimas ilgai neužsitęs, kad norintieji galėtų dalyvauti Motinos Dienos minėjime.

Valdyba.

Liet. inžinierių ir archit. dėmesiui

Gegužės 13 d., 8 val. vak. Lietuvių Namų II a. salėje įvyksta PLIAS Toronto skyriaus metinis susirinkimas. Visi inžinieriai ir architektai kviečiami atsilankyti.

Dalyvavmas Kanadoje baigusių universitetą ypatingai pageidaujamas. **Valdyba.**

METROUOLITAN OPERA TORONTE

Metropolitan opera ir šiemet Rotary klubo kviečiama gastroliuos Toronte. Maple Leaf Gardens bus pastatytos 6 operos:

Gegužės 30 d., pirmadienį, Trubadūrai; gegužės 31 d., antradienį, Čigonų baronas, birželio 1 d., trečiadienį, Andrew Chenier, birželio 2 d., ketvirtad., Faustas, birželio 3 d., penkt., Simon Boccanegra, birželio 4 d., šeštad., Traviata.

Metr. opera atvyks su savu orkestru, savom dekoracijom, savais kostiumais ir visu pagalbiniu personalu. Artistų atvyks 50, dirigentų bei pavaduotojų 10, choro dalyvių 78 ir baleto 36.

Operos kvietėjas — Rotary klubas pelną skiria šalpai. Per 8 metus tuo būdu R. klubas yra surinkęs šalpai jau $180.000, kuriuos paskirstė ligoninėms, kultūrinėms ir jaunimo organizacijoms. Šių metų pelnas skiriamas vaikų invalidų namams.

Estų meno ir knygos paroda vyksta šią savaitę Viešosios bibliotekos patalpose, įėjimas 20 St. George St.

KANADOS ATEITININKŲ ŠVENTĖ

bei ateitininkijos 50 m. jubiliejaus paminėjimas įvyks kitą savaitgalį, gegužės 14-15 d.d.

Programa: gegužės 14 d. 4 val. p.p. šv. Jono Kr. parap. salėje paskaita: naujos Kr. valdybos rinkimai. 6 val. vak. šv. Jono Kr. bažnyčioje religinis susikaupimas.

Gegužės 15 d., 9 val. Prisikėlimo par. bažnyčioje pamaldos, po jų agapė jaunimui kavinėje.

4 val. p.p. Prisikėlimo par. salėje iškilmingas posėdis — įžodis. prof. dr. A. Ramūno - Paulausko paskaita, o po trumpos pertraukos koncertas. Dainuoja sol. D. Stankaitytė iš Čikagos ir kt.

6 val. vak. Prisikėlimo kavinėje vakarienė šventės dalyviams ir svečiams. Nuotaikingąją dalį praves I. Maknevičius.

Į iškilmingą posėdį bei kitas iškilmes maloniai kviečiama ir visa Toronto bei apylinkių visuomenė.

Toronto studentai Finis semestri ruošia šį šeštadienį, gegužės 7 d., 8 val. vak., pp. Skirgailų namuose — 349 Gladstone Ave. (netoli College St.).

Kviečiami visi studentai.

LIET. KAPINIŲ PAŠVENTINIMAS

Didysis lietuvių išeivijos troškimas turėti savas kapines greitu laiku Toronte liks tikrenybe. Gražioje ir susisiekimo atžvilgiu patogioje ivetoje įgyta kapinėms vieta baigiama paruošti ir gegužės 22 d., sekmadienį, įvyks jų pašventinimas. Iškilmių data sutampa su obelų žydėjimo sezonu. Numatomos 11 val. pamaldos prie naujai pastatyto kryžiaus kapinių aikštėje, o po to iškilmingi pietūs arti esančioje šv. Kotrynos Sienietės bažnyčios salėje. Kadangi kapinių šventinimas sutampa su ilguoju savaitgaliu, be gausaus Toronto lietuvių dalyvavimo, tikimasi daug svečių iš kitų vietovių: Hamiltono, Londono, Oakvilės, Delhi, Oshavos ir kt. Kapinės yra prie Queen Elizabeth ir 10 kelio arti Port Credit upės krantų. Smulkesnis kelio aprašymas ir žemėlapis spaudoje bus paskelbta vėliau.

TL Kapinių taryba.

Išnuomojamas butas iš 2 kambarių, virtuvės ir saulėto kambario. Telef. LE. 1-6856.

Išnuomojamas kambarys su baldais ir atskiru įėjimu, 62 Kenneth Ave. Tel. RO. 9-5866.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II augšte, naujai atremontuoti. 65 Annette. Tel. RO. 2-6158.

Išnuomojami du kambariai II ir III augšte vienguingiams. Galimybė virti. Garažas. Crawford St. Tel. LE. 1-1554.

REIKALINGA tabako ūkyje šeima, gali būti su vaikais, atskiras gyvenamas namas, netoli mokyklos. Skambinti tel. 4 Ring 4, Baltimore, Ont., arba rašyti: A. Mikalauskas, RR 2, Baltimore, Ont.

REIKALINGI MODELIAI

Didžiausiai Modelių Agentūrai Kanadoje FASHION MODELLING.
Modelių paroda, Manekėnai, Nuotraukoms Modeliai, Televizijai. Patyrimas pageidaujamas, bet nebūtinas. Skambinkite Miss Brooks WA. 3-0961 arba rašykite
THORNTON MODEL AGENCY
59 Avenu Road, Toronto, Ont.

BALTIC MOVERS
Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visos vežamos turtos apdraustos. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną North Bay, Sudbury ir kitur.
30 DEWSON ST. TEL. LE.4-1403
TORONTO

MONTREAL, Que.

Šalpos vajus Montrealyje pra[illegible]tas iki gegužės 15 d. Aukų rinkėjai labai prašomi atsiskaityti su Šalpos Komitetu ne vėliau gegužės 15 d. Aukų lapus galima gražinti kiekvieną sekmadienį pamaldų metu Aušros Vartų parapijos knygyne arba tiesioginiai per asmenis, iš kurių aukų lapai buvo gauti. **M. apyl. Š.K-tas.**

Banko "Litas" mėnesinis posėdis įvyks gegužės 8 d., 8.30 val. banko patalpose prie Aušros Vartų parapijos salės.

MOKYTOJŲ STUDIJŲ DIENOS MONTREALYJE

įvyko balandžio 30 - gegužės 1 d. Nekalto Prasidėjimo seserų vaikų darželio namuose ir Aušros Vartų parapijos salėje.

Suvažiavime dalyvavo apie 30 mokytojų ir tiek pat svečių. Iš Toronto 12, o visi kiti iš Montrealio.

Obels žiedų balius

KLK Moterų D-jos šv. Jono Kr. skyrius gegužės 14 d. par. salėje rengia tradicinį Obels žiedų balių. Visos ponios ir panelės kviečiamos dalyvauti pasipuošusios tautiniais drabužiais. Juk tai mūsų gražiausias papuošalas, kam galvoti, kuo pasipuošti, o drabužius laikyti spintose? Pasipuošusias tautiniais drabužiais apdovanosim dovanomis.

Iki pasimatymo Obels žiedų baliuje. **Sk. valdyba.**

Iš "Dainos" veiklos

Kartūno baliuje premijas už gražiausias sukneles laimėjo: pirmą — gintaro karolius, dovanotus Atlantic Export and Import Co, — p. Šadeikienė; antrą — V. Maco pieštą ir dovanotą paveikslą — dr. Kšivickienė iš Hamiltono; trečią — K. Abromaičio medžio drožinį — L. Karbūnienė. Premijų paskirstymo komisijai, kurią sudarė N. Pečiulytė, p. Vaitiauskienė ir K. Rusinas, teko didelis ir sunkus darbas sprendžiant šį opų klausimą. Tuo labiau, kad šiais metais buvo daug gražių ir skoningų kartūnų.

Baliaus loterijai fantus aukojo: A. Avižius High Park Meat Market savininkas, Margis drugs savininkas J. Margis. Mohawk Furniture Ltd. savininkai, J. Tumosas, P. Kairys, Lithuanian Grocery savininkas, pp. Punkrys ir Krasauskas, Parkside Meat Market savininkai, A. Kripienė, M. Jokubauskienė. Pinigais aukojo: A. Songailienė $2, J. Gustainis $2.50 ir U. Jauniškienė iš Winnipego $5. Mūsų narė N. Kaveckienė iš Čikagos tebegyvena "Dainos" rūpesčiais. Prieš Kartūno balių prisiuntė fantų loterijai ir $5. K. Rusinas talkininkavo "Dainai" besiruošiant Kartūno baliui.

Narės Stefos Mašalaitės solo dainos įnešė daug malonaus ūžiaugsmo baliaus nuotaikai. Mūsų mieloji visuomenė suprato mūsų troškimą — atsilankė.

Visiems nuoširdžiausias "Dainos" ačiū! **E. A.**

Šeštadienį, bal. 30 d., 9 val. buvo registracija, po jos suvažiavimą atidarė KLB Kultūros Fondo pirm. T. J. Borevičius. SJ. Į garbės prezidiumą pakvietė KLB pirm. St. Kęsgailą, Montrealio KF įgaliotinę F. Rimkevičienę ir Montrealio apyl. v-bos pirm. Joną Adomaitį.

Į darbo prezidiumą — Joną Gustainį (Toronto) ir dr. H. Nagį (Montrealis) — pirmininkais, į sekretoriatą J. Andriulį ir E. Kerševičienę (abu iš Toronto).

Invokaciją perskaitė T. Rafaelis, OFM. 10 val. buvo A. Rinkūno parodomoji pamoka, paskui seké bendri pietūs. 2 val. paskaitos: A. Rinkūno "Lietuvių ir Kanados mokykla krvžkelėje", Jono Gustainio "Mūsų mokyklų programa ir vadovėliai" ir dr. H. Nagio "Mokyklinio jaunimo lektūra". Po to vyko mokyklų vedėjų pranešimai, kuriuos padarė Toronto J. Gustainis Montrealoi Lukošaičienė Lituanistiniu kursu, dr. H. Nagys, Lituanistinio seminaro, sesuo Felicija Aušros Vartu šeštad. mokyklos ir vaikų darželio, Navickienė šv. Kazimiero par. šešt. mokyklos ir sesuo Margarita Toronto liet. vaikų darželio.

Vakare AV parapijos salėj įvyko draugingoje ir jaukioje nuotaikoje banketas, kuriame dalyvavo Montrealio or-ja atstovai ir daug kultūrininkų kartu su mokytojais.

Sekmadienį 9 val. buvo Vytauto Jonyno paskaita "Lietuviškos mokyklos vaidmuo lituanistiniame jaunimo švietime ir vaikų literatūros knygos". Po paskaitos įvyko gyvos diskusijos. 10.30 val. suvažiavimas baigtas Tautos himnu ir pamaldomis AV bažnyčioje, kurias laikė ir pamokslą švietimo reikalais pasakė T. Borevičius, SJ. Po to įvyko dar bendri pietūs ir dalyviai išvyko namo po labai brangžių ir puikiai pavykusių abiejų dienų posėdžių.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju dr. Grey ir dr. A. Užupienei už sėkmingai padarytą man operaciją ir nuolatinį prižiūrėjimą ligoje.

Dėkoju Prisikėlimo parap. Tėvui Rafaeliui, OFM, už aplankymą manęs ligoninėje. Gili mano padėka lankusiems mane ligoninėje, namuose ir už atneštas dovanas bei gėles priklauso šiems asmenims ir organizacijoms: Z. E. B. Laurinavičiams, A. P. Augaičiams, E. J. Valantiejams, Z. Matusevičiūtei, O. A. Kanapkams, B. Augaitienei, J. K. Starinskiams, A. Vilmonienei, O. A. Urnavičiams. P. J. Sičiūnams, M. B. Norkams, E. Jankutei, V. B. Steponaičiams, C. Kavaliauskui, O. A. Jakimavičiams, B. P. Jankauskams, S. Čeponienei, T. Vaitukaitienei, Prisikėlimo parap. chorui. Katalikių Moterų Draugijai per E. Senkuvienę ir Posluns Irving Sportwear dirbtuvės bendradarbiams per J. Juknevičienę prisiuntusiems dovanų.

Dar kartą visiems nuoširdus ačiū.

S. Laurinavičienė.

TAUPYK, SKOLINKIS
savo kredito kooperatyve "LITAS"

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.

"LITAS" veikia sekmadieniais 11-1 val. p. p. Aušros Vartų parapijos salėje. Banko kambaryje.

Pirm. A. Norkeliūnas, RA. 7-3120. Ved. D. Jurkus, PO. 7-4280

AL GARBENS
REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys

1611 Bloor St. W. - - Toronto, Ont.

TELEFONAI: LE. 6-2738, LE. 6-2664. Vakarais — HU. 9-1543

KENNEDY - BLOOR. $6.500 įmokėti, viso $21,500. 8 kambariai, 2 augštų, vandeniu alyva šildomas, 9 pėdų įvažiavimas. Visai arti Bloor gatvės.

RONCESVALLES - DUNDAS. $4.000 įmokėti, viso $14.900. Atsikras, plytų namas. 6 nepereinami kambariai, 2 virtuvės ir 2 vonios. Alyva šildomas, garažas.

ARMADALE AVE. $5.000 įmokėti, viso $16.900. Balansas 10 metų atvirus morgičius. Atskiras plytų namas, 6 kambarių, nauja šildymo sistema, garažas, geras įvažiavimas, vieno savininko namas.

ORIGINALUS DUPLEKSAI. $10.000 įmokėti, balansas 7% morgičiu. Viso 17 kambarių, moderniškai įrengti, geležiniai laiptai, teraso ir balkonai. Viso kaina $33.000.

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.

Mylimai mamytei
A. A.
MARCELINAI ŠAULIENEI mirus Lietuvoje,
dukterims p.p. M. Girčienei ir E. Vaštokienei su šeima reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime

A. A. Šmigelskiai,
L. P. Murauskai.

A. † A.
JONUI JOKŪBAIČIUI mirus,
jo žmonai Česei ir dukteriai Bronislavai gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Vytas ir Mika Juozokai.

A. A. STEPONUI SKABEIKAI mirus,
jo tėvus — Kazimierą ir Petronėlę Skabeikus, dukrelę Ramintą, seseris ir svainius — Ireną, Zigfridą, Elytę ir Paulių nuoširdžiai užjaučiame

Sesuo Marija Borstienė,
Irena ir Stasys Jakavičiai.

A. A. SCHOLASTIKAI TAMOSAUSKIENEI
Lietuvoje mirus,
sūnui Liudui ir jo šeimai gilią užuojautą reiškia

K. A. Aperavičiai,
A. N. Šalkauskiai.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju ponioms ir panelėms: Z. Tumosienei, M. Jaseliūnienei, A. Paulauskienei, J. Ožalienei, B. Maziliauskienei, L. Grigienei, O. Vėlyvienei, E. Kerberienei, O. Juodikienei, N. Juknevičienei, S. Meškauskienei, O. Pulkauninkienei, N. Pulkauninkienei, J. Skrebutėnienei, B. Meldazy, J. Januškienei, V. Kudirkienei, L. Kolyčienei, A. Lemežytei, V. Rukšytei ir I. Venckutei už surengtą man priešvestuvinį pobūvį ir už dovanas, taip pat ir visoms minėto pobūvio dalyvėms už tokias gražias ir vertingas dovanas.

Kartu noriu padėkoti ponioms ir panelėms iš Hamiltono už taip pat surengtą man pobūvį ir už gražias dovanas.

Ramutė Vyšniauskaitė.